

Pracovní nestabilita a nejistota umělců v audiovizuální tvorbě

Kyzlinková Renata, Kroupa Aleš – Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i.

Praha, prosinec 2022



NÁRODNÍ
PLÁN
OBNOVY



MINISTERSTVO
KULTURY



Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU



VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
RESEARCH INSTITUTE FOR LABOUR AND SOCIAL AFFAIRS



asociace režisérů,
scenáristů a dramaturgů

Obsah

Odhad celkového počtu pracovníků v audiovizuální tvorbě podle dat VŠPS.....	3
Vyhodnocení kvantitativních dat dotazníku pro pracovníky v audiovizuální tvorbě	4
Ekonomický status – postavení v zaměstnání a kumulace pracovních činností	6
Prekarita práce v oboru audiovize a další sociální znevýhodnění	10
Pracovní doba a harmonizace rodinného a pracovního života	15
Dopady pandemie COVID 19	17
Profesní sdružování	18
Odborové sdružování	19
Zabezpečení profesionálního umělce v případě nedostatečných příjmů	21
Pracovní podmínky v audiovizuální tvorbě - vyhodnocení otevřené otázky.....	22
Systémová koroze vnímaná respondenty	22
Finanční ohodnocení práce	27
Získávání zakázek a trh práce v oboru audiovizuální tvorby	31
Závěr	34
Přílohy.....	35
Odpovědi na otevřenou otázku č 15	35
Odpovědi na otevřenou otázku č 34	35
Odpovědi na otevřenou otázku č 35	35
Odpovědi na otevřenou otázku č 42	35
Číselník odpovědí na otázky dotazníku	35

Odhad celkového počtu pracovníků v audiovizuální tvorbě podle dat VŠPS

Rekonstrukce počtu pracovníků v audiovizuální tvorbě lze orientačně provést z dat VŠPS¹ (2021- roční průměry), kde jsou data vážena tak, aby byl soubor reprezentativní vzhledem k věkové a pohlavní struktuře populace ČR (15 a více let). Odhad na základě dat VŠPS ukazuje přibližně na 13 000² pracovníků v oboru audiovizuální tvorby³. Jedná se přibližně o 2,5 % všech zaměstnaných v ekonomice ČR (tabulka 1).

Tabulka č. 1 Počty zaměstnaných podle profesní klasifikace CZ-ISCO v datech VŠPS 2021.

DATA VŠPS 2021 - CZ ISCO a NACE				
	Vážená data		Nevážená data	
	kód CZ-ISCO	N	kód CZ-ISCO	N
Režiséři	26541	3186	26541	30
Dramaturgové	26542	1174	26542	10
Hlavní kameramani	26544	315	26544	1
Ostatní specialisté v rozhlasu, televizi, filmu a divadle	26549	1492	26549	23
Technici v oblasti vysílání a audiovizuálních záznamů	3521			
Zvukaři a osvětlovači	35211	3230	35211	45
Technici videozáznamů	35212	1221	35212	13
Technici audiovize	35213	1015	35213	10
Technici promítacích zařízení	35214	206	35214	2
Ostatní technici v oblasti vysílání a audiovizuálních záznamů	35219	697	35219	8
Řídící pracovníci v divadlech, kinech, rozhlasu a televizi	14312	264	14312	3
Ostatní řídicí pracovníci v oblasti kultury a zábavy	14319	164	14319	3
Lektoři a učitelé umění na ostatních školách	23550	442	23550	10
Kosmetici a maskéři	51421	0	51421	1
Celkem (vážená data)	13406			
zaměstnaní celkem ČR	podíl oboru audiovize na zaměstnanosti v ČR			
5464767	2,5 %			

Pozn. Počty u šedivě zbarvených profesí jsou odhadnuty z křížení zastoupení kódu ISCO a NACE (kulturní sektor).

¹ Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) se provádí kontinuálně v náhodně vybraném vzorku domácností a je zaměřené na zjišťování ekonomického postavení obyvatelstva na území celé republiky. Rozsah šetření a ukazatele zaměstnanosti a nezaměstnanosti plně odpovídají definicím Mezinárodní organizace práce a metodickým doporučením. Výsledky výběrového šetření jsou převáženy na celkovou populaci ČR na základě předběžných výsledků statistiky obyvatelstva (SLDB a Pohyb obyvatelstva). Převážení se provádí podle území, pětiletých věkových skupin a pohlaví respondentů. Realizátorem šetření je Český statistický úřad. Šetření se provádí čtyřikrát ročně.

² Metodika VŠPS doporučuje uvádět absolutní hodnoty zaokrouhlené na řád tisíců.

³ V odhadu chybí scénáristé, jejichž počet lze jen velmi obtížně odhadnout z křížení CZ-ISCO a NACE, jelikož jsou řazeny do společné kategorie s ostatními spisovateli a textovými kreativci (kód ISCO - 2641 spisovatelé a příbuzní pracovníci).

Vyhodnocení kvantitativních dat dotazníku pro pracovníky v audiovizuální tvorbě

Prezentované výsledky založené primárně na vyhodnocení dotazníkového šetření si kladou za cíl zmapovat několik tematických okruhů svázaných se socio-ekonomickým statutem a postavením pracovníků v audiovizuální tvorbě. Jedná se zejména o popis pracovně právních a ekonomických vztahů v tomto oboru a s tím spojených specifických podmínek, které se odrážejí i v ostatních stránkách života uměleckých profesí. Dotazník je zaměřen na proces získávání zakázek a práce, na téma důstojného ohodnocení za práci, časovou náročnost vykonávané práce, pracovní nejistotu včetně příjmové nestability a jejího dopadu do života jednotlivců a také na téma harmonizace pracovního a osobního života. Specifickými tématy dotazníku je sociální zabezpečení včetně nemocenského pojištění, pracovní situace umělců v audiovizi v době pandemie COVID-19, postoje sledovaných profesí k možnosti se hromadně organizovat včetně možnosti kolektivně sjednávat pracovní a mzdové podmínky.

Vzhledem k charakteru sběru dat není tento výzkum reprezentativní podle žádných kritérií. Základní populace pro zkoumaný soubor není známa. Cílem bylo oslovit co nejširší množství pracovníků v oboru a získat tak co nejvíce výpovědí. Jedná se o anketní způsob zjišťování. Určitou oporou mohou být data VŠPS nicméně i zde se jedná o velmi malé počty respondentů, pokud uvažujeme nevážený datový soubor.

Celkem na dotazník odpovědělo 912 respondentů. Strukturu respondentů dle hlavní výdělečné činnosti ukazuje tabulka č. 2. Jak je zřejmé, profesně převažují režiséři, respektive asistenti režie. Nadprůměrně jsou dále zastoupeni scénáristé a jiné profese v audiovizuální tvorbě. Ve výzkumném souboru převažují výrazně muži (70 %). Věkově je soubor relativně vyvážen viz graf 1. Nadhodnoceny jsou odpovědi mužů ve věkové kategorii 60+ a naopak žen v nejmladší věkové kategorii do 29 let. Ve struktuře výzkumného souboru podle vzdělání jednoznačně převažují respondenti s úplným vysokoškolským vzděláním (64 %), respondentů s vyšším odborným vzděláním či bakalářským stupněm je 22 %, ukončené střední vzdělání s maturitou má 14 % respondentů. Mezi muži a ženami není v úrovni dosaženého vzdělání statisticky významný rozdíl. Asi 40 % respondentů žije ve společné domácnosti s nezaopatřenými dětmi.

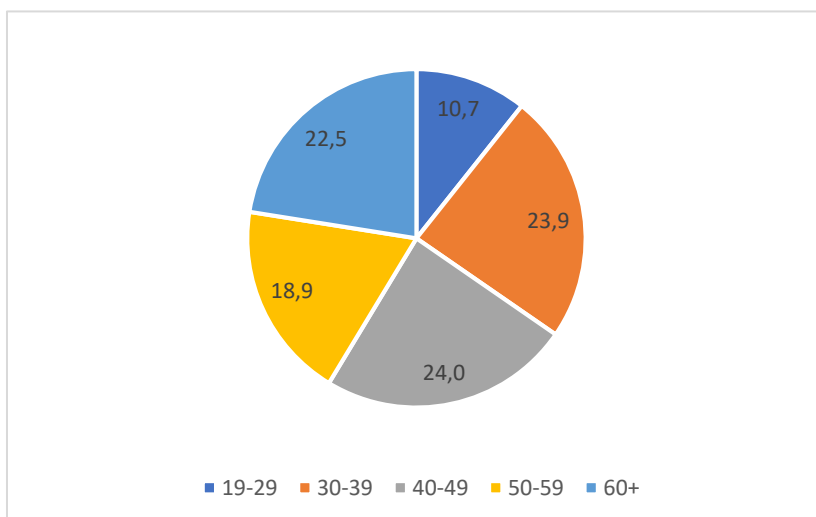
Lze tedy konstatovat, že odpovědi na výzkumné otázky jsou zejména výpověďmi mužů s vysokoškolským vzděláním.

Tabulka č. 2 Profesionální skladba respondentů ve výzkumném souboru

	N	%
Režisér, asistent režie	266	29,2
Dramaturg	31	3,4
Scenárista	118	12,9
Kameraman	88	9,6
Zvukař a osvětlovač	31	3,4
Střihač	78	8,6
Technik v audiovizuální tvorbě	17	1,9
Kosmetik a maskér	10	1,1
Řídící pracovník v audiovizuální tvorbě	29	3,2
Lektor a učitel na uměleckých školách	37	4,1
Jiná profese v audiovizuální tvorbě	207	22,7
Celkem	912	100,0

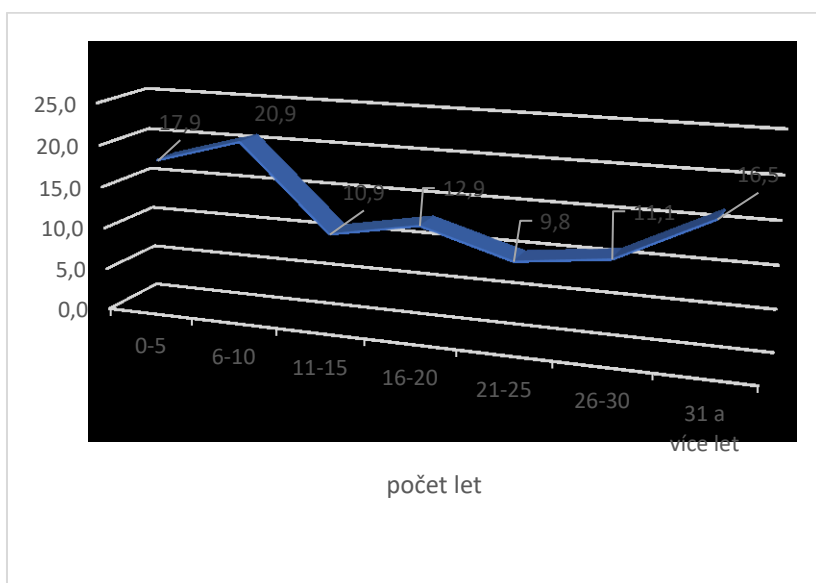
Zdroj: Status umělce 2022

Graf č. 1 Věková struktura respondentů v %.



Zdroj: Status umělce 2022

Graf č. 2 Struktura respondentů, podle doby jejich praxe v profesi, kterou uvedli jako svou hlavní činnost v %.



Zdroj: Status umělce 2022

Součástí dotazníku byly i otevřené otázky umožňující respondentům více se o dotazovaném problému rozepsat. Záměrem jedné z takto položených otázek bylo zjistit nakolik se respondenti, převážně osoby samostatně výdělečně činné případně ti, co pracují na základě autorské smlouvy (cca 90 %), cítí znevýhodnění na trhu práce na rozdíl od běžných podnikatelů. Jednotlivé odpovědi od více než poloviny respondentů souboru (55 %) byly vyhodnoceny a v řadě ohledů tato analýza uvedená na samém konci studie doplňuje a konkretizuje kvantitativní údaje z předchozích kapitol.

Ekonomický status – postavení v zaměstnání a kumulace pracovních činností

Pracovníci v audiovizuální tvorbě pracují v naprosté většině jako osoby samostatně výdělečně činné. Pouze 11 % dotázaných vykonávalo svou hlavní výdělečnou činnost jako zaměstnanci. **Přes 70 % respondentů uvedlo, že jejich hlavní zdroj příjmů plyne z podnikání (OSVČ) a 18 % respondentů uvádí jako svůj hlavní zdroj financí autorské smlouvy o dílo.** Tyto podíly se liší dle konkrétního profesního zařazení. Na základě autorských smluv pracují častěji než ostatní režiséři (27 %) a scénáristé (35 %). Naopak výhody zaměstnaneckého poměru nejčastěji užívají dramaturgové (55 %) a lektori na uměleckých školách (62 %). Naopak maskéři, střihači, kameramani, režiséři a scénáristé jako zaměstnanci téměř nikdy nepracují (viz tabulka 3).

Tabulka č. 3 Postavení v zaměstnání a vykonávaná profese v audiovizuální tvorbě (%).

	Jaká je vaše hlavní výdělečná činnost? (Hlavní výdělečnou činností rozumíme podnikání, zaměstnání, nebo příjmy z autorských smluv, které zajišťují většinu příjmů)					
	Režisér, asistent režie	Dramaturg	Scenárista	Kameraman	Zvukař a osvětlovač	Střihač
Zaměstnanec	2,6	54,8	3,4	2,3	12,9	6,4
OSVČ	70,7	38,7	61,9	84,1	87,1	89,7
Autorská smlouva	26,7	6,5	34,7	13,6		3,8
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Kosmetik a maskér	Řídící pracovník v audiovizuální tvorbě	Lektor a učitel na uměleckých školách	Jiná profese v audiovizuální tvorbě	Technik v audiovizuální tvorbě	Celkem
Zaměstnanec		13,8	62,2	17,4	11,8	11,4
OSVČ	100,0	86,2	27,0	65,7	88,2	70,2
Autorská smlouva			10,8	16,9		18,4
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Status umělce 2022

Naprostá většina (81 %) pracovníků v audiovizuální tvorbě skládá svůj výdělek z různých druhů fragmentované pracovních činností za účelem zajistit si dostatečný příjem. Kumulace různých druhů pracovních činností je charakterističtější pro ženy (86 %) než pro muže (80 %). Dále pro respondenty, kteří svou profesi vykonávají 5 a méně let. Věk respondenta, jeho dosažené vzdělání a přítomnost nezaopatřeného dítěte v domácnosti nefigurují jako statisticky významné třídící proměnné. Pokud jde o jednotlivé profese, pak je kumulace více pracovních činností nejméně využívána mezi zvukaři a osvětlovači (40 % nekombinuje více pracovních činností) a techniky v jiné audiovizuální tvorbě (59 % nekombinuje více pracovních činností) – srovnej tabulku č. 4.

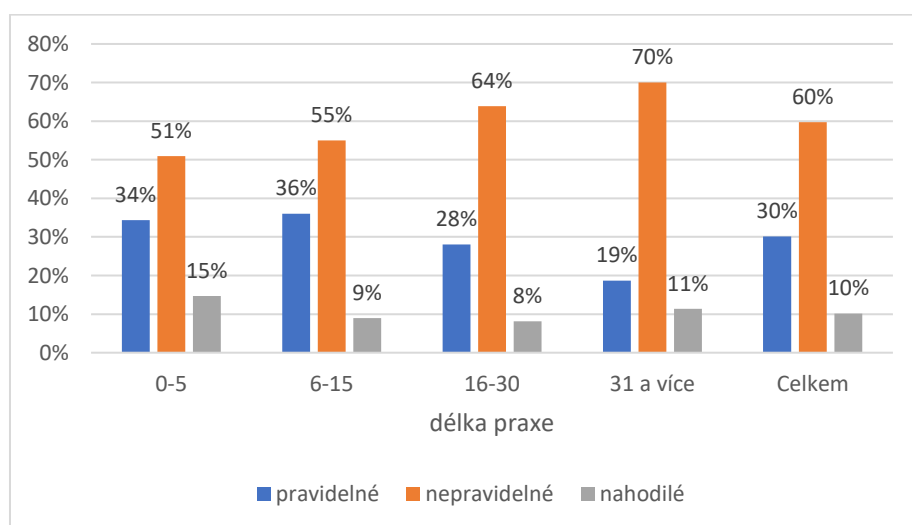
Tabulka č. 4 Podíl respondentů, kteří skládají svůj výdělek z různých druhů pracovní činnosti, podle profese.

	Abych si zajistil/a dostatečný příjem, musím svůj výdělek skládat z různých druhů pracovních činností		Celkem
	Ano	Ne	
Režisér asistent režie	83,5	16,5	100,0
Dramaturg	77,4	22,6	100,0
Scenárista	82,2	17,8	100,0
Kameraman	78,4	21,6	100,0
Zvukař a osvětlovač	61,3	38,7	100,0
Střihač	75,6	24,4	100,0
Technik v audiovizuální tvorbě	41,2	58,8	100,0
Kosmetik a maskér	70,0	30,0	100,0
Řídící pracovník v audiovizuální tvorbě	79,3	20,7	100,0
Lektor a učitel na uměleckých školách	94,6	5,4	100,0
Jiná profese v audiovizuální tvorbě	86,5	13,5	100,0
Celkem	81,3	18,8	100,0

Zdroj: Status umělce 2022

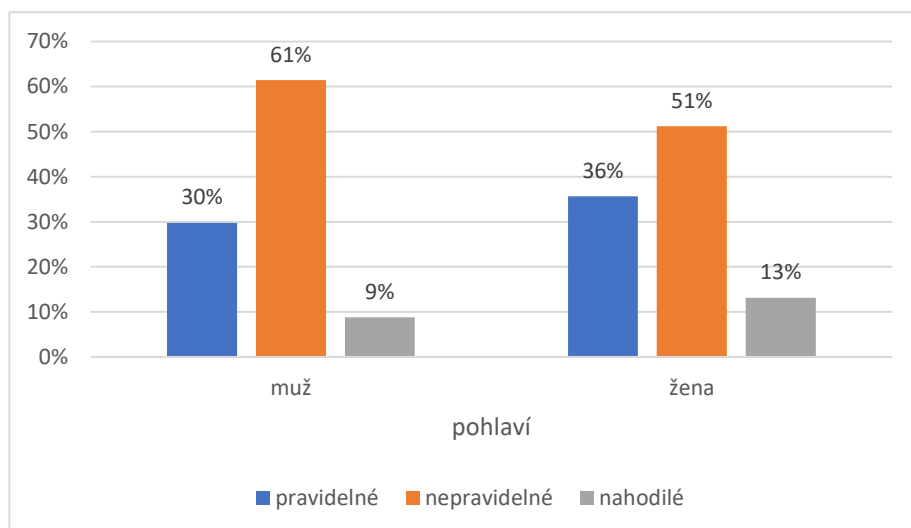
Finanční nestabilitu charakteristickou pro obor audiovizuální tvorby ilustrují grafy 3 a 4. Pouze necelá jedna třetina dotázaných uvedla, že jsou její příjmy z hlavní výdělečné činnosti pravidelné. Ostatní respondenti mají buď nepravidelné příjmy (60 %) nebo pouze nahodilé příjmy (10 %). Pravidelnost příjmu se samozřejmě liší podle vykonávané profese, kde např. pracovníci na pozici dramaturgů mají často pravidelné příjmy stejně jako lektori na uměleckých školách, případně řídící pracovníci. Naopak práce režisérů a kameramanů se vyznačuje v naprosté většině nepravidelnými nebo až nahodilými příjmy. Nahodilé příjmy jsou logicky častější u pracovníků s krátkou praxí. Ženy vykazují pravidelnější příjmy než muži, pracují častěji jako lektorky na uměleckých školách, případně na pozicích dramaturgyň. Naopak méně jsou zastoupeny jako režisérky.

Graf č. 3 Pravidelnost příjmů z hlavní výdělečné činnosti na základě délky praxe v oboru



Zdroj: Status umělce 2022

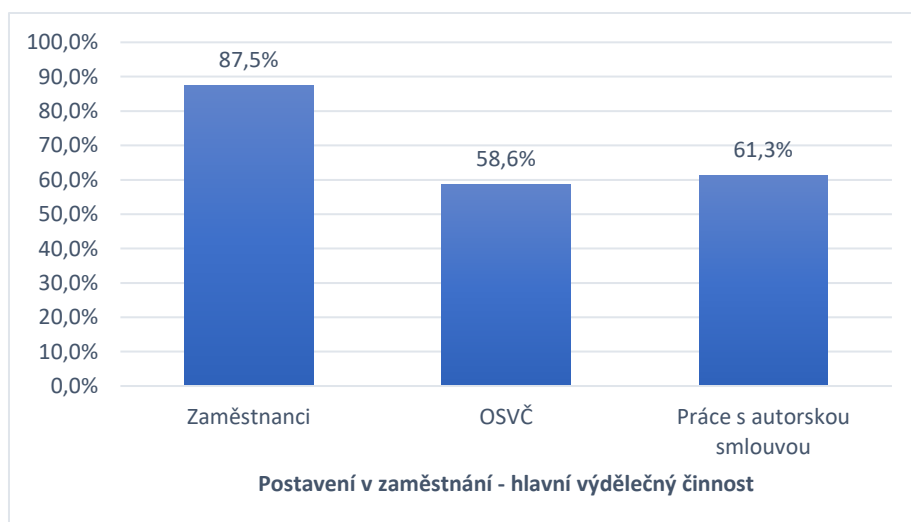
Graf č. 4 Pravidelnost příjmů z hlavní výdělečné činnosti podle pohlaví



Zdroj: Status umělce 2022

Předchozí set otázek byl zaměřen na nutnost skládat svůj příjem z více činností, kde uvažujeme o kumulaci různých prací zejména v rámci profese respondenta. Do dotazníku však byla začleněna přímá otázka na **další zaměstnání, respektive na jinou placenou práci. Na tuto otázku odpovědělo kladně 62 % respondentů.** Nejčastěji jsou to dramaturgové, scénáristé a lektori na uměleckých školách, kteří uvádějí ještě jinou placenou práci. Od toho se odvíjí i relativně častěji uváděná přítomnost jiné placené práce mezi respondenty, kteří svou hlavní výdělečnou činnost vykonávají jako zaměstnanci (viz graf 5); 87 % z nich vykonává další placenou práci, a to v naprosté většině opět v umělecké oblasti (84 %). Relativně častěji mají „extra job“ ještě respondenti s krátkou praxí. Mezi muži a ženami není v tomto případě rozdíl. Mezi respondenty, kteří uvedli, že mají další placenou práci, jich **48 % vykonává tuto práci pravidelně** jako trvalý zdroj příjmů a 52 % pouze nahodile, respektive příležitostně. Trvalý přivýdělek v jiné práci mají častěji scénáristé. Kameramani a režiséři se zase častěji spoléhají na příležitostné příjmy z další pracovní činnosti. Pravidelný přivýdělek plyne častěji z pracovních činností, které jsou vykonávány mimo profesi respondenta a tam, kde respondent pracuje na základě pracovní smlouvy.

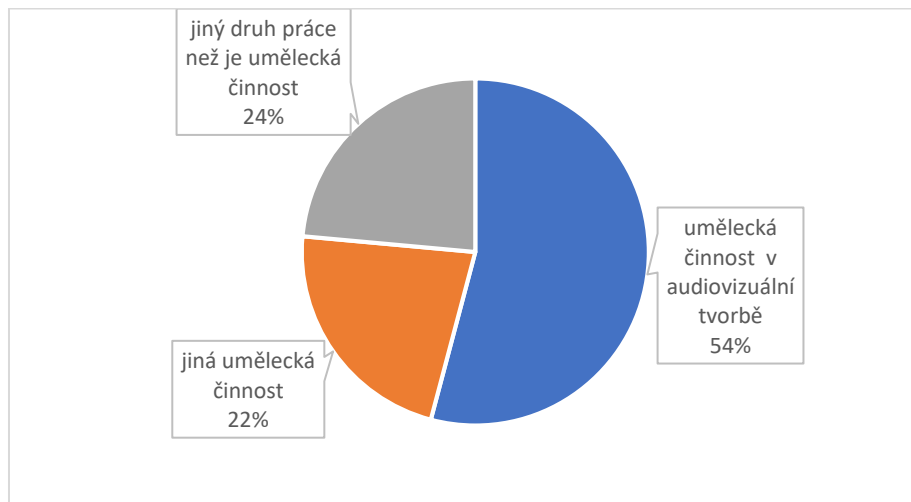
Graf č. 5 Vykonáváte kromě své hlavní výdělečné činnosti ještě jinou placenou práci? Podíl kladných odpovědí podle postavení v zaměstnání.



Zdroj: Status umělce 2022

Více než polovina respondentů vykonává další práci znovu v oboru audiovizuální, jedna pětina v jiné umělecké oblasti a čtvrtina ve zcela jiné oblasti, než je umělecká činnost (viz graf 6).

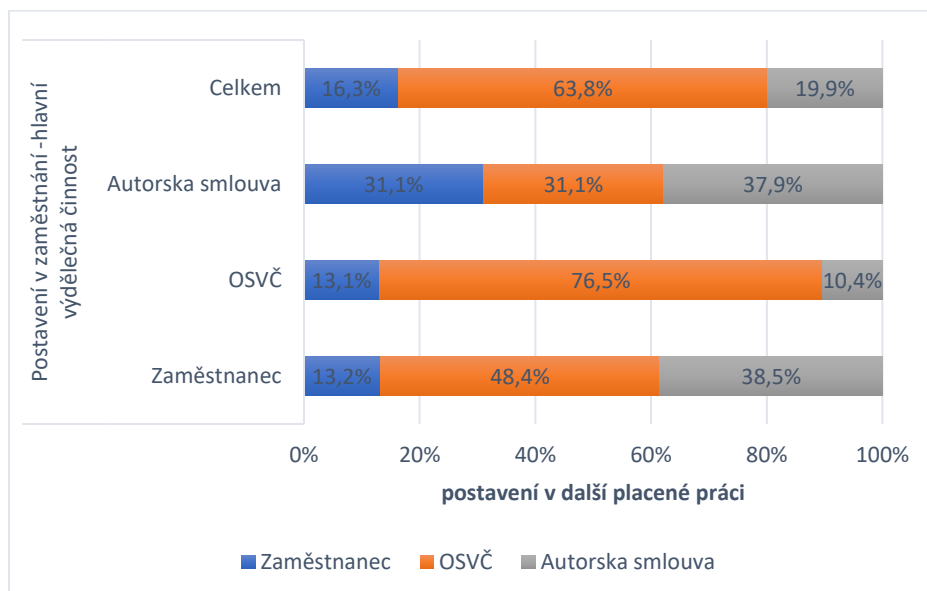
Graf č. 6 Typ činnosti dalšího zaměstnání



Zdroj: Status umělce 2022

V další ekonomické činnosti respondenti stejně jako v činnosti hlavní, pracují nejčastěji jako osoby samostatně výdělečně činné (64 %). Oproti hlavní výdělečné činnosti je mírně vyšší zastoupení respondentů, kteří svou další práci vykonávají jako zaměstnanci (16 %); srovnej graf 7. **Pracovní smlouvy jsou mnohem častější u dalších zaměstnání, které nemají charakter umělecké činnosti.** Výsledky ukazují, že relativně značný počet respondentů kombinuje zaměstnanecký poměr s autorskými smlouvami. Ti, kteří vykonávají svou hlavní výdělečnou činnost převážně jako OSVČ pak častěji pracují na vlastní účet i při svých dalších ekonomických aktivitách (viz graf 7).

Graf č. 7 Struktura postavení v zaměstnání u další placené práce



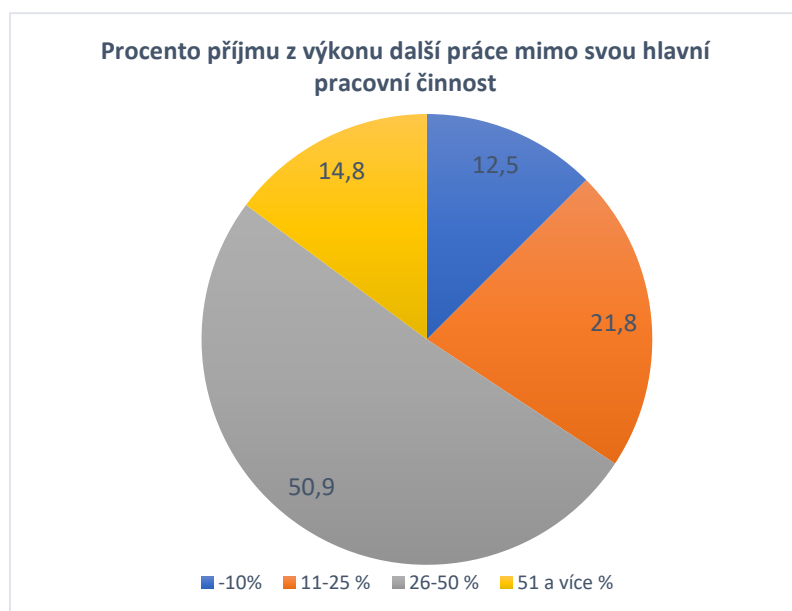
Zdroj: Status umělce 2022

Důvody, proč respondenti kumulují více prací najednou, jsou různé. **Hlavním důvodem je však potřeba dodatečného výdělku pro zajištění základní životní úrovně. Tento důvod uvedlo 85 % respondentů, kteří mají další placenou práci.** Zhruba polovina respondentů má další placenou práci, jelikož se jedná

o stabilní formu příjmu a 68 % uvádí důvod pro další práci pokrytí nadstandardních výdajů či tvorbu finanční rezervy. Na druhou stranu i respondenti, kteří nemají další práci si odkládají stranou a tvoří finanční rezervy, a to v podobné míře jako respondenti, kteří jsou nuceni mít více prací najednou. **Lze tedy tvrdit, že kumulace pracovních úvazků/činností je v oboru audiovize opravdu nutností, aby umělci pokryli své základní životní potřeby.** Respondenti, kteří vykonávají svou hlavní výdělečnou činnost jako zaměstnanci často uvádějí (60 %), že další práci mají z důvodu nemožnosti získat ve svém hlavním zaměstnání práci na plný úvazek. Tato situace je jedním ze základních indikátorů prekarity práce v audiovizuálním sektoru, kdy navíc částečné úvazky často spadají do segmentu špatně placených zaměstnání. Obdobně OSVČ poukazují na problém nedostatku zakázek v oboru jejich činnosti (64 %). Nadprůměrně si na tuto skutečnost stěžovali režiséři (77 %).

Skutečnost, že další pracovní úvazky generují nezanedbatelnou část příjmu respondentů ukazuje graf č. 8. Asi 35% respondentů s dalším zaměstnáním si pokrývá touto činností cca čtvrtinu svých příjmů. Nevětší je však podíl respondentů (51 %), kteří další placenou práci zajišťují 26 – 50 % svých příjmů. Překvapivě jsou i respondenti (15 %), kteří si vydělávají více svou druhou prací, kterou nepovažují za svou hlavní činnost.

Graf č. 8 Podíl příjmů z výkonu další práce mimo svou hlavní pracovní činnost, v %.



Zdroj: Status umělce 2022

Prekarita práce v oboru audiovize a další sociální znevýhodnění

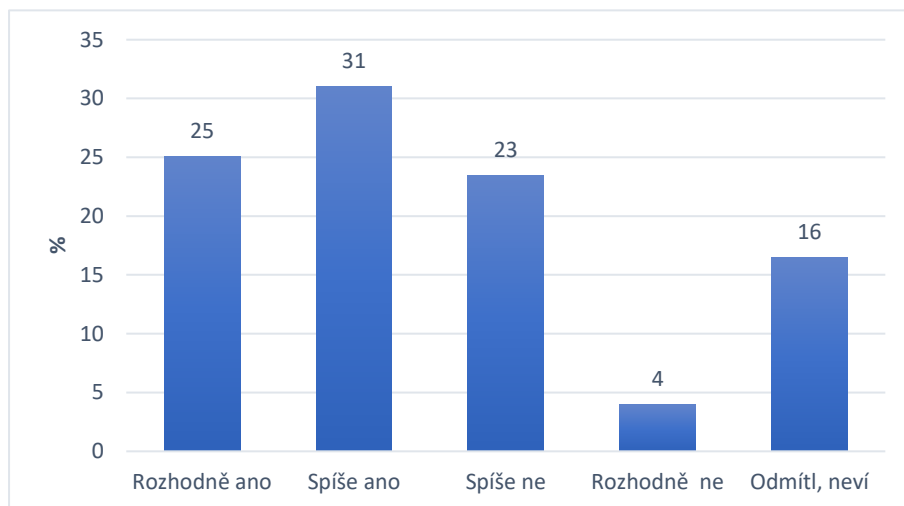
Více než polovina dotázaných (56 %)⁴ se domnívá, že profesionálové v audiovizuálním sektoru (pracující jako OSVČ nebo na autorskou smlouvu), jsou nějakým způsobem znevýhodnění oproti ostatním podnikatelům pokud jde o přístup k zakázkám, nepravidelnost příjmů a velký objem nezaplacené práce (viz graf č. 9). 16 % dotázaných odmítlo nebo nevědělo, jak odpovědět a 27 % dotázaných si nemyslí, že ke znevýhodnění dochází s tím, že rozhodně jsou o tom přesvědčeny jen 4 % respondentů. **Znevýhodnění pociťují častěji ženy než muži a paradoxně ze sledovaných profesí nejvíce lektori na uměleckých školách**, tj. ti, kteří vykonávají hlavní výdělečnou činnost na základě pracovní smlouvy. Dále na znevýhodnění častěji upozorňovali respondenti s úplným vysokoškolským vzděláním a respondenti s krátkou praxí v oboru do 5 let. Intenzivněji je tento problém pociťován také u

⁴ Podíl souhlasných odpovědí bez uvažování respondentů, kteří na věc neměli názor, byl 67 %.

respondentů, kteří kumulují úvazky (72 % souhlasných odpovědí oproti 59 % respondentů bez další práce).

Parametry znevýhodnění odhaluje kvalitativní analýza otevřené otázky v poslední kapitole tohoto textu.

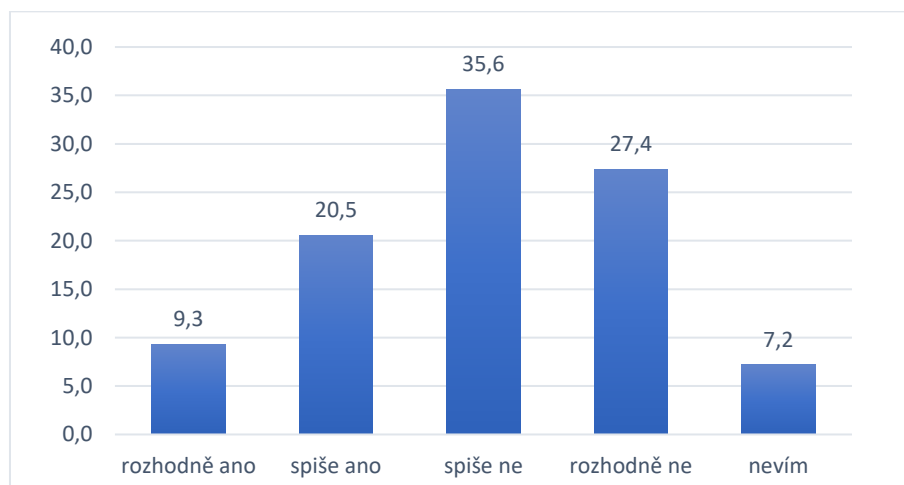
Graf č. 9 Domníváte se, že jsou profesionálové (pracující jako OSVČ nebo na autorskou smlouvu) v audiovizuálním umění nějak znevýhodnění oproti ostatním podnikatelům? v %



Zdroj: Status umělce 2022

Již bylo zmíněno, pracovníci v oboru audiovizuálního umění nemají často příležitost vykonávat svou profesi jinak než jako osoby pracující tzv. na vlastní účet. Respondentů pracujících jako OSVČ, případně na základě autorské smlouvy jsme se tedy přímo ptali, zda si myslí, že je možné vykonávat jejich hlavní pracovní činnost v rámci standardního pracovního poměru, např. když pracují velký počet hodin a pravidelně pro jednoho odběratele. Možnost standardního pracovního vztahu nevyklučuje u své pracovní činnosti přibližně 30 % dotázaných (N=241). Z nich asi jedna třetina je dokonce pevně přesvědčena, že by svou hlavní pracovní činnost mohli vykonávat se standardní pracovní smlouvou (viz graf 10).

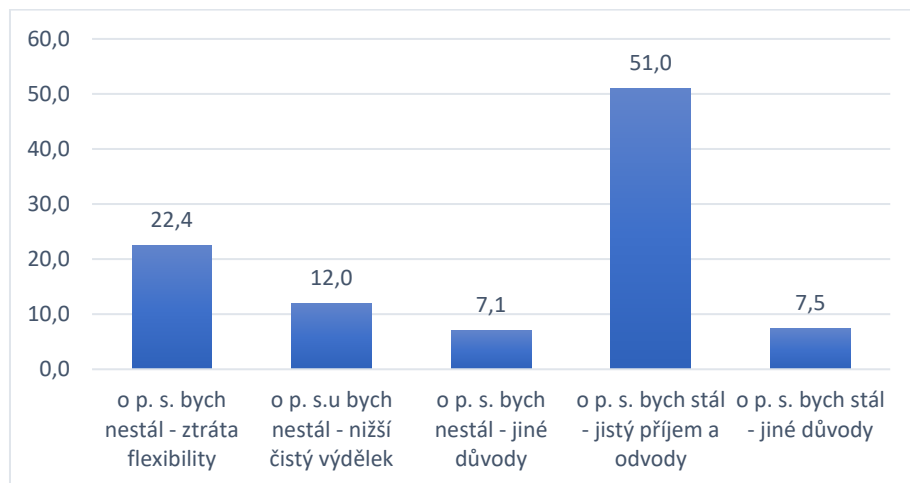
Graf č. 10 Domnívám se, že mou hlavní výdělečnou činnost by bylo možné vykonávat v rámci standardního zaměstnaneckého poměru.



Zdroj: Status umělce 2022

Na druhou stranu ne všichni, kteří připouští možnost vykonávat svou profesi na základě pracovní smlouvy, by si tento způsob smluvního zajištění přáli. O pracovní smlouvu by stálo asi 59 % respondentů, kteří momentálně pracují jako OSVČ či na autorskou smlouvou a uvedli, že jejich pracovní činnost by byla pro pracovní poměr vhodná. Naprostá většina z nich by stála o pracovní smlouvu kvůli jistotě příjmu a uhrazeným odvodům sociálního a zdravotního pojištění. Ti, kteří by o pracovní smlouvu nestáli, uvádějí jako nejčastější důvod ztrátu flexibility (viz graf 11).

Graf č. 11: Důvody zájmu, respektive nezájmu vykonávat své povolání na základě standardní pracovní smlouvy.



Zdroj: Status umělce 2022

Pozn. Pouze respondenti OSVČ a autorská smlouva, kteří uvedli, že by standardní pracovněprávní vztah byl možný.

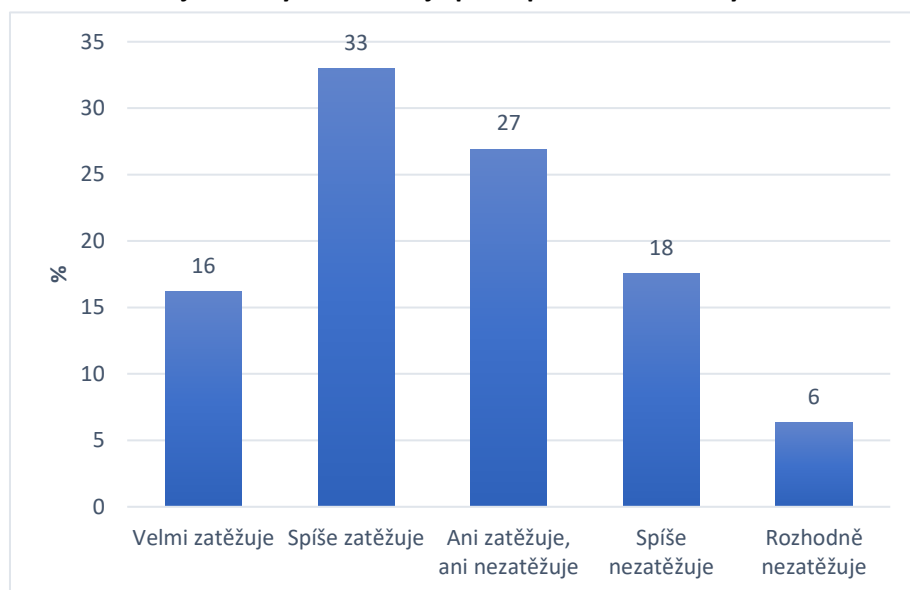
Kumulace různých pracovních činností, typická pro tento obor, bohužel nezaručí takový příjem, aby domácnost pokryla všechny své potřeby. Téměř polovina respondentů uvedla, že jejich celkový příjem domácnosti je nižší, než jsou jejich potřeby. Příjmy zhruba v souladu s potřebami uvádělo 38 % respondentů a 13 % domácností dotazovaných uvedlo příjmy vyšší, než jsou jejich potřeby. Data ukazují, že ti respondenti, kteří kumulují pracovní činnosti, mají větší problémy s penězi vyjít. To už bylo pospáno v předchozí textu, kdy další práce neznamená nadstandardní příjmy, ale spíše potřebu zajistit základní životní potřeby. Zároveň mají větší problém s penězi vyjít ženy v domácnostech, ve kterých žijí nezaopatřené děti. Na hypotéku ve výši 2 mil. CZK by podle svého vyjádření dosáhla se svými příjmy pouze přibližně jedna třetina dotázaných.

Vzhledem k tomu, že v oboru audiovize převažují pracující na vlastní účet a na základě autorských smluv o dílo, pak pro většinu z nich platí povinnost pravidelně odvádět zálohy na sociální a zdravotní pojištění, což se může ukázat jako problematické neboť pouze jedna třetina dotázaných uvedla, že jsou její příjmy pravidelné.

Jak ukazuje graf 12, polovina respondentů⁵ považuje pravidelné platby záloh na sociální a zdravotní pojištění za zatěžující (16 % velmi zatěžující a 33 % za spíše zatěžující). Intenzivněji tuto zátěž opět vnímají ženy, kde 60 % žen oproti 45 % mužů uvedlo, že je tato povinnost zatěžuje. Relativně více tuto zátěž vnímají také pracovníci s krátkou praxí do 5 let (63 %).

⁵ Pouze OSVČ a autorské smlouvy jako hlavní činnost

Graf č. 12: Do jaké míry vás zatěžuje platit pravidelné zálohy na zdravotní a sociální pojištění?



Zdroj: Status umělce 2022

Pozn. Pouze OSVČ a autorské smlouvy

Vzhledem k tomu, že naprostá většina respondentů nemůže využívat výhod pracovní smlouvy, byly v centru zájmu strategie řešení případného výpadku příjmů z pracovní činnosti. Zajímavé je, že plánovaně tuto situaci neřeší 38 % respondentů (viz tabulka 5). Podíl lidí, kteří nemají žádnou strategii se statisticky významně neliší téměř podle žádných třídících charakteristik, jediné věková skupina respondentů ve věku 50-59 let, tj. lidé v předdůchodovém věku, uvádí méně často, že žádnou strategii nemá.

Nemocenské pojištění si platí 45 % respondentů s tím, že častěji tak logicky činí lidé s pravidelnými příjmy (53 %) a méně často lidé se nahodilými příjmy (32 %). Zároveň se jedná o starší respondenty nad 50 let. Mezi muži a ženami nebyl zaznamenán statisticky významný rozdíl. Ze sledovaných profesí si podprůměrně hradí nemocenské pojištění kameramani, zvukaři, osvětlovači a střihači.

Tabulka č. 5 Pro případ dlouhodobější nemoci, (případně pro finanční zajištění po narození dítěte) si: (kladné odpovědi v %)

a) Platím nemocenské pojištění	44,6
b) Odkládám stranou a tvořím rezervy	67,3
c) Spoléhám na jiné zajištění (např. finanční pomoc od jiných osob, rodiny apod.)	31,9
d) Tuto situaci plánovaně neřeším	38,5

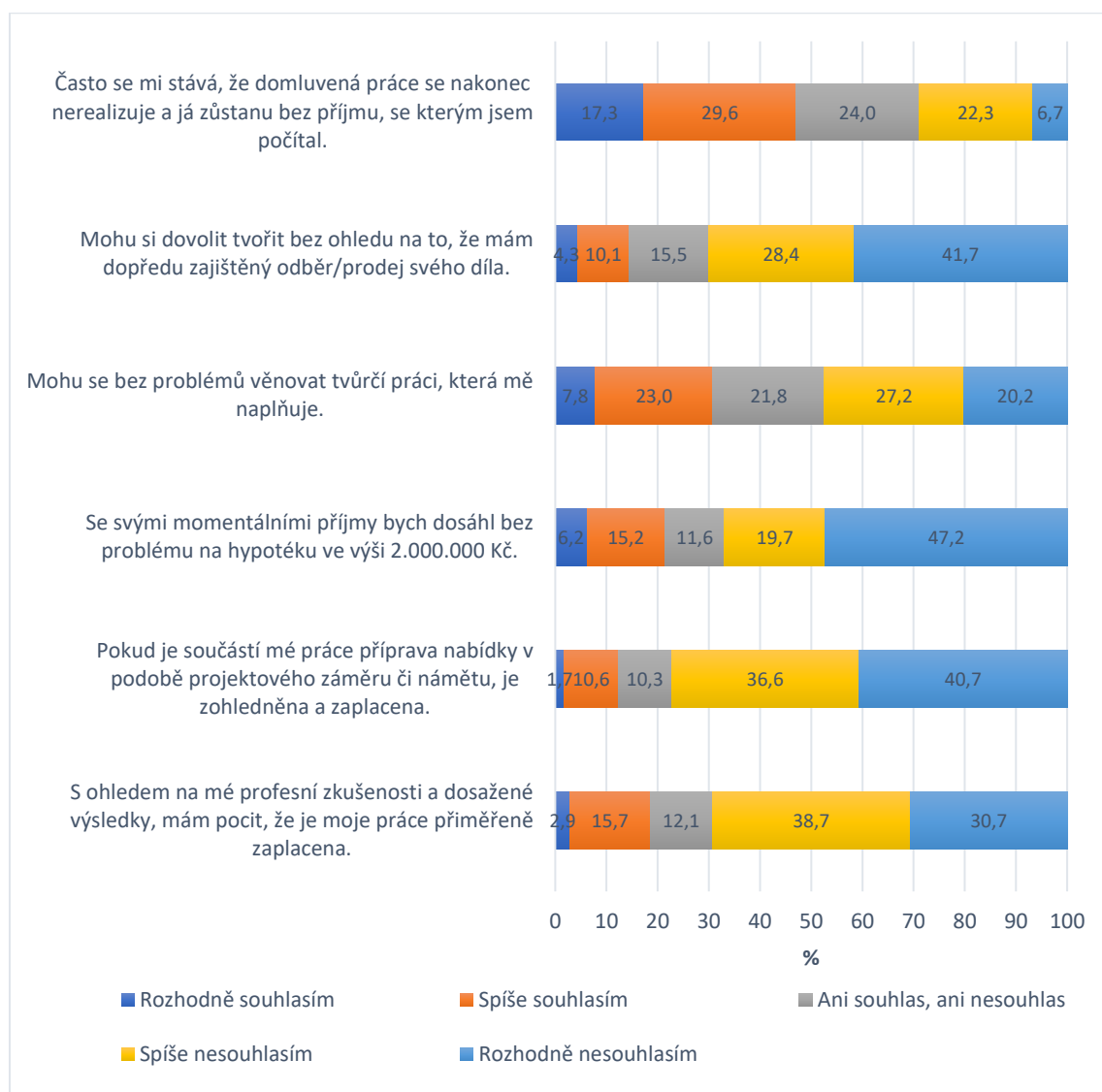
Zdroj: Status umělce 2022

Dvě třetiny respondentů si pro případ krizové situace odkládají peníze stranou. Stejně jako v případě nemocenského pojištění, peníze stranou odkládají zejména respondenti s pravidelnými příjmy a dále spíše muži než ženy. Jinak podíl spořicíků respondentů byl podobný bez ohledu na dosažené vzdělání, věk, délku praxe atd.

Na jiné zajištění v případě nemoci nebo specifické životní situace spoléhá asi 32 % respondentů. Výrazně více na pomoc ze strany rodiny spoléhají ženy (55 %) než muži (24 %) a mladí lidé do 30 let (49 %). Tato skutečnost poukazuje mimo jiné na zřejmé odlišné postavení mužů a žen v oboru.

Následující otázky mapují případné problémy, které pracovníci v oblasti audiovizu mohou v souvislosti s výkonem své profese řešit (viz graf 13).

Graf č. 13: Souhlas/nesouhlas s výroky mapujícími prvky prekarity, sociálního a profesního znevýhodnění uměleckých profesí v oboru audiovizu.



Zdroj: Status umělce 2022

Pozn. Četnosti jsou počítány bez odpovědi „Netýká se“, tj. pouze pro respondenty, kde je to relevantní.

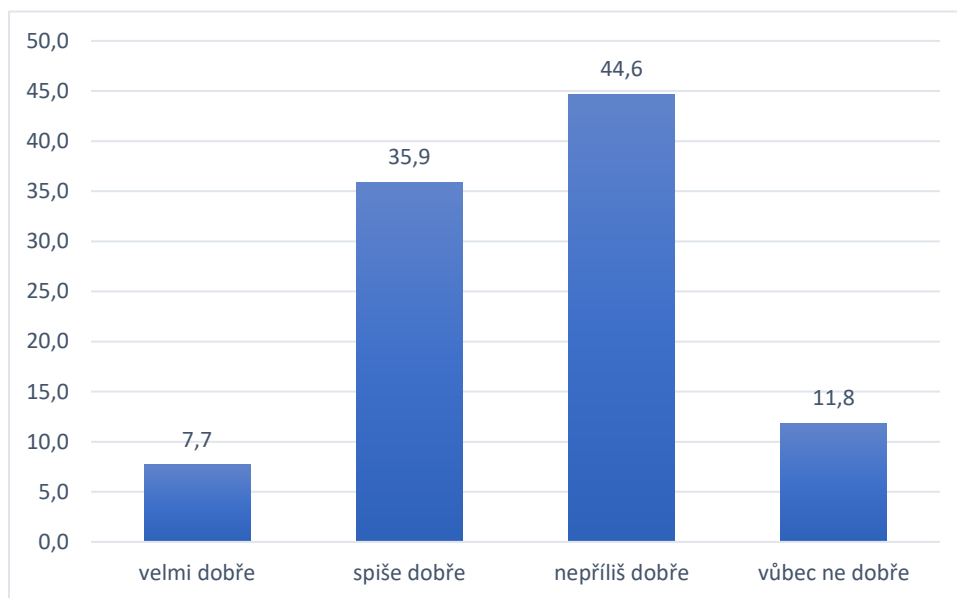
Data ukazují, že umělecká tvorba je spojená z řadou finančních nejistot, s velkým množstvím neohodnocené práce, se sociálními nejistotami a nedostatkem příležitostí uplatnit talent a expertízu v kontextu placeného zaměstnání. S výrokem, že práce, kterou vykonávají, je přiměřeně ohodnocena, nesouhlasily dvě třetiny respondentů. Tato skutečnost může být umocněna i faktem, že příprava nabídek, projektových záměrů a námětů není velmi často zaplácena. Uvádí to 77 % respondentů. Umělci tuto činnost tedy dělají zpravidla zdarma. Navíc smluvní vztahy mezi stranami jsou nejisté. Polovina respondentů uvedla zkušenost s praxí, kdy se domluvená práce nerealizovala a dotázaní zůstali bez příjmu, se kterým počítali. Problematická je i otázka volné tvorby bez konkrétního zadání, která je důležitou součástí podstaty umělecké činnosti. 70 % respondentů uvedlo, že si takovou formu činnosti nemohou dovolit, pokud nemají předem zajištění odběr/prodej svého díla. S výrokem, že se bez problémů mohou věnovat tvůrčí práci, která je naplňuje, souhlasila jen necelá jedna třetina dotázaných.

Pracovní doba a harmonizace rodinného a pracovního života

Pracovní doba profesí působících v audiovizuálním sektoru se vyznačuje nepravidelností a relativně dlouhými denními směny s malými možnostmi odpočinku. Podle dat Eurostatu (LFS)⁶ je průměrný počet odpracovaných hodin v referenčním týdnu mezi OSVČ v České republice cca 40,3 hodiny⁷. Pokud spočítáme průměr z uvedené obvyklé týdenní odpracované doby mezi respondenty výzkumu⁸, pak dostaneme průměrně 47,4 hodin za týden ve všech výdělečných aktivitách. Potvrzuje se tak předpoklad o nadstandardně dlouhé pracovní době. Zároveň Eurostat definuje extrémně dlouhou pracovní dobu obvykle odpracovanými 49 hodinami za týden a více. Mezi podnikateli v ČR takto dlouho ta týden pracuje 26 % osob⁹. V audiovizi je to podle subjektivního vyjádření až 51 % respondentů pracujících jako OSVČ nebo na autorské smlouvy. Velký počet odpracovaných hodin nacházíme relativně častěji u režisérských profesí s delší praxí v oboru a více u mužů než u žen.

Velké množství odpracovaných hodin a nepředvídatelnost práce se může logicky promítat do mimopracovního života. Více než polovina respondentů (56 %) uvedla, že jejich pracovní doba nekoresponduje příliš dobře, respektive vůbec ne dobře (viz graf 14) s rodinou či jinými společenskými závazky mimo práci. Relativně nejčastěji mají problém sladit soukromý a pracovní život respondenti-kameramani a jiné technické profese, dále pak respondenti ve věku 40-49 let.

Graf č. 14: Obecně vzato, jak jde Vaše pracovní doba dohromady s rodinou nebo společenskými závazky mimo práci?



Zdroj: Status umělce 2022

O tom, že změni svoji práci vážně uvažovalo 52 % respondentů. Relativně častěji tímto směrem uvažují v porovnání s ostatními střihači a osoby pracující na vlastní účet. Mezi profesemi jsou naopak nejméně náchylní ke změně scénáristé. Podle věku je menší ochota ke změně mezi lidmi staršími 60 let a mezi vysokoškoláky. Suverénně nejčastějším důvodem k úvahám o změně práce je nejistota pracovních příležitostí (uvedlo 88 % respondentů)¹⁰, druhým nejčastěji zmiňovaným důvodem je nedostatečné

⁶ Labour force survey

⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsa_ewhan2/default/table?lang=en

⁸ Do výpočtu průměru nebyli zahrnuti respondenti uvádějící obvyklou týdenní pracovní dobu ve všech výdělečných aktivitách menší než 5 hodin a větší než 100 hodin (tzv. outliers), zároveň nebyly do výpočtu nezahrnuty osoby, které uvedly, že pracují 24 hodin denně.

⁹ Data za rok 2021 (LFSA_QOE_3A2)

¹⁰ Pouze z respondentů, kteří uvažovali o změně.

finanční ohodnocení (80 %) následované nemožností věnovat se rodině (71 %). Velmi častý je i důvod „vyhoření a stres“ (69 %). Nejméně často uváděné jsou rodinné důvody a neshody se zadavatelem či klienty.

Všeobecná nejistota spolu s nepravidelnými příjmy podpořená specifickým fungováním pracovního trhu v oboru, kde jsou pracovní nabídky vázány zejména na osobní kontakty a známosti (více viz. poslední kapitola), může být významným faktorem promítajícím se do mimopracovního života a zároveň generujícím nestejné podmínky ve smyslu rovných příležitostí pro zapojení mužů a žen do pracovních pobídek.

Plán založit rodinu znamená zásadní životní okamžik, kdy člověk bilancuje své finanční možnosti, často řeší bytové podmínky a zvažuje své kariérní zapojení do budoucna. Nejisté příjmy, nutnost kumulovat úvazky a vize dlouhodobějšího výpadku pracovních aktivit mohou vést k obavám, zda k tak zodpovědnému kroku přistoupit. Ve výzkumném souboru jsou dvě třetiny respondentů s vlastními dětmi a jedna třetina respondentů bezdětných. Mezi bezdětnými jich většina (60 %) plánuje někdy v budoucnu mít děti. Založení rodiny tedy řešila, respektive bude v budoucnu, řešit naprostá většina respondentů výzkumu. Obavy ze změny rodinné situace mohou být různého charakteru, ať již jsou to obavy o zachování profesních kompetencí, zajištění dostatku finančních prostředků nebo obavy o možnost dále vykonávat svou profesi. Vždy platí, že ženy jsou v tomto směru zranitelnější než muži. Zároveň je zřejmé, že obavy jsou přítomné častěji u aktuálně bezdětných respondentů než při retrospektivním hodnocení u respondentů, kteří již děti mají. Výzkum ukazuje, že nejčastěji v souvislosti s plány na založení rodiny byly přítomny obavy, zda bude respondent mít dostatek financí na zajištění důstojné životní úrovně rodiny (viz tabulka 6). V tomto směru pociťují, respektive pociťovalo obavy 76 % dotázaných, mezi ženami se jednalo dokonce o 92 %.

Tabulka č. 6 Podíl souhlasných odpovědí na otázky o obavách (minulých či současných) souvisejících s plány na založení rodiny podle pohlaví a přítomnosti vlastních dětí. Údaje v %.

	Muži	Ženy	Celkem
<i>Mám obavy, měl/a jsem obavy, že rodina nebude mít dostatek finančních prostředků na zajištění důstojné životní úrovně.</i>			
Mají vlastní děti	66,6	88,8	73,0
Nemají vlastní děti	74,6	95,7	82,0
Celkem	69,2	91,5	76,2
<i>Mám obavy, měl/a jsem obavy, že z profese vypadnu a nebudu v ní moci díky absenci kontaktů pokračovat.</i>			
Mají vlastní děti	46,8	70,2	53,7
Nemají vlastní děti	58,0	74,7	63,7
Celkem	50,7	72,0	57,3
<i>Mám obavy, měl/a jsem obavy, že z profese vypadnu a nebudu v ní moci pokračovat díky zastarání mých znalostí a dovedností.</i>			
Mají vlastní děti	21,0	33,3	24,7
Nemají vlastní děti	28,7	34,9	30,8
Celkem	23,7	33,9	26,9

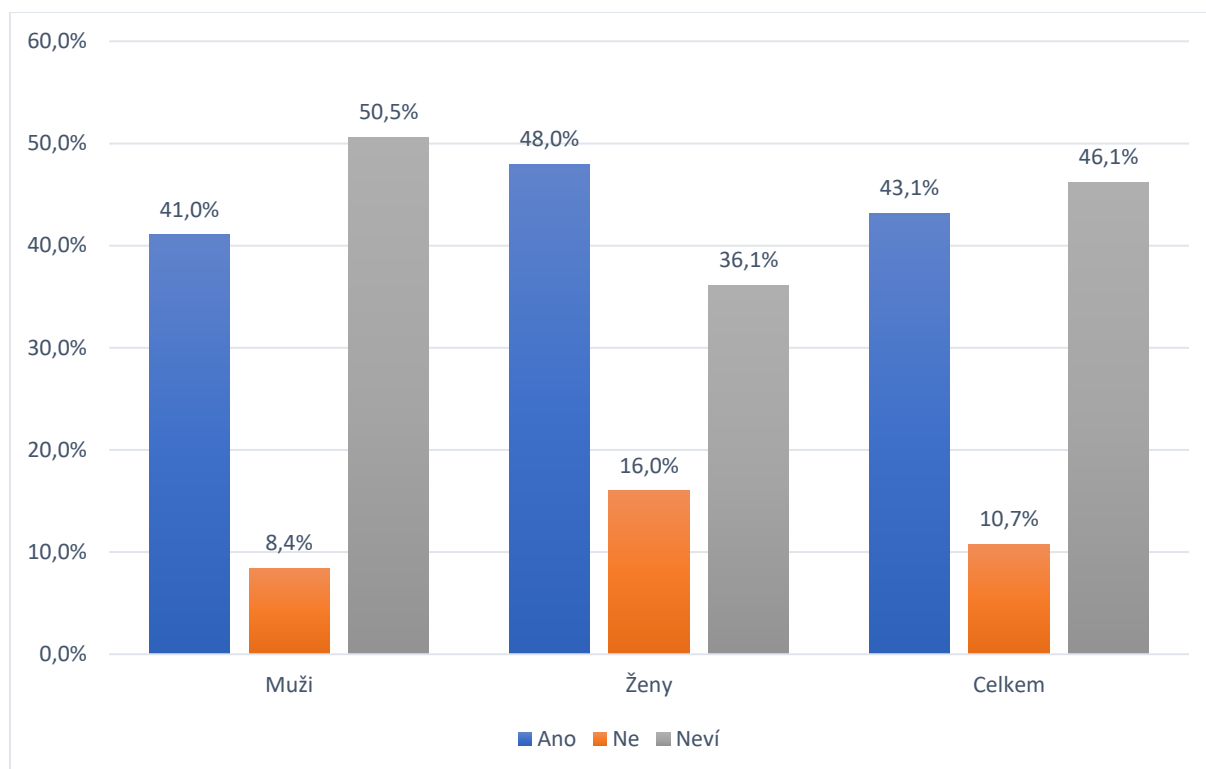
Zdroj: Status umělce 2022

Další bariérou při plánování rodiny není ani tak strach, že kompetence vhodné k výkonu povolání zastarají, ale že pracovník ztratí kontakty, které jsou zárukou přísunu zakázek. Tyto obavy vyjádřilo 57 % respondentů. Mezi ženami dokonce tři čtvrtiny z nich.

Oborem definované podmínky nabídky a poptávky po práci tak vedou k tlaku na čerstvé rodiče, aby se do pracovního procesu vraceli co nejdříve. Mezi dotázanými se 43 % z nich domnívá, že se ženy,

respektive muži v oboru audiovize vrací po narození dětí do práce rychleji než ostatní, 11 % respondentů si to nemyslí a 46 % respondentů tuto skutečnost nedokáže posoudit. Důvodem brzkého návratu rodičů malých dětí do pracovního procesu jsou zejména udržení si pracovních kontaktů a zajištění dostatečného příjmu v rodině.

Graf č. 15: Souhlasíte s tím, že se ženy/muži ve vašem oboru po narození dětí vrací do práce rychleji než ostatní?



Zdroj: Status umělce 2022

Dopady pandemie COVID 19

Respondenti jako nejčastější dopad pandemie COVID 19 uváděli čtveřici faktorů – pokles příjmů, osobní nebo rodinné problémy, ztrátu profesních kontaktů a dočasnou změnu profese. Prvenství ve všech sledovaných skupinách respondentů si udržel „pokles příjmů“, který uvedlo zhruba tři čtvrtě dotázaných. Výjimku tvořili na jedné straně osoby samostatně výdělečně činné, které uváděli pokles příjmů o cca 4 p.b. častěji a dále pak zaměstnanci, kde logicky, vzhledem k větší jistotě pracovní smlouvy a tím i příjmů, uvedlo tento faktor jen 49 % dotázaných.

Co se týká pozitiv souvisejících s pandemií, respondenti shodně nejčastěji uvádějí čas věnovat se sám sobě, dále pak možnost rozvíjet odkládané projekty a aktivity a v poslední řadě skutečnost, že jim změny přinesly nové profesní kontakty. Odlišují se opět zaměstnanci, kteří logicky měli méně času na sebe, a naopak více příležitostí k práci na odkládaných projektech a navázání nových kontaktů, více viz. tabulka.

Tabulka č. 7 Kladné odpovědi na otázku „Co způsobila pandemie COVID 19 ve vašem pracovním životě?“ v %

zápory	pracovníci celkem	zaměstnanci	OSVČ	autorská smlouva	další práce	
					ano	ne
Pokles příjmů	74,7	49,0	78,6	75,6	74,2	75,5
Osobní nebo rodinné problémy	35,0	33,7	34,5	37,5	38,7	28,9
Ztrátu profesních kontaktů	32,0	36,5	29,5	38,7	35,3	26,5
Dočasnou změnu profese	20,2	15,4	20,3	22,6	25,0	12,2
Změnu zaměstnání	12,5	14,4	12,7	10,7	16,0	6,7
Ukončení podnikání	6,4	9,6	5,5	7,7	7,9	3,8
Ukončení zaměstnání	6,0	2,9	5,6	9,5	6,3	5,5
Trvalou změnu profese	4,1	8,7	3,4	3,6	5,3	2,0
klady						
Čas věnovat se sám sobě	62,0	59,6	63,0	59,5	61,7	62,4
Čas rozvíjet odkládané projekty a pracovní aktivity	52,6	55,8	50,8	57,7	53,4	51,3
Nové profesní kontakty	24,7	30,8	24,2	22,6	25,7	23,0

Zdroj: Status umělce 2022

Profesní sdružování

38 % dotázaných respondentů uvedlo, že je členem nějaké profesní organizace. Respondenti uváděli řadu organizací, včetně mezinárodních. Vedle profesních asociací byly uváděny i organizace zastupující držitele autorských práv jako je DILIA, OSA a OAZA. Členství v profesních organizacích je podle respondentů následující: Asociace režisérů, scenáristů a dramaturgů (ARAS) - 8,9 %, Herecká asociace (HA) - 5,3 %, Asociace filmových střihačů (AFS) - 4,9 %, Asociace českých kameramanů (AČK) - 3,0 %, Český filmový a televizní svaz (FITES) - 1,1 %. Častěji se profesně sdružují ti, kteří pracují na základě autorské smlouvy. Naopak méně členů profesních organizací je mezi zaměstnanci, jak ukazuje následující tabulka. Profesní organizovanost je též významně podmíněno věkem, kdy profesní organizovanost se vyskytuje častěji spolu s vyšším věkem, tak že ve věkových skupinách 50 – 59 a 60 + je organizováno 46 % a 55 % dotázaných respondentů v porovnání s výše uvedenou 38 % organizovaností.

Tabulka č. 8 Odpovědi na otázku: Jste členem nějaké profesní organizace? v %

	ano	ne
zaměstnanec	33,7	66,3
OSVČ	37,5	62,5
pracující na základě autorské smlouvy	42,9	57,1
respondenti celkem	38,0	62,0

Zdroj: Status umělce 2022

Mezi profesně nesdruženými respondenty (62 %) byl zaregistrován poměrně značný potenciál ke sdružování, respektive k ochraně profesních zájmů. 69 % neorganizovaných respondentů uvedlo, že někdy uvažuje o vstupu do některé z profesních organizací, přičemž postoje k případnému organizování se podle ekonomického postavení (zaměstnanec, OSVČ, pracující na autorskou smlouvu) neliší. Naopak zájem o profesní organizování je podmíněný věkem dotázaného. O členství uvažují významně častěji mladší věkové skupiny respondentů, kdy ve věkové skupině 19 – 29 let 77 % respondentů projevilo zájem o členství a ve skupině 30 – 39 let o členství uvažuje 79 % respondentů. Jako důvod, proč se doposud nestali členy, respondenti uvádějí, že nebyli osloveni k členství (rozhodně a spíše ano 78 %), dále pak, že nemají dostatek informací o činnosti profesních organizací (rozhodně a spíše ano 78 %), případně jim chybí nabídka služeb na profesionální úrovni, kterých by chtěli využít

(rozhodně a spíše ano 80 %). Vedle toho 57 respondentů v otevřené otázce uvedlo další důvody, proč doposud do profesní organizace nevstoupili. Mezi hlavní důvody patřila neexistence profesní organizace reprezentující profesi respondenta (30 % odpovědí), odlišná představa o fungování stávající profesní organizace (18 % odpovědí), negativní zkušenost s členstvím v minulosti (16 %), nedostatek času a jiné priority (12 % odpovědí).

Mezi těmi, kteří nejsou členy a o členství v profesní organizaci zároveň neuvažují (31 %), byly registrovány následující výhrady vůči organizování se. 16 % respondentů se domnívá, že služby profesních organizací nejsou na profesionální úrovni, 27 % udává, že zaměření poskytovaných služeb ze strany profesních organizací nereflektuje jejich potřeby, pro 18 % respondentů jsou organizace hájící zájmy profesionálů zbytečné a konečně 3 % dotázaných soudí, že tyto organizace spíše škodí a lepší je se bez nich obejít. Další důvody uvedlo v otevřené otázce 60 respondentů. Jednalo se jak o osobní důvody, včetně nechuti se organizovat nebo vyšší důchodový věk (45 % odpovědí), tak o všeobecnou skepsi, nedůvěru, že se něco změní a o předchozí negativní zkušenosti (27 % odpovědí). Poslední skupinou udávaných důvodů je neznalost organizace, kde by se dotýčný mohl stát členem a současně nedostatek dalších informací o členství a činnosti profesních organizací (28 % odpovědí).

Nejčastější výše příspěvku na činnost profesní organizace, která by poskytovala servis v podobě právního a případně i produktového poradenství je částka 500 Kč za měsíc (25 % respondentů). Četnosti v jednotlivých pásmech odváděného příspěvku ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 9 Odpovědi na otázku: Kolik Kč měsíčně byste byl/a ochoten/á přispívat ze svého příjmu na činnost profesní organizace, která by vám poskytovala profesionální servis ve smyslu podpory pro výkon vaší profese jako např. právní poradenství, produktové poradenství jako např. pojištění apod. v %

do 100 Kč	19,1
101 až 300 Kč	30,5
301 až 500 Kč	27,3
501 až 1000 Kč	13,9
1000 a více Kč	9,2
celkem	100,0

Zdroj: Status umělce 2022

Odborové sdružování

Členství v odborech uvedlo 5,5 % respondentů. Nejčastěji se se respondenti hlásí k Herecké asociaci a následně k základním odborovým organizacím na pracovišti. Vedle odborových organizací byly uváděny i organizace zastupující držitele autorských práv jako je DILIA, OSA a OAZA. Tradičně častěji se v odborech sdružují zaměstnanci, současně je ale pro sektor kultury typické, že se v odborech sdružují i osoby samostatně výdělečně činné. Tato skutečnost, jak ukazuje následující tabulka, je též charakteristická pro respondenty z tohoto šetření.

Tabulka č. 10 Odpovědi na otázku: Jste - bez ohledu na členství v profesních organizacích - odborově organizován/a? v %

	ano	ne
zaměstnanec	13,5	86,5
OSVČ	4,5	95,5
pracující na základě autorské smlouvy	4,2	95,8
respondenti celkem	5,5	94,5

Zdroj: Status umělce 2022

Přes nízké zastoupení odborářů mezi respondenty převládá pozitivní hodnocení odborů napříč mezi všemi respondenty. Zatímco o nezbytnosti odborů je přesvědčena necelá třetina (29 %) dotázaných, respektive polovina dotázaných je vedle toho přesvědčena o jejich potřebnosti, pak o zbytečnosti až škodlivosti je přesvědčeno jen minimum respondentů (5,5 %).

Tabulka č. 11 Odpovědi na otázku: Který z následujících výroků podle Vás nejlépe odpovídá skutečnosti? v %

Odbory jsou pro ochranu zájmů zaměstnanců nezbytné.	28,9
Odbory jsou pro ochranu zaměstnaneckých zájmů potřebné, ale jde to také bez nich.	51,1
Odbory jsou pro ochranu zájmů zaměstnanců zbytečné.	3,2
Odbory zájmům zaměstnanců spíše škodí, jde to lépe bez nich.	2,3
Neví	14,5
Celkem	100,0

Zdroj: Status umělce 2022

Současně 47 % odborově neorganizovaných respondentů uvedlo, že by o vstupu do odborů uvažovali, pokud by to jejich ekonomické postavení umožňovalo. Podmíněný souhlas se vstupem do odborů znamená, že právní vztahy sjednané odbory, včetně těch plynoucích z kolektivního vyjednávání, by se tak jako doposud nevztahovaly pouze na zaměstnance, ale nově i na nějakou část OSVČ, tak jak aktuálně stanoví pokyny Evropské komise k uplatňování předpisu v oblasti hospodářské soutěže na kolektivní smlouvy¹¹. Zájem o vstup do odborů varuje mezi jednotlivými ekonomickými kategoriemi respondentů od cca 43 % do 49 % zájemců. Více viz následující tabulka.

Tabulka č. 12 Odpovědi na otázku: Uvažujete někdy o tom, že byste vstoupil/a do odborů, pokud by to vás profesní statut umožňoval? v %

	ano	ne
zaměstnanec	44,4	55,6
OSVČ	48,8	51,2
pracující na základě autorské smlouvy	42,9	57,1
celkem	47,2	52,8

Zdroj: Status umělce 2022

Respondenti velmi často uváděli potřebu subjektu, který by za ně vyjednal odpovídající výši odměny za odvedenou práci, neboť se přiznávají k určité neschopnosti si odpovídající odměnu sjednat. Podle tabulky níže tato skutečnost často nastává u cca 33 % a občas u 39 % respondentů, tedy nějakou potřebu zastání při vyjednávání odměny pociťuje cca 72 % respondentů. Co se týká věkového složení respondentů, tak potřeba zastání při sjednávání odměny za práci je pociťována častěji mezi mladými profesionály než mezi těmi staršími. 36 % a 45 % (rozhodně ano a spíše ano) respondentů ve věkové skupině 19 až 29 let a 36 % a 43 % (rozhodně ano a spíše ano) respondentů ve skupině 30 až 39 let pociťuje potřebu zastání při sjednávání odměn.

¹¹ Jedná se o podmínky pro kolektivní vyjednávání OSVČ na základě pokynů EK k uplatňování právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže na kolektivní smlouvy týkající se pracovních podmínek OSVČ bez zaměstnanců zveřejněné v září 2022. Více viz. UHOS <https://www.uohs.cz/cs/hospodarska-soutez/zakazane-dohody/pravni-predpisy-eu-v-oblasti-hs-tykajici-se-osvc-bez-zamestnancu.html>

Tabulka č. 13 Odpovědi na otázku: Pociťujete ze své pozice ve vašem oboru potřebu zastání ve formě kolektivně sjednaných minimálních odměn za práci? v % odpovědí.

Rozhodně ano, stává se mi často, že si nejsem sám/a schopen/na za práci sjednat důstojnou mzdu, respektive mzdu odpovídající časovým nárokům vykonávané práce.	32,7
Spíše ano, jelikož se mi občas stává, že si nejsem sám/a schopen/na za práci sjednat důstojnou mzdu, respektive mzdu odpovídající časovým nárokům vykonávané práce.	38,8
Spíše ne, jsem schopný si adekvátní mzdu sjednat většinou sám a necítím se zneužíván.	17,7
Rozhodně ne, myslím, že by mi to v ničem nepomohlo.	5,8
nevím	5,0
celkem	100,0

Zdroj: Status umělce 2022

Kladné postoje k odborům zmíněné výše spolu s poměrně značným počtem těch, kteří o vstupu do odborů uvažovali spolu s potřebou organizace schopnou vyjednat adekvátní odměnu za práci tvoří značný potenciál pro případné posílení odborové členské základny.

Na otázku, kolik korun by byli respondenti ochotni přispívat z příjmu na činnost organizace, která by hájila jejich zájmy a současně poskytovala jakousi formu sociálního zabezpečení, tedy poskytovala nějaký základní příjem v případě nenadálých sociálních událostí na straně respondenta s dopadem na jeho finanční situaci, respondenti uváděli nejčastěji částku 500 Kč měsíčně (28 % respondentů). Přispět nějakou částkou má zájem cca 86 % respondentů. Četnosti v jednotlivých pásmech odváděného příspěvku ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 14 Odpovědi na otázku: Kolik Kč měsíčně byste byl/a ochoten/á přispívat ze svého příjmu na činnost organizace, která by hájila vaše zájmy a současně by vám poskytla nějaký příjem v případě, kdy byste se dostal do situace, kdy, přestože pracujete, nemáte potřebné příjmy? v %

do 100 Kč	13,8
101 až 300 Kč	24,8
301 až 500 Kč	30,4
501 až 1000 Kč	19,1
1000 a více Kč	11,9
celkem	100,0

Zdroj: Status umělce 2022

Zabezpečení profesionálního umělce v případě nedostatečných příjmů

V případech, kdy výkonný umělec nemá dostatek zakázek a dostane se ne vlastní vinou do obtížné situace, případně se věnuje autorské tvorbě bez aktuálního nároku na zajištěný honorář by podle respondentů měla na prvním místě poskytnout potřebnou podporu státní agentura nebo fond (52 % dotázaných), dále by se měly angažovat profesní organizace (49 % dotázaných), ministerstvo kultury (44 % dotázaných) a další subjekty dle pořadí četností v tabulce.

Tabulka č. 15 Odpovědi na otázku: Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? v % odpovědí.

státní grantové agentury a fondy	52,3
profesní organizace	49,3
ministerstvo kultury	43,9
nadace a neziskové organizace	23,0
odbory	22,1
úřad práce	22,0
nikdo	14,6
mezinárodní organizace	9,5
soukromé osoby	7,9
obce	2,2

Zdroj: Status umělce 2022

Představy o tom, za jakých podmínek a jak by podpora měla být poskytována představují širokou škálu názorů. Na základě odpovědí 520 respondentů na otevřenou otázku, jak a jakou by zvolená organizace měla poskytovat pomoc, 40 % z nich odpovědělo, že nejužitečnější by bylo zavedení minimální mzdy, dále pak zavedení obdoby podpory v nezaměstnanosti pro OSVČ, případně poskytování nějakého základního příjmu, nebo alespoň úhrada zdravotního a sociálního pojištění, případně odpuštění záloh na zdravotní a sociální pojištění. 34 % respondentů se vyslovilo pro formu nějakého příspěvku stimulující umělce k další činnosti tj. příspěvek na vznik uměleckého díla, bezúročná půjčka na pokrytí nákladů spojených s vytvořením díla, udělení grantu nebo stipendia případně alespoň přiznání příspěvku na nájem ateliéru apod. 10 % respondentů uvedlo, že pomoc by měla spočívat ve větší informovanosti o pracovních nabídkách, dále v zajištění inzerce jak na straně nabídky tak na straně poptávky po práci, zajištění prezentace výsledků a v neposlední řadě v bezplatném právním servisu pro pracovníky v audiovizí. Další respondenti (7 %) preferovali zprostředkování zakázek ze strany státu nebo veřejných institucí. 4 % respondentů uvedlo podporu založenou na fondu tvořeném z povinných odvodů z honorářů a poslední skupina (4 %) uvedla posílení vlivu profesních a odborových organizací, které by pomohly nastavit systém pravidel odměňování a přidělování zakázek apod.

Pracovní podmínky v audiovizuální tvorbě - vyhodnocení otevřené otázky

Systémová koróze vnímaná respondenty

Analýza v této kapitole vychází z přímých odpovědí respondentů na otevřenou otázku „*Domníváte se, že jsou profesionálové (pracující jako OSVČ nebo na autorskou smlouvu) v audiovizuálním umění nějak znevýhodněni oproti ostatním podnikatelům (OSVČ)? Jestliže ano, popište prosím na základě vaší zkušenosti stručně tato znevýhodnění.*“ O určitém znevýhodnění umělců v audiovizuální tvorbě, resp. kultuře oproti jiným osobám pracujícím na vlastní účet, bylo přesvědčeno 56 % respondentů výzkumu.

Respondenti se při popisu subjektivně vnímaných znevýhodnění rozepsali též o pracovních podmínkách v audiovizuálním sektoru, které ve zkratce ilustruje následující graf č. 15, zobrazující četnosti v otevřené otázce použitých slov, kde velikost písma odpovídá přibližně četnosti jejich výskytu.

„Opravdu většina firem v audiovizi nabízí možnost jen OSVČ, a to pracujete většinou jen pro ně. Jednou se mi stalo za celou dobu, že jsem dostala zaměstnanecký poměr v audiovizi ale jen na manažerské pozici.“

„Práce ve filmové branži zdánlivě vypadá jako “na volné noze”, ale např., během dlouhého projektu, vykonavatel rozhodně není “pán svého času”, má konkrétní denní rozvrh -(natáčecí plán), který ještě musí plnit dle toho, a výhoda OSVČ, pracovat dle sebe a svého rozvrhu, tam rozhodně není. Natáčení je jednoduše řečeno jedna malá bojová posádka, která pracuje dle předurčeného bojovného plánu.“

Často se jedná o začarovaný kruh, kdy většina členů tvůrčího týmu přistupuje na specifické a v mnoha směrech nevýhodné podmínky produkce jen proto, aby se „vůbec něco natočilo“ nebo „aby se dokončil film, projekt, který všichni chtějí dokončit“. Řada „smysluplných“ tvůrčích projektů je podle vyjádření respondentů podhodnocených a v komerčních zakázkách je velká konkurence a často se nepřihlíží ke kvalitě zpracování a zkušenostem pracovníků.

„V audiovizuální tvorbě platí specifická, nepsaná pravidla, která výrazně znevýhodňují tvůrce i dodavatele oproti jiným profesím mimo audiovizuální výrobu. Jelikož se jedná zcela bezvýhradně o činnost vázanou, neboť charakter práce nese všechny znaky zaměstnaneckého poměru v určení místa, času, způsobu vykonávání činnosti.“

„Velká nejistota, neseriózní jednání ze strany "zaměstnavatele", nejedná se o podnikání, přitom však vyplývají povinnosti stejné.“

„Nutnost pracovat jako OSVČ, sociální, zdravotní je těžko zvladatelné, když by práce mohla být na zaměstnaneckých poměr, což si ale zase nemohou dovolit instituce (nicméně člověk dělá náročnou práci a vydělává plat minimální).“

Pracovní podmínky

Absence možnosti pracovat v zaměstnaneckém poměru s sebou přináší i značné narušení důstojných pracovních podmínek, jelikož na OSVČ se standardy zákoníku práce nevztahují. Jako problematické se jeví zejména rozložení pracovní doby, která je často nepředvídatelná a neúměrně dlouhá. Současně chybí ohodnocení přesčasové práce či práce v nestandardní pracovní době. Tlak na časovou pracovní flexibilitu je podle většiny respondentů extrémní.

„Nutnost zcela se přizpůsobit poptávce výroby bez ohledu na délku pracovní doby, počtu odpracovaných dnů, bez rozdílu pracovních nebo volných dní, nikoliv časová flexibilita, ale spíš otročina v rámci konkurenčního boje s kolegy v oboru.“

„Nepravidelný přísun práce (někdy nic a někdy by se měl člověk roztrojit a nespát několik měsíců).“

„Nikdo nezaplatí nemocenskou nebo i dovolená znamená velký výpadek příjmu.“

„Často je proces tvorby často nepředvídatelný, mnohdy trvá déle, než bylo očekáváno a proces je komplikovanější, než bylo původně zamýšleno ... Důsledkem toho je velmi časté a násobné překračování v zaměstnaneckém poměru standardní pracovní doby, a to často za mzdu, která hodinové dotaci neodpovídá.“

„Dost podstatnou část nástrojů k práci – telefon, notebook, auto atd. -si hradíte sami, 12-ti a vícehodinová pracovní doba se stává se standardem, 14hodin i více, nepravidelné směny“.

V některých případech, zejména pokud se jedná o televizní tvorbu, umělci-podnikatelé používají techniku a vybavení (např. kamery apod.), které je ve vlastnictví zadavatele, což je opět jeden ze znaků závislé práce. Na druhou stranu pracovníci, kteří jsou nuceni využívat vlastní technické a materiální vybavení a zároveň jsou najmutí na práci trvalejšího charakteru u jednoho zadavatele, uvádějí vysokou finanční náročnost takového podnikání. *„Nevýhodou je práce pro ČT s vlastní technikou kterou nikdo nezaplatí.“*

„Pri práci strihača sa takmer nikdy nezohľadňuje prenájom strižni a mojej techniky. Všetky tieto položky si platím sama, narozdiel od kameramanov. Do daní si ich započítavam, ale pri mojom plate si v podstate dokola zarábam na novú techniku.“

„Jsme také zcela závislí na technice, která je drahá, a přitom výsledky naší práce jsou dosti efemérní, málo hmatatelné. Což zhoršuje naši vyjednávací pozici, zvláště když má každý zákazník kameru v telefonu.“

Narušené smluvní vztahy

Pro smluvní stahy v oblasti audiovizuální tvorby je charakteristická absence záruk v případě, kdy nedojde k realizaci projektu. Respondenti upozorňují na nejistoty ohledně nasmlouvané práce – „neexistují kompenzace v případě storna projektu“, na kterou si pracovník vyhradil čas a v mnoha případech i odmítnul jiné zakázky. Přitom připravené, a nakonec nerealizované projekty se vyskytují v oboru audiovizuální tvorby nečastěji. Pomineme-li v tuto chvíli množství neplacených úkonů při řešení zakázky, respondenti se často setkávají s nekorektním jednáním ze strany zadavatelů/produkcí, a to jak v případě nedodržování sjednaných závazků, pokud jde o výplatu honoráře, výplatu sjednaných příplatků nebo o nezaplacený čas na zadané práci atd. V některých segmentech oboru je standardní začínat práci bez smlouvy, pouze na základě ústní dohody. *„Vše většinou funguje jen na dobré slovo, málokdy je šance bránit se opožděné faktuře, často se jedou rozepře o zaplacení přesčasů, či práce v extrémních podmínkách.“*

Respondenti také upozorňují na časté nesrovnalosti v platebním řetězci, kdy producenti přenášejí riziko na tvůrčí pracovníky, kteří dostanou zaplaceno, až když si na sebe projekt vydělá. Na obhajobu této praxe je třeba poznamenat, že financování projektů v audiovizí je složité stejně jako u většiny projektů v oblasti kultury, kde odběratelé mají často vlastní problémy s cashflow a z toho důvodu dochází ke zpoždování plateb.

„Jako pracovník OSVČ nemáte žádné jistoty a projekt, který děláte, může být kdykoli zrušen bez žádných závazků vůči pracovníkům, kteří na projektu dělají.“

„Dostanete zadanou práci, vaše vstupní investice jako autora je na začátku práce obrovská, ale odpovídající částky jsou slibovány až v rámci realizace projektu, k čemuž ovšem nedojde a obdržíte sumu poměrně směšnou.“

„Že nemá umělec na volné noze žádné jistoty by nebyl takový problém, kdyby byla dodržována základní pravidla, předpisy a někdy dokonce zákony.“

„Nemožnost plánování pracovní činnosti v dostatečném předstihu se zárukou skutečné realizace projektů.“

„Soukromé subjekty mnohdy nezaplatí smlouvenou částku, případně nezaplatí vůbec, média se chovají vůči OSVČ (která pro ně pracují) často nekorektně a nadřazeně. Někdy je znevýhodňují.“

„Pokud se projekt odloží nebo nedostanu práci jako kostýmní výtvarník na jiném projektu, nemám práci a musím dělat jinou profesi.“

„Nikdo z mých známých v jiných oborech nepracuje bez smlouvy - u nás scénáristů naprosto běžná věc. Za 10 let v oboru (ač mám štěstí na relativně stabilní práci – jsem ztratila mnoho měsíců na projektech, které nikoli mojí vinou nevznikly a provedená práce mi nebyla proplacena. Zadavatel měl vždy milion důvodů, proč smlouva ještě není, nebo proč se zdržela platba.“

„Dělám pro Českou, musím napsat téma, oni ho schválí, já ho natočím za svoje, zprodukuji za svoje, musím poslat scénář, který se neschvaluje jednou, dvakrát, ale klidně desetkrát. Poté mohu věc ustříhat, odevzdám, ale fakturovat mohu, až když TV hodlá věc vysílat. Což je absolutně absurdní. To je jako natočit film a platit lidem až když jde do kin. Jestli tohle není za čarou, tak už fakt nevím, co. A to se nebavíme o tom, že smlouvu na dílo dostanu, až když to chtějí odvysílat, do té doby nejsou nijak v závazné pozici. Otřesné..“

Diskriminace

Prostředí v audiovizí je poměrně silně maskulinní. Ženy absentují zejména v režisérských a kameramanských profesích. Ve svých výpovědích pak ženy upozorňují na diskriminaci při získávání práce a v přístupu k zakázkám. Vzhledem k tomu, že práce v audiovizí se získává nejčastěji na základě osobních kontaktů, je velmi náročné, zejména pro ženy, přerušit kariéru z důvodu rodičovství a

zpřetrhat pracovní kontakty. Tři respondenti navíc vypověděli, že se cítí diskriminováni v přístupu k zakázkám z důvodu věku.

„Kameramanka žena. To myslím definuje největší problém mé práce. Jednak nemám zdaleka takovou důvěru jako muži. I po 16 letech, celovečerním filmu a mnoha odtočených hodinách na širokém spektru formátů jsem stále na úrovni švenkra, přičemž moji spolužáci o mnoho ročníků níže a mladší mají lukrativnější nabídky. Je to způsobeno i tam, že převažuje velké procento mužů producentů a režisérů, kteří nemají k ženám důvěru, žijí ve stereotypch, a proto si ke spolupráci raději přizvou dalšího muže. Poslední zkušenost je navíc ta, že muži nechtějí být vedeni ženami. Je to společensko-historický fakt, se kterým se jako ženy potýkáme, a proto máme mnohem méně práce než muži, jejichž profesionální úroveň je v mnoha případech nižší, než u žen.“

„Nepomáhá ani přístup k ženám (děláte to dobře, ale potřebujeme mužskou energii, jak chcete projekt, když máte děti atd.“

„Přístup k zakázkám má mnoho faktorů: osobní kontakty, roční doba, náhoda, domnívám se z vlastní zkušenosti a také gender.“

Finanční ohodnocení práce

Finanční odměnu za práci si v případě obchodních a autorských smluv sjednává každý pracovník individuálně se zadavatelem. Tato skutečnost se však jeví jako značně problematická, jelikož cena za práci v podobě nějakých standardů není většinou stanovena. Pro OSVČ navíc neplatí ujednání o minimální/zaručené mzdě, stejně jako nelze v současné době kolektivně vyjednat o honorářích pro OSVČ. Výše honorářů a jejich stagnace je v audiovizi velmi palčivou otázkou, soudě podle četnosti výpovědí na toto téma. Práce v audiovizi je vnímána jako nedostatečně ohodnocená s malou šancí úspěšně vyjednat si lepší platební podmínky. Pro obor je specifické velké množství nezaplacené práce. Příčiny nezaplacené práce lze hledat hned v několika systémových aspektech fungování daného oboru. Jedná se zejména o samotné nastavení platebního řetězce, kde jsou rizika neúspěchu rozložena i mezi tvůrčí profese. Dále se jedná o stereotypní náhled na sled činností vedoucích k realizaci projektu a na uměleckou činnost jako celek. V neposlední řadě je to i spoleh na jeden z důležitých finančních zdrojů, tj. na grantové výzvy. Všechny uvedené aspekty předpokládají, že umělec bude pracovat v určitých fázích projektu zadarmo, případně z vlastního zájmu o uměleckou činnost, která ho naplňuje. Dalším znevýhodňujícím faktorem v oblasti umělecké tvorby je nepředvídatelnost a nepravidelnost finančních příjmů. Pozornost zaslouží i obecně sdílený pohled na uměleckou tvorbu jako na volnočasovou činnost, která člověka naplňuje, a u které se a priori předpokládá, že autor nebude lpět na finančním ohodnocení.

Nárazovost a nepravidelnost zakázek, typická pro tento obor, je vnímána problematicky jak při organizaci soukromého života, tak v případě povinnosti pravidelných plateb na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Koordinace všech aktivit spojených s prací je velkou výzvou, a to i z toho důvodu, že řada pracovníků je nucena kvůli zajištění si dostatečného příjmu kumulovat více úvazků, resp. pracovních činností najednou. Popsané problémové aspekty dokumentují vybraná vyjádření respondentů.

Neplacená práce

„Scenáristická práce vyžaduje vytváření velkého množství námětů, podmíněných rešeršemi, konzultacemi, studiem pramenů a reálií za současného sledování trendů a poptávky v audiovizuální tvorbě, následného tvůrčího zpracování synopsí, filmových povídek, treatmentů, set-upů sérií, charakteristik postav a vztahů, autorských explikací a dalších předběžných literárních materiálů pro potřeby producentů, aby se jen malá část z nich dočkala realizace, a tedy také odměny.“

„Platba DPH i z neproplacených faktur, přípravy na neuskutečněných projektech, za které nedostáváme peníze, zrušené projekty obecně, smlouvy jsou víceméně výhodné pro zadavatele atd...“

„Práce je časově náročná a z větší části nezaplacená, není tu taxa na hodinu či den.“

„Nepravidelnost příjmů, ale i časté zpoždění v proplácení faktur od zadavatele. Jak je také zmíněno, je na pováženou, v jaké míře stojí filmová industry na velkém objemu nezaplacené práce a v jaké míře je toto považováno za standardní.“

„Honoráře nezodpovídaly práci vynaložené na - v mém případě literární přípravu na film - rešerše sběr materiálu, hledání podkladů i v zahraničí vše zabíralo řadu let a v mnoha případech taková práce dokonce nedošla do finálního stavu, v mém případě do přijetí LS.“

„Objem nezaplacené práce je poměrně veliký, a počítá se s ním.“

„Producenti odmítají platit náměty, synopse, občas i první verze scénářů. Oblíbená věta zní: "Napište něco a pošlete, když se nám to bude líbit, tak se budeme bavit dál." Tzn., že za práci, kterou vykonáváte několik týdnů, nedostanete kolikrát nic.“

„Na projektech pracuji neustále, neexistují víkendy nebo povinný odpočinek. Velká míra práce je neplacená, dokud se nezíská zpětně grant.“

„Práce nad rámec toho, co dostane režisér zapláceno. Pracuji zároveň jako scénárista, dělám autorské věci, dokumenty pro ČT. Jsou nejen finančně podhodnoceny. Není dostatek času ani na natáčení, ani dokončení.“

Nárazovost pracovních příležitostí, a tedy i finanční odměny

„Velmi často bídne ohodnocena, přičemž velice specifická a vyžadující vzdělání i spoustu času. Navíc placená až na konci projektu, v průběhu nic. Do posledního momentu není jisté, že práce bude skutečně zaplácena.“

„Práce nad rámec toho, co dostane režisér zapláceno. Pracuji zároveň jako scénárista, dělám autorské věci, dokumenty pro ČT. Jsou nejen finančně podhodnoceny. Není dostatek času ani na natáčení, ani dokončení.“

„Když chce dělat uměleckou činnost, musí si na ni člověk zpravidla vydělat jinde. Tyto činnosti bývají honorovány tak symbolicky, že to lze považovat pouze za vedlejší zdroje příjmu.“

„V době, kdy jsem neměla pravidelnou práci na seriálu/seriálech, neměla jsem šanci se nárazovou prací (např. 2 krátkometrážní scénáře pro ČT během půl roku) uživit a pracovala jsem jako redaktorka zábavních časopisů. Domnívám se, že dnes by to bez pravidelného příjmu ze scenáristické práce pro seriál bylo podobné.“

„To znamená, že nemám vůbec žádnou jistotu příjmu a práce na měsíc dopředu. Kdykoli můžu být ve své pozici odmítnut a taktéž se to i děje. Tato bezprostřední nejistota příjmu a jeho výše na měsíc dopředu zásadně zasahuje do mého života ve věcech plánování potenciálně jiných příjmů atd.“

„Nepravidelnost zakázek, složitost plánování jednotlivých filmů kvůli nejasnému časovému rozsahu, který plyne i z nedostatečného financování filmových projektu.“

„Absolutně žádná jistota pravidelných příjmů, laxnost proplácení od zadavatelů, časově vyčerpávající podmínky, aby se mohl udržet přijatelný standard příjmů, nárazové zakázky, hromadění požadavků.“

„Autorská činnost je nepravidelná, nárazová, vázaná na schopnosti další strany ji zafinancovat. Autorský filmař nejde z filmu do filmu, z projektu do projektu. Já natočím jeden film za 8 let, zbytek vyplňuji učením a psaním expertních analýz, proto ani režii nevedu jako hlavní výdělečnou činnost.“

Práce jako zábava

„Neplacená práce je dlouhodobým standardem, argumentuje se tím, že přeci film dělám "pro sebe" a mám být "rád/ráda" že vůbec vznikne.“

„Argumentaci některých subjektu, že práce v "umění" je odměna už sama o sobe, a že by se měl člověk pro to "obětovat". Subjekty často doslova argumentují, že jde o jakési imaginární "vyšší dobro", že finanční odměna je něco podružného. Což je falešná argumentace – že ano, může to být oboje. Tento přístup mají někteří režiséři a televize.“

„Neexistence statusu umělce vytváří v očích veřejnosti mylnou představu příživnictví a nedůvěru vůči umělecké komunitě, což nenahrává zlepšení finančního a jiného ohodnocení umělců. Když člověk sežene v oboru kultury práci-skoro určitě je hrubě podhodnocená-přestože je kvalifikovaná a odborná.“

„Když chce dělat uměleckou činnost, musí si na ni člověk zpravidla vydělat jinde. Tyto činnosti bývají honorovány tak symbolicky, že to lze považovat pouze za vedlejší zdroje příjmu.“

„Platby v umění v ČR jsou v porovnání s ostatními zeměmi extrémně nízké, a lidé nejsou ochotni platit spravedlivou odměnu za odvedenou práci. Práci v umění mnoho lidí nepovažuje za skutečnou práci.“

„Pohybují se ve vzdělávání a neziskovém sektoru, kde u zadavatelů panuje přesvědčení, že tato práce se přeci dělá zadarmo, protože je potřeba a jí ji dělat chci.“

Nedostatečná finanční odměna

„Práce nad rámec toho, co dostane režisér zaplaceno. Pracuji zároveň jako scénárista, dělám autorské věci, dokumenty pro ČT. Jsou nejen finančně podhodnoceny. Není dostatek času ani na natáčení, ani dokončení.“

„Honorářové smlouvy už téměř 15 let stagnují, nezohledňují inflaci!^[27] Autorské honoráře pro scénáristy a režiséry v Čt jsou podhodnocené, neohlíží se na vývoj trhu a inflaci. Nepracují s tím, že autor - režisér a scénárista věnuje mnoho času přípravě a to není v honoráři zohledněno.“

„Setkávám se s přístupem, že AVD obor je myšlením brán spíše jako drahý koníček. Dlouhodobý tlak na nízké honoráře. Absence pravidel a silné profesní autority.“

„Všechny velké instituce mají v podstatě kartelovou dohodu ohledně hodinového honoráře/ alespoň pro střihače/ který navíc minimálně zohledňuje zkušenost či složitost projektu a který je od roku 2012 bez jakékoliv valorizace...“

„Práce v animovaném filmu je málo, honoráře byly nastaveny před 20 ti lety a nemění se, fond kinematografie funguje, ale získat tam peníze na film běh na dlouhou trať.“

Kumulace úvazků

„Všechny projekty jsou na dlouhé lokte, vývoj filmů trvá strašně dlouho, je špatně zaplacený (většinou vůbec), není na něj spoleh. Člověk tak musí dělat víc věcí současně, ale to je prostě na palici.“

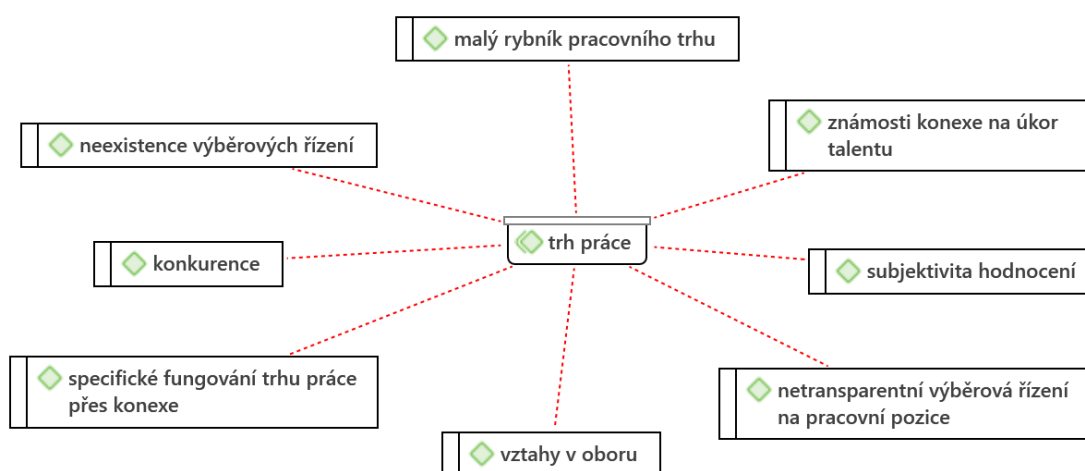
„Obor hudební skladba (koncertní vážná hudba a hudba pro média): malá velikost nebo absence trhu v daném oboru, nepravidelnost a nespolehlivost zakázek, nízké budgety na profesionální uměleckou produkci, téměř neexistence širšího trhu mimo ryze komerční tvorbu, stále více redukcionistický přístup veřejnoprávních institucí navzdory vysoké inflaci. Z toho vyplývá nutnost opřít se o zaměstnanecký úvazek v neautorském oboru (výuka, produkce, zvuková technika apod.), což zpětně způsobuje neflexibilitu a diskontinuitu autorské činnosti.“

„A pak lepíte zdroje příjmu, což je ok, mít více zdrojů příjmu, ale spousta z nás tyto zdroje vymění později za stabilitu.“

Získávání zakázek a trh práce v oboru audiovizuální tvorby

Níže uvedený diagram představuje tematické zakotvení výroků rámujičích prostředí, ve kterém se realizuje získávání zakázek a poptávka po práci v audiovizuálním sektoru.

Graf: č. 16: Vztahový a tematický rámec odpovědí na otevřenou otázku „Domníváte se, že jsou profesionálové (pracující jako OSVČ nebo na autorskou smlouvu) nebo v audiovizuálním umění nějak znevýhodněni?“



Z výpovědí respondentů vyplývá, že v audiovizuální tvorbě téměř nefunguje klasický systém nabídky a poptávky po pracovní síle. Pracovních příležitostí je velmi málo a pracovní trh je velice úzký s pouze malou možností změny. Nabídka a poptávka po zakázkách a práci se realizuje přes síť osobních kontaktů a známostí. Respondenti si často stěžovali na klientelismus a netransparentní přístup k zakázkám „...je to hodně o kontaktech a sociálním kapitálu, který častokrát neodráží profesionalitu

daného člověka.“ Zároveň státní pobídky a veřejná výběrová řízení jsou nezřídka považovány za netransparentní, tj. neexistuje jednoznačně měřitelná opora pro rozhodování ve výběrových řízeních. Do systému vstupuje významně „subjektivita“ jako parametr rozhodování, důraz na cenu bez ohledu na kvalitu zpracování nabízené práce či profesní kvality žadatele. Pro některé profese, orientované na televizní tvorbu, je subjektivita hodnocení klíčovým problémem, jelikož „*de facto existují jenom tři TV, tedy pouze "tři lidé/zdroje," které ve výsledku o vaší zakázce rozhodují*“. Popsané problémové aspekty spojené se získáváním zakázek dokumentují vybraná vyjádření respondentů.

Kontakty

„Nedostanete se bez kontaktů nikam.“

„Práce hodně záleží na kontaktech a jedna nepovedená zakázka vám může zničit kariéru“

„Nahodilost zakázek, ne navazující zakázky. Není zde marketing, když si dam zaplacenou reklamu na Google že jsem volný/volná nikoho to nezajímá. Odvětví funguje na kontaktech a buď vám někdo zavolá nebo ne.“

„Své zakázky si musejí doslova vybojovávat nikoli na základě kvality již odvedené práce, ale na základě osobních vazeb. Dále je velmi nepravděpodobné, aby výjimečný umělecký výkon byl zároveň i výjimečným ekonomický počinem, jenž by dokázal umělce zajistit doživotně. Chci tím říct, že profit i z nadstandardních uměleckých výkonů je v ČR nízký, což má celou řadu příčin.“

„Specifikum v celé ČR - klientelismus, naše znalosti a zkušenosti jsou irelevantní v dnešním nastaveném systému, ti, kteří se vzdělávají, profesně posouvají, jsou na tom venkoncem stejně jako ti, kteří mají " jen " kamarády...atd.“

„Pokud nepřistoupíte na zadavatelem určené finanční podmínky, další práci nedostanete. Musíte mít známosti, musíte se umět prodat.“

Výběrová řízení a konkurence

„...konkurují lidé bez vzdělání a za malé peníze (na úrovni řemeslných profesí).“

„Minimální transparentnost výběrových řízení, vítězí nejnižší cena, což je pro kvalitní dílo nesmyslné zadání, většina rozhodovatelů není kompetentní posoudit kvalitu AVD díla, dále je tu hluboce zakořeněno, že filmování není nákladné, že ho zvládne skoro každý, hodně "filmařů" dává dumpingové ceny, aby zakázku získali za každou cenu bez ohledu na kvalitu výsledku.“

„V mé profesi v posledních letech jsou při přidělování zakázek často zvýhodňováni kolegové s nižšími finančními nároky bez ohledu na profesní schopnosti. Při sledování tuzemské umělecké tvorby je nyní zcela evidentní, že výše fakturace se stává hlavním kritériem sestavování štábů.“

„Autorské dílo nelze exaktně posoudit a porovnat a proto je v této oblasti větší prostor pro klientelismus.“

„Využívání nápadů ve finálním produktu z neúspěšných tendrů. "Nejdřív to chci vidět a pak to zaplatím". Směšné smlouvy na neomezené použití například v případě výtvarného řešení postav.“

„Zadání zakázek je ovlivněno mnohdy okolnostmi, které jsou zvláštní a neprůhledné.“

Závěr

Pracovníci v sektoru audiovizuální tvorby pracují často ve specifických pracovních podmínkách charakteristických nevyžádanou flexibilitou, velkým množstvím odpracovaných hodin, prací v nesociálních hodinách, nárazovostí výdělků a velkým množstvím odvedené ale neohodnocené práce. Podmínky na trhu práce se navíc vyznačují tím, že profesionálové v audiovizuálním sektoru pracují převážně jako osoby samostatně výdělečně činné, tj. na základě obchodních smluv, autorských smluv či jiných smluv uzavíraných podle občanského zákoníku.

Řada profesionálů v audiovizuálním sektoru vykonávala v minulosti svoji práci v zaměstnaneckém poměru a ani v současné době není podle vyjádření řady respondentů důvod tuto praxi měnit, už jenom proto, že práce profesionálů, aktuálně vykonávaná v řadě případů jako tzv. kvazi zaměstnanecký vztah, vykazuje významné množství znaků tzv. závislé práce definované zákonem č. 262/2006 Sb. zákoník práce. Se současným statutem pracovníků v audiovizi souvisí samozřejmě i nulová míra pracovně právní ochrany.

Naprostá většina pracovníků v sektoru kombinuje různé druhy pracovních činností a působí v řadě případů jako osoba samostatně výdělečně činná a současně jako zaměstnanec, případně ekonomickou činnost vykonává na základě autorských smluv. Příčinou tohoto stavu je velká nepravidelnost příjmů vedoucí ke snaze nespolehat se jen na příjem z tzv. hlavní činnosti ale zajistit si financování z více zdrojů, což jak uvedlo, dělá 62 % dotázaných respondentů. Ani souběh více příjmů však není zárukou pro příjmovou stabilitu domácnosti. Příjmová nepravidelnost a nejistota klade značné nároky na schopnost respondenta pravidelně odvádět zálohy do systému zdravotního a sociálního pojištění.

Z hlediska pracovních podmínek je práce v sektoru audiovize charakteristická nepravidelnou pracovní dobou a hranici norem překračujícím počtem odpracovaných a často i nezaplacených hodin. Tyto skutečnosti se nesmazatelně odrážejí v životě lidí pracujících v uměleckých profesích a vedou k obtížím při naplňování rodičovských povinností a společenských rolí.

Vedle výše nastíněných problémů je pro audiovizuální sektor z hlediska respondentů charakteristický i značný klientelismus a netransparentnost při zadávání zakázek, což uvedená negativa jen posiluje a petrifikuje.

Současné nastavení systému financování navíc neumožňuje dělat práci v takové kvalitě, jak by si autoři představovali, a proto je podle respondentů často nutné investovat do projektu velké množství nezaplacené práce. Kvalitu práce snižuje i nutnost pracovat na několika zakázkách současně.

Pro sektor je charakteristická nízká míra jak odborové, tak i profesní organizovanosti. Vzhledem k uvedeným problémům, lze jako nesporné pozitivum vnímat respondenty uvedený kladný postoj k členství v profesních a odborových organizacích, což představuje potenciál pro budoucí posílení jejich členské základny a tím i vlivu pro případné vyjednávání jak s orgány státní správy, tak pro sjednání smluv o lepších pracovních podmínkách pro jejich uzavření se aktuálně připravují legislativní podmínky.

Přílohy

Odpovědi na otevřenou otázku č 15

Odpovědi na otevřenou otázku č 34

Odpovědi na otevřenou otázku č 35

Odpovědi na otevřenou otázku č 42

Číselník odpovědí na otázky dotazníku

ČÍSELNÍK

DOTAZNÍK PRO PRACOVNÍKY V AUDIOVIZUÁLNÍ TVORBĚ

Výzkum ARAS a Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí pro Ministerstvo kultury ČR.

listopad - prosinec 2022

q1 1. Abych si zajistil/a dostatečný příjem, musím svůj výdělek skládat z různých druhů pracovních činností

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	741	81,3	81,3	81,3
	2 ne	171	18,8	18,8	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q2 2. Jaká je vaše hlavní výdělečná činnost? Hlavní výdělečnou činností rozumíme podnikání, zaměstnání, nebo příjmy z autorských smluv, které vám zajišťují většinu příjmů.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Režisér asistent režie	266	29,2	29,2	29,2
	2 Dramaturg	31	3,4	3,4	32,6
	3 Scenárista	118	12,9	12,9	45,5
	4 Kameraman	88	9,6	9,6	55,2
	5 Zvukař a osvětlovač	31	3,4	3,4	58,6
	6 Střihač	78	8,6	8,6	67,1
	7 Technik v audiovizuální tvorbě	17	1,9	1,9	69,0
	8 Kosmetik a maskér	10	1,1	1,1	70,1
	9 Řídící pracovník v audiovizuální tvorbě	29	3,2	3,2	73,2
	10 Lektor a učitel na uměleckých školách	37	4,1	4,1	77,3
	11 Jiná profese v audiovizuální tvorbě	207	22,7	22,7	100,0
Total	912	100,0	100,0		

q3 Jak dlouho vykonáváte uvedenou profesi jako svou hlavní výdělečnou činnost?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 0-5	159	17,4	18,3	18,3
	2 6-10	184	20,2	21,1	39,4
	3 11-15	98	10,7	11,3	50,6
	4 16-20	109	12,0	12,5	63,1
	5 21-25	85	9,3	9,8	72,9
	6 26-30	96	10,5	11,0	83,9
	7 31+	140	15,4	16,1	100,0
	Total	871	95,5	100,0	
Missing	System	41	4,5		
Total		912	100,0		

q4 4. Hlavní výdělečnou činnost, tj. největší podíl svých příjmů vykonám převážně jako:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 zaměstnanec	104	11,4	11,4	11,4
	2 OSVČ	640	70,2	70,2	81,6
	3 autorska smlouva	168	18,4	18,4	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q5 5. Domnívám se, že mou hlavní výdělečnou činnost by bylo možné vykonávat v rámci standardního zaměstnaneckého poměru (např. pracuji velký počet hodin a pravidelně pro jednoho odběratele), ale odběratel/klient toto neumožňuje.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	75	8,2	9,3	9,3
	2 spíše ano	166	18,2	20,5	29,8
	3 spíše ne	288	31,6	35,6	65,5
	4 rozhodně ne	221	24,2	27,4	92,8
	9 nevím	58	6,4	7,2	100,0
	Total	808	88,6	100,0	
Missing	-1	104	11,4		
Total		912	100,0		

q6 6. Stál byste o standardní pracovní smlouvu pro výkon vaší hlavní pracovní činnosti? (Vyberte pouze jednu možnost, která nejlépe vystihuje Vaši pozici)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 o p. smlouvu bych nestal - ztrata flexibility	54	5,9	22,4	22,4
	2 o p. smlouvu bych nestal - nižší čistý výdělek	29	3,2	12,0	34,4
	3 o p. smlouvu bych nestal - jiné důvody	17	1,9	7,1	41,5
	4 o p. smlouvu bych stal - jistý příjem a odvody	123	13,5	51,0	92,5
	5 o p. smlouvu bych stal - jiné důvody	18	2,0	7,5	100,0
	Total	241	26,4	100,0	
Missing	-1	671	73,6		
Total		912	100,0		

q7 7. Vaše příjmy z hlavní výdělečné činnosti lze považovat za:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 pravidelné	276	30,3	30,3	30,3
	2 nepravidelné	544	59,6	59,6	89,9
	3 nahodilé	92	10,1	10,1	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q8 8. Vykonáváte kromě své hlavní výdělečné činnosti ještě jinou placenou práci?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	569	62,4	62,4	62,4
	2 ne	343	37,6	37,6	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q9 9. Jedná se o:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 o uměleckou činnost v audiovizuální tvorbě	308	33,8	54,1	54,1
	2 o jinou uměleckou činnost	127	13,9	22,3	76,4
	3 o jiný druh práce než je umělecká činnost	134	14,7	23,6	100,0
	Total	569	62,4	100,0	
Missing	-1	343	37,6		
Total		912	100,0		

q10a a) V profesi, kterou dělám není pro mě dostatek zakázek

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	281	30,8	49,4	49,4
	2 ne	157	17,2	27,6	77,0
	9 netýká se mě	131	14,4	23,0	100,0
	Total	569	62,4	100,0	
Missing	-1	343	37,6		
Total		912	100,0		

q10b b) Jako zaměstnanec v mé profesi nemám možnost získat práci na plný úvazek

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	208	22,8	36,6	36,6
	2 ne	137	15,0	24,1	60,6
	9 netýká se mě	224	24,6	39,4	100,0
	Total	569	62,4	100,0	
Missing	-1	343	37,6		
Total		912	100,0		

q10c c) Pro zajištění základní životní úrovně potřebuji dodatečný výdělek

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	438	48,0	77,0	77,0
	2 ne	78	8,6	13,7	90,7
	9 netýká se mě	53	5,8	9,3	100,0
	Total	569	62,4	100,0	
Missing	-1	343	37,6		
Total		912	100,0		

q10d d) Dodatečný výdělek potřebuji pro nadstandardní výdaje nebo pro tvoření finančních rezerv na horší časy

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	328	36,0	57,6	57,6
	2 ne	153	16,8	26,9	84,5
	9 netýká se mě	88	9,6	15,5	100,0
	Total	569	62,4	100,0	
Missing	-1	343	37,6		
Total		912	100,0		

q10e e) Jedná se o formu stabilního příjmu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	253	27,7	44,5	44,5
	2 ne	225	24,7	39,5	84,0
	9 netýká se mě	91	10,0	16,0	100,0
	Total	569	62,4	100,0	
Missing	-1	343	37,6		
Total		912	100,0		

q11 11. Další výdělečnou činnost vykonáváte:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 pravidelně, trvalý zdroj příjmu	237	26,0	41,7	41,7
	2 nahodile, příležitostně	332	36,4	58,3	100,0
	Total	569	62,4	100,0	
Missing	-1	343	37,6		
Total		912	100,0		

q12 12. Další placenou práci vykonáváte převážně jako:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 zaměstnanec	93	10,2	16,3	16,3
	2 OSVČ	363	39,8	63,8	80,1
	3 autorská smlouva	113	12,4	19,9	100,0
	Total	569	62,4	100,0	
Missing	-1	343	37,6		
Total		912	100,0		

q13 13. Jaké procento ročního příjmu tvoří příjem z další pracovní činnosti?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 1-9	31	3,4	6,5	6,5
	2 10-15	52	5,7	11,0	17,5
	3 16-25	81	8,9	17,1	34,6
	4 26-35	78	8,6	16,5	51,1
	5 36-50	165	18,1	34,8	85,9
	6 51-60	18	2,0	3,8	89,7
	7 61-100	49	5,4	10,3	100,0
	Total	474	52,0	100,0	
Missing	System	438	48,0		
Total		912	100,0		

q14 14. Domníváte se, že jsou profesionálové (pracující jako OSVČ nebo na autorskou smlouvu) v audiovizuálním umění nějak znevýhodněni oproti ostatním podnikatelům (OSVČ) ve smyslu přístupu k zakázkám, nepravidelnosti příjmu, velkého objemu nezaplacené práce a

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	229	25,1	25,1	25,1
	2 spíše ano	283	31,0	31,0	56,1
	3 spíše ne	214	23,5	23,5	79,6
	4 rozhodně ne	36	3,9	3,9	83,6
	9 odmítl, neví	150	16,4	16,4	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q16 16. Řekl (a) byste, že Váš celkový příjem domácnosti je ve srovnání s vašimi potřebami:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 mnohem nižší než potřebujete	147	16,1	16,1	16,1
	2 o něco nižší než potřebujete	289	31,7	31,7	47,8
	3 zhruba na úrovni potřeby	345	37,8	37,8	85,6
	4 o něco vyšší než potřebujete	106	11,6	11,6	97,3
	5 mnohem vyšší než potřebujetea	10	1,1	1,1	98,4
	9 odmítl	15	1,6	1,6	100,0
	Total		912	100,0	100,0

q17 17. Do jaké míry vás zatěžuje platit pravidelné zálohy na zdravotní a sociální pojištění?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 velmi zatěžuje	139	15,2	15,2	15,2
	2 spíše zatěžuje	279	30,6	30,6	45,8
	3 ani zatěžuje, ani nezatěžuje	241	26,4	26,4	72,3
	4 spíše nezatěžuje	161	17,7	17,7	89,9
	5 rozhodně nezatěžuje	65	7,1	7,1	97,0
	9 odmítl	27	3,0	3,0	100,0
	Total		912	100,0	100,0

q18a a) Platím nemocenské pojištění

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	407	44,6	44,6	44,6
	2 ne	505	55,4	55,4	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q18b b) Odkládám stranou a tvořím rezervy

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	614	67,3	67,3	67,3
	2 ne	298	32,7	32,7	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q18c c) Spoléhám na jiné zajištění (např. finanční pomoc od jiných osob, rodiny apod.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	291	31,9	31,9	31,9
	2 ne	621	68,1	68,1	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q18d d) Tuto situaci plánovaně neřeším

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	351	38,5	38,5	38,5
	2 ne	561	61,5	61,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q19a a) S ohledem na mé profesní zkušenosti a dosažené výsledky, mám pocit, že je moje práce přiměřeně zaplácena.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně souhlasím	26	2,9	2,9	2,9
	2 spíše souhlasím	142	15,6	15,6	18,4
	3 ani souhlas, ani nesouhlas	110	12,1	12,1	30,5
	4 spíše nesouhlasím	351	38,5	38,5	69,0
	5 rozhodně nesouhlasím	278	30,5	30,5	99,5
	9 netýká se mě	5	,5	,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q19b b) Pokud je součástí mé práce příprava nabídky v podobě projektového záměru či námětu, je zohledněna a zaplácena.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně souhlasím	13	1,4	1,4	1,4
	2 spíše souhlasím	80	8,8	8,8	10,2
	3 ani souhlas, ani nesouhlas	78	8,6	8,6	18,8
	4 spíše nesouhlasím	276	30,3	30,3	49,0
	5 rozhodně nesouhlasím	307	33,7	33,7	82,7
	9 netýká se mě	158	17,3	17,3	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q19c c) Se svými momentálními příjmy bych dosáhl bez problému na hypotéku ve výši 2.000.000 Kč.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně souhlasím	48	5,3	5,3	5,3
	2 spíše souhlasím	118	12,9	12,9	18,2
	3 ani souhlas, ani nesouhlas	90	9,9	9,9	28,1
	4 spíše nesouhlasím	153	16,8	16,8	44,8
	5 rozhodně nesouhlasím	366	40,1	40,1	85,0
	9 netýká se mě	137	15,0	15,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q19d d) Mohu se bez problémů věnovat tvůrčí práci, která mě naplňuje.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně souhlasím	69	7,6	7,6	7,6
	2 spíše souhlasím	204	22,4	22,4	29,9
	3 ani souhlas, ani nesouhlas	193	21,2	21,2	51,1
	4 spíše nesouhlasím	241	26,4	26,4	77,5
	5 rozhodně nesouhlasím	179	19,6	19,6	97,1
	9 netýká se mě	26	2,9	2,9	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q19e e) Mohu si dovolit tvořit bez ohledu na to, že mám dopředu zajištěný odběr/prodej svého díla.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně souhlasím	34	3,7	3,7	3,7
	2 spíše souhlasím	79	8,7	8,7	12,4
	3 ani souhlas, ani nesouhlas	121	13,3	13,3	25,7
	4 spíše nesouhlasím	222	24,3	24,3	50,0
	5 rozhodně nesouhlasím	326	35,7	35,7	85,7
	9 netýká se mě	130	14,3	14,3	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q19f f) Často se mi stává, že domluvená práce se nakonec nerealizuje a já zůstanu bez příjmu, se kterým jsem počítal.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně souhlasím	140	15,4	15,4	15,4
	2 spíše souhlasím	239	26,2	26,2	41,6
	3 ani souhlas, ani nesouhlas	194	21,3	21,3	62,8
	4 spíše nesouhlasím	180	19,7	19,7	82,6
	5 rozhodně nesouhlasím	54	5,9	5,9	88,5
	9 netýká se mě	105	11,5	11,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q20 20. Souhlasíte, že se ženy/muži ve vašem oboru po narození dětí vrací do práce rychleji než ostatní ve stejné situaci?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	382	41,9	41,9	41,9
	2 ne	89	9,8	9,8	51,6
	9 neví, neodpověděl	441	48,4	48,4	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q21a a) Udržení si pracovních kontaktů

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	203	22,3	53,1	53,1
	2 spíše ano	152	16,7	39,8	92,9
	3 spíše ne	12	1,3	3,1	96,1
	4 rozhodně ne	1	,1	,3	96,3
	9 netýká se mě	14	1,5	3,7	100,0
	Total	382	41,9	100,0	
Missing	-1	530	58,1		
Total		912	100,0		

q21b b) Zajištění dostatečného příjmu v rodině

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	207	22,7	54,2	54,2
	2 spíše ano	136	14,9	35,6	89,8
	3 spíše ne	22	2,4	5,8	95,5
	4 rozhodně ne	1	,1	,3	95,8
	9 netýká se mě	16	1,8	4,2	100,0
	Total	382	41,9	100,0	
Missing	-1	530	58,1		
Total		912	100,0		

q22 22. Máte vlastní děti?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	585	64,1	64,1	64,1
	2 ne	327	35,9	35,9	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q23 23. Plánujete děti?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	151	16,6	46,2	46,2
	2 ne	98	10,7	30,0	76,1
	9 nevím	78	8,6	23,9	100,0
	Total	327	35,9	100,0	
Missing	-1	585	64,1		
Total		912	100,0		

q24a a) Mám obavy, měl/a jsem obavy, že z profese vypadnu a nebudu v ní moci díky absenci kontaktů pokračovat.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	193	21,2	21,2	21,2
	2 spíše ano	227	24,9	24,9	46,1
	3 spíše ne	185	20,3	20,3	66,3
	4 rozhodně ne	123	13,5	13,5	79,8
	9 netýká se mě	184	20,2	20,2	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q24b b) Mám obavy, měl/a jsem obavy, že z profese vypadnu a nebudu v ní moci pokračovat díky zastarání mých znalostí a dovedností.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	53	5,8	5,8	5,8
	2 spíše ano	141	15,5	15,5	21,3
	3 spíše ne	323	35,4	35,4	56,7
	4 rozhodně ne	206	22,6	22,6	79,3
	9 netýká se mě	189	20,7	20,7	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q24c c) Mám obavy, měl/a jsem obavy, že rodina nebude mít dostatek finančních prostředků na zajištění důstojné životní úrovně.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	277	30,4	30,4	30,4
	2 spíše ano	320	35,1	35,1	65,5
	3 spíše ne	141	15,5	15,5	80,9
	4 rozhodně ne	42	4,6	4,6	85,5
	9 netýká se mě	132	14,5	14,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q25 25. Uvažoval jste někdy o tom změnit trvale svoji profesi?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	481	52,7	52,7	52,7
	2 ne	431	47,3	47,3	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q26a a) Nedostatečné finanční ohodnocení

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	383	42,0	79,6	79,6
	2 ne	98	10,7	20,4	100,0
	Total	481	52,7	100,0	
Missing	-1	431	47,3		
Total		912	100,0		

q26b b) Časově náročná práce neumožňující sladit práci s osobním životem nebo rodinou

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	343	37,6	71,3	71,3
	2 ne	138	15,1	28,7	100,0
	Total	481	52,7	100,0	
Missing	-1	431	47,3		
Total		912	100,0		

q26c c) Vyhoření z práce, přepracovanost, stres

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	331	36,3	68,8	68,8
	2 ne	150	16,4	31,2	100,0
	Total	481	52,7	100,0	
Missing	-1	431	47,3		
Total		912	100,0		

q26d d) Nejistota pracovních příležitostí

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	425	46,6	88,4	88,4
	2 ne	56	6,1	11,6	100,0
	Total	481	52,7	100,0	
Missing	-1	431	47,3		
Total		912	100,0		

q26e e) Neshody s klienty, zadavateli

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	201	22,0	41,8	41,8
	2 ne	280	30,7	58,2	100,0
	Total	481	52,7	100,0	
Missing	-1	431	47,3		
Total		912	100,0		

q26f f) Rodinné důvody

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	157	17,2	32,6	32,6
	2 ne	324	35,5	67,4	100,0
	Total	481	52,7	100,0	
Missing	-1	431	47,3		
Total		912	100,0		

q27 Kolik hodin týdně obvykle věnujete všem vašim výtěžným aktivitám?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 2-29	113	12,4	13,1	13,1
	2 30-55	481	52,7	55,6	68,7
	3 56-75	211	23,1	24,4	93,1
	4 76-200	60	6,6	6,9	100,0
	Total	865	94,8	100,0	
Missing	System	47	5,2		
Total		912	100,0		

q28 Kolik hodin týdně obvykle věnujete dalšímu zaměstnání nebo podnikání?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 1-9	106	11,6	20,5	20,5
	2 10-14	124	13,6	24,0	44,6
	3 15-24	157	17,2	30,4	75,0
	4 25-30	66	7,2	12,8	87,8
	5 31-120	63	6,9	12,2	100,0
	Total	516	56,6	100,0	
Missing	System	396	43,4		
Total		912	100,0		

q29 29. Obecně vzato, jak jde Vaše pracovní doba dohromady s rodinou nebo společenskými závazky mimo práci?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 velmi dobře	70	7,7	7,7	7,7
	2 spíše dobře	327	35,9	35,9	43,5
	3 nepříliš dobře	407	44,6	44,6	88,2
	4 vůbec ne dobře	108	11,8	11,8	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30a a) Pokles příjmů

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	681	74,7	74,7	74,7
	2 ne	231	25,3	25,3	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30b b) Ztrátu profesních kontaktů

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	292	32,0	32,0	32,0
	2 ne	620	68,0	68,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30c c) Dočasnou změnu profese

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	184	20,2	20,2	20,2
	2 ne	728	79,8	79,8	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30d d) Trvalou změnu profese

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	37	4,1	4,1	4,1
	2 ne	875	95,9	95,9	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30e e) Nové profesní kontakty

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	225	24,7	24,7	24,7
	2 ne	687	75,3	75,3	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30f f) Osobní nebo rodinné problémy

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	319	35,0	35,0	35,0
	2 ne	593	65,0	65,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30g g) Ukončení podnikání

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	58	6,4	6,4	6,4
	2 ne	854	93,6	93,6	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30h h) Ukončení zaměstnání

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	55	6,0	6,0	6,0
	2 ne	857	94,0	94,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30i i) Změnu zaměstnání

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	114	12,5	12,5	12,5
	2 ne	798	87,5	87,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30j j) Čas věnovat se sám sobě

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	565	62,0	62,0	62,0
	2 ne	347	38,0	38,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q30k k) Čas rozvíjet odkládané projekty a pracovní aktivity

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	480	52,6	52,6	52,6
	2 ne	432	47,4	47,4	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q31 31. Jste členem nějaké profesní organizace?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	347	38,0	38,0	38,0
	2 ne	565	62,0	62,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q33 33. Uvažujete někdy o tom, že byste vstoupil do profesní organizace, která by hájila vaše zájmy?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	387	42,4	68,5	68,5
	2 ne	178	19,5	31,5	100,0
	Total	565	62,0	100,0	
Missing	-1	347	38,0		
Total		912	100,0		

q34a a) Nebyl jsem nikým osloven

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	219	24,0	56,6	56,6
	2 spíše ano	82	9,0	21,2	77,8
	3 spíše ne	41	4,5	10,6	88,4
	4 rozhodně ne	45	4,9	11,6	100,0
	Total	387	42,4	100,0	
Missing	-1	525	57,6		
Total		912	100,0		

q34b b) Nemám dostatečné informace o aktivitách těchto organizací a o smyslu členství

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	166	18,2	42,9	42,9
	2 spíše ano	137	15,0	35,4	78,3
	3 spíše ne	52	5,7	13,4	91,7
	4 rozhodně ne	32	3,5	8,3	100,0
	Total	387	42,4	100,0	
Missing	-1	525	57,6		
Total		912	100,0		

q34c c) Chybí mi nabídka služeb, které bych využil a které by byly na profesionální úrovni

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano	183	20,1	47,3	47,3
	2 spíše ano	125	13,7	32,3	79,6
	3 spíše ne	62	6,8	16,0	95,6
	4 rozhodně ne	17	1,9	4,4	100,0
	Total	387	42,4	100,0	
Missing	-1	525	57,6		
Total		912	100,0		

q35 35. Z jakého důvodu o vstupu do profesní organizace neuvažujete? (Vyberte pouze jednu možnost, která nejlépe charakterizuje Váš názor.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 služby PO nejsou na profesionální úrovni	28	3,1	15,7	15,7
	2 zaměření služeb PO nereflektuje mé potřeby	48	5,3	27,0	42,7
	3 nepotřebuji, PO jsou zbytečné	32	3,5	18,0	60,7
	4 PO spíše škodí, jde to i bez nich	5	,5	2,8	63,5
	5 jiné	65	7,1	36,5	100,0
	Total	178	19,5	100,0	
Missing	-1	734	80,5		
Total		912	100,0		

q36 36. Jste - bez ohledu na členství v profesních organizacích - odborově organizován/a? Pokud ano, kde?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	50	5,5	5,5	5,5
	2 ne	862	94,5	94,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q37 37. Uvažujete někdy o tom, že byste vstoupil/a do odborů, pokud by to váš profesní statut umožňoval?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano	407	44,6	47,2	47,2
	2 ne	455	49,9	52,8	100,0
	Total	862	94,5	100,0	
Missing	-1	50	5,5		
Total		912	100,0		

q38 38. Který z následujících výroků podle Vás nejlépe odpovídá skutečnosti? (Vyberte pouze jednu možnost, která nejlépe charakterizuje Váš názor.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 odbory jsou nezbytné	264	28,9	28,9	28,9
	2 odbory jsou potřebné, ale jde to i bez nich	466	51,1	51,1	80,0
	3 odbory jsou zbytečné	29	3,2	3,2	83,2
	4 odbory spíše škodí, jde to i bez nich	21	2,3	2,3	85,5
	9 neví	132	14,5	14,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q39 39. Kolik Kč měsíčně byste byl/a ochoten/á přispívat ze svého příjmu na činnost organizace, která by hájila vaše zájmy a současně by vám poskytla nějaký příjem v případě, kdy byste se dostal do situace, kdy, přestože pracujete, nemáte potřebné příjmy?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nic	117	12,8	14,4	14,4
	1 do 100 Kč	96	10,5	11,8	26,2
	2 101 - 300	173	19,0	21,3	47,4
	3 301-500	212	23,2	26,0	73,5
	4 501-1000	133	14,6	16,3	89,8
	5 1001 +	83	9,1	10,2	100,0
	Total	814	89,3	100,0	
Missing	System	98	10,7		
Total		912	100,0		

q40 40. Kolik Kč měsíčně byste byl/a ochoten/á přispívat ze svého příjmu na činnost profesní organizace, která by vám poskytovala profesionální servis ve smyslu podpory pro výkon vaší profese jako např. právní poradenství, produktové poradenství jako např. pojištění apod.?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 do 100 Kč	125	13,7	19,1	19,1
	2 101 - 300	200	21,9	30,5	49,6
	3 301-500	179	19,6	27,3	76,9
	4 501-1000	91	10,0	13,9	90,8
	5 1001 +	60	6,6	9,2	100,0
	Total	655	71,8	100,0	
Missing	System	257	28,2		
Total		912	100,0		

q41a 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhňte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 profesní organizace	450	49,3	49,3	49,3
	99	462	50,7	50,7	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41b 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhňte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2 odbory	202	22,1	22,1	22,1
	99	710	77,9	77,9	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41c 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhňte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3 nadace a neziskové organizace	210	23,0	23,0	23,0
	99	702	77,0	77,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41d 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhňte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4 soukromé osoby	72	7,9	7,9	7,9
	99	840	92,1	92,1	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41e 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhněte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	5 státní grantové agentury a fondy	477	52,3	52,3	52,3
	99	435	47,7	47,7	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41f 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhněte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	6 ministerstvo kultury	400	43,9	43,9	43,9
	99	512	56,1	56,1	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41g 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhněte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	7 úřad práce	201	22,0	22,0	22,0
	99	711	78,0	78,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41h 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhněte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	8 obce	20	2,2	2,2	2,2
	99	892	97,8	97,8	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41i 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhňte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	9 mezinárodní organizace	87	9,5	9,5	9,5
	99	825	90,5	90,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q41j 41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhňte prosím maximálně tři možnosti.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	10 nikdo	133	14,6	14,6	14,6
	99	779	85,4	85,4	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q43 43. Pociťujete ze své pozice ve vašem oboru potřebu zastání ve formě kolektivně sjednaných minimálních odměn za práci? (Vyberte pouze jednu možnost, která nejlépe charakterizuje Vaši situaci.)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 rozhodně ano, často nejsem sám schopen si sjednat odpovídající mzdu	298	32,7	32,7	32,7
	2 spíše ano, občas nejsem sám schopen si sjednat odpovídající mzdu	354	38,8	38,8	71,5
	3 spíše ne, jsem schopný si odpovídající mzdu sjednat sám	161	17,7	17,7	89,1
	4 rozhodně ne, nepomůže mi to	53	5,8	5,8	95,0
	9 nevím	46	5,0	5,0	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q44 44. Kolik je Vám let?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	19-29	97	10,6	10,7	10,7
	30-39	217	23,8	23,9	34,6
	40-49	218	23,9	24,0	58,7
	50-59	171	18,8	18,9	77,5
	60+	204	22,4	22,5	100,0
	Total	907	99,5	100,0	
Missing	System	5	,5		
Total		912	100,0		

q45 45. Jste:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 svobodný, svobodná	333	36,5	36,5	36,5
	2 ženatý, vdaná	442	48,5	48,5	85,0
	3 rozvedený, rozvedená	106	11,6	11,6	96,6
	4 vdovec, vdova	26	2,9	2,9	99,5
	9 neodpověděl/a	5	,5	,5	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q46 46. Žijí s vámi ve společné domácnosti nezaopatřené děti?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ano, nejmladší dítě do 6 let	165	18,1	18,1	18,1
	2 ano, všechny děti starší 6 let	198	21,7	21,7	39,8
	3 ve společné domácnosti nežijí nezaopatřené děti	549	60,2	60,2	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q47 47. Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 sš odborné s maturitou	84	9,2	9,2	9,2
	2 sš všeobecné s maturitou	47	5,2	5,2	14,4
	3 vyšší odborné	67	7,3	7,3	21,7
	4 bakalářské	133	14,6	14,6	36,3
	5 úplné vš	581	63,7	63,7	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

q48 48. Kolik členů včetně Vás má Vaše domácnost? Vepište počet osob:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	147	16,1	16,2	16,2
	2	343	37,6	37,9	54,1
	3	182	20,0	20,1	74,3
	4	170	18,6	18,8	93,0
	5	46	5,0	5,1	98,1
	6	10	1,1	1,1	99,2
	7	4	,4	,4	99,7
	8	2	,2	,2	99,9
	9	1	,1	,1	100,0
	Total	905	99,2	100,0	
Missing	-1	2	,2		
	0	5	,5		
	Total	7	,8		
Total		912	100,0		

pohlaví

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 muž	558	61,2	69,6	69,6
	2 žena	244	26,8	30,4	100,0
	Total	802	87,9	100,0	
Missing	System	110	12,1		
Total		912	100,0		

q49 Jste ochotný zanechat e-mailový kontakt pro možnou další komunikaci?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	457	50,1	50,1	50,1
	2	157	17,2	17,2	67,3
	3	298	32,7	32,7	100,0
	Total	912	100,0	100,0	

Odpoředi na otevřenou otázku č. 15

14. Domníváte se, že jsou profesionálové (pracující jako OSVČ nebo na autorskou smlouvu) v audiovizuálním umění nějak znevýhodněni oproti ostatním podnikatelům (OSVČ) ve smyslu přístupu k zakázkám, nepravidelnosti příjmu, velkého objemu nezaplacené práce apod.?

Rozhodně ano 1
Spíše ano 2
Spíše ne 3
Rozhodně ne 4
Odmítl, neví 9

FILTR: Pouze pro ty, kteří na předchozí otázku odpověděli „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“.

15. Prosím na základě vaší zkušenosti stručně popište tato znevýhodnění.

.....

Ceska televize mi neumožňuje pracovat ve svém oboru tolik kolik bych si dle svého vzdělání zasloužil
neplacená práce je dlouhodobým standardem, argumentuje se tím, že přeci film dělám "pro sebe" a mám být "rád/ráda" že vůbec vznikne, režiséři často dotují už jen samotný vývoj a vznik filmu z vlastních prostředků, je jim často i hloupé že jejich spolupracovníci také nejsou dostatečně zaplacení, tak je často ze svých prostředků dotuje např. tím že je zve na obědy a různě se snaží jinak "vyrovnat" tuto podivnost, ovšem samotné autory téměř nikdo takto "nezaopatřuje"
Honorářové smlouvy už téměř 15 let stagnují, nezohledňují inflaci!
Autorské honoráře pro scenáristy a režiséry v ČT jsou podhodnocené, neohlíží se na vývoj trhu a inflaci. Nepracují s tím, že autor - režisér a scenárista věnuje mnoho času přípravě a to není v honoráři zohledněno. Dále je prostředí v ČT nastaveno tak, že vždy je na pravidelné pořady prosazován jeden (zrovna trendy) tvůrce a ostatní mají smůlu, což vytváří nerovné podmínky. Diskuse není možná, a když vznikne, stejně se vše brzy vrací do starých kolejí.
Nárazová práce, nepravidelnost příjmů, nejistota
Především pohledem na profesi umělce/umělkyně jako někoho, kdo má dít bídu z nouze a má být vlastně rád, že může tvořit. Když navíc nechcete dělat komerční zakázky, ale autorskou tvorbu, to už je pro systém úplně sci-fi.
Pokud se bavíme o umělecké tvorbě, která je závislá na inspiraci, mnoha krocích zpět před rozhodnými kroky dopředu atp., pak je jasné, že jejím výsledkem není "produkt" srovnatelný s "průmyslovějšími" typy podnikání a generování zisku je naprosto nepředvídatelné.
Nepravidelnost zakázek. Časté změny v termínech projektů, kt. nelze z mé pozice ovlivnit. Vedou k rusení jiných zakázek, případně zbytečnému rezervování času. Proplácení faktur s velkým zpožděním.
Nemožnost si plánovat osobní život, časté dlouhé lhůty splatnosti faktur, nejistota obecně.
Umělecká činnost je sama založená na nepravidelnosti. Zakázky nejsou závislé od dopytu nezbytně nutných potřeb, jako je to např. v gastru (lidi musí jíst vždy). Obzvláště při tvorbě autorských filmů, které nemusí mít komerční úspěch, je pozice režiséra nesnadná. Nemůže se plně věnovat tvorbě, aby se uživil musí dělat víc prací často v úplně jiných odvětvích.
Argumentaci některých subjektů, že práce v "umění" je odměna už sama o sobě, a že by se měl člověk pro to "obětovat". Subjekty často doslova argumentují, že jde o jakési imaginární "vyšší dobro", že finanční odměna je něco podružného. Což je falešná argumentace - že ano, může to být oboje. Tento přístup mají někteří režiséři a televize.
Jako režisér se často setkávám s tím, že producent přenesl své riziko a tvůrce slozky a platí, až když dostane sam zaplacen. Dale v době krize se vydaje na marketing nebo kulturu skrtají jako první a už tak nepravidelně zakázky mizí. Vzhledem k velkému zastoupení OSVC s a situací v ČT touhají odměny v audiovizuálním sektoru s velkým zpožděním oproti jiným oborům. Obecně jde o práci, která i pokud se člověk dostane na poměrně vysokou úroveň, tak je narazová a člověk postrádá základní jistotu stabilního příjmu.
Časové výkyvy v objemu práce - někdy je projektů dostatek, jsou ale období, kdy je projektů méně. Projekty se někdy zruší téměř ze dne na den. Podhodnocené platy (viz. neexistující tabulky v ČT). Časová náročnost.

<p>Spočítal jsem, že moje hodinová mzda nedosahuje 150 Kč. Pochopitelně jako i mých kolegů. Jako "pracující" penzista odvádím velké sociální a zdravotní pojištění. (Přesahuje moji penzi) Nevýhodou naší profese je nejistota práce, možnosti tvorby - ale s tím prostě člověk, který se na tuto dráhu vydal musí počítat!</p>
<p>neexistence veřejných zakázek ani možnost účastnit se výběrových řízení, omezení trhu a téměř žádná podpora od státu, vše je jen na poli soukromého podnikání</p>
<p>Příjmy v našem oboru nejsou dostatečné, aby z nich člověk mohl bez problémů vyžít. Objem práce a časové vyčerpání je abnormální a nedá se srovnat třeba se řemeslníky, kteří za poloviční časovou dobu, mají rozhodně vyšší honoráře a mohou se tak věnovat i jiné činnosti, což mi často nemůžeme.</p>
<p>Jedná se o práci nemateriální, digitální. Placení faktur se podřizuje na základě hmotné práce jak na příklad zed', židle, auto. a naši profese je občas viděna jako "skladání pekných záběrů", což je pohodlná a neunavující práce.</p>
<p>Autorská činnost je nepravidelná, nárazová, vázaná na schopnosti další strany ji zafinancovat. Autorský filmař nejde z filmu do filmu, z projektu do projektu. Já natočím jeden film za 8 let, zbytek vyplňuji učením a psaním expertních analýz, proto ani režii nevedu jako hlavní výdělečnou činnost.</p>
<p>Moje práce probíhá na základě nefunkčního autorského zákona, který znemožňuje, abych mohl uzavírat rovnocenné smlouvy, které by mohly být pro mne výhodné. Musím vždy podepsat to, co chce producent a ten nerespektuje moje autorské požadavky. Nízký honorář není korigován žádnými tantiémami z prodejů a projekcí mnou vytvořených filmů. Producenti v naší zemi nejsou schopni udržet profitující český filmový průmysl. Prodávají levně naši práci zahraničním produkcím.</p>
<p>Nárazová práce na projektech - půl roku projekt a pak třeba 3 měsíce žádná práce.</p>
<p>Široce rozšířený je předpoklad tak výjimečně placené práce, že s jednou se vystačí na dlouho. Nepomáhá ani přístup k ženám (děláte to dobře, ale potřebujeme mužskou energii, jak chcete projekt, když máte děti atd.)</p>
<p>Příjem je nepravidelný. Střih dokumentárních filmů podhodnocený finančně.</p>
<p>dlouhé pracovní směny, nepravidelnost zakázek, často nejistý termín zaplacení, respektive často odkládané platby, až třeba o půl roku</p>
<p>V umeleckých oborech je často rodinkárstvo a taktiež to ide len cez známosti, pri čom sú ľudia, ktorí majú talent a nedostanú šancu.</p>
<p>Platba DPH i z neproplacených faktur, přípravy na neuskutečených projektech, za které nedostáváme peníze, zrušené projekty obecně, smlouvy jsou víceméně vyhodně pro zadavatele atd...</p>
<p>Vše většinou funguje jen na dobré slovo, málokdy je šance bránit se opožděné faktuře, často se jedou rozepře o zaplacení přesčasů, či práce v extrémních podmínkách.</p>
<p>Dostanete zadánu práci, vaše vstupní investice jako autora je na začátku práce obrovská, ale odpovídající částky jsou slibovány až v rámci realizace projektu, k čemuž ovšem nedojde a obdržíte sumu poměrně směšnou. Týká se především velkých společností.</p>
<p>Dlouhá doba splatnosti faktur, když mi jakýkoli jiný řemeslník udělá nějakou práci, musím mu zaplatit hned a ne za měsíc nebo později a nebo až se mi to hodí. A nepravidelnost zakázek, kdy je člověk odkázaný na to, jak moc která televize točí. Někdy všechny najednou točí spoustu věcí a člověk práci musí odmítat a někdy je období, kdy není nic.</p>
<p>Velmi často se pracuje 12 hodin denně někdy i víc. A přitom jsme nedostatečně zaplacení jako střihače.</p>
<p>Netransparentnost</p>
<p>Nepravidelná pracovní doba, nepravidelný příjem, stagnující cenu platů vůči inflaci.</p>

Časová náročnost, přesčasy, nemožnost plánovat čas.
dlouhé pracovní směny bez dostateční zázemí, často neplacené přípravné práce.
Délka směny (často více, než 12h), vysoké nároky, bezpečnost na place, neakceptování standartní denní sazby
Jsou znevýhodněni tím, že jako autoři velmi dlouho nesou velké riziko, že za práci kterou dělají, nedostanou zaplacenou. (Například producenti jim za práci zaplatí až poté, kdy dostanou grant, a to pouze v případě, že jej dostanou.) Často čelí situacím, že současné nastavení systému a financování AVD tvorby jim neumožňuje práci dělat tak kvalitně, jak by si jako autoři představovali. Pokud chtějí odvést kvalitní práci, musí často investovat velké množství neplaceného času a tím se jim celková výše honoráře sníží.
Placení záloh na odvody pravidelně zatímco příjmy jsou nepravidelné. Pokud se skupina kolegů sdruží pod sro, aby případnou dělbou práce vzájemně posílili své možnosti, nemohou jako společníci fakturovat vlastnímu sro, i když to prakticky nevytváří zisk neboť příjem z něj je stále prekérní, nepokryje zdaleka případné zaměstnanecké náklady atd.
Objem času straveny nad prací se neda srovnávat se standartní pracovní dobou. Většinou je honorar neadekvátní objemu času venovanému projektu, a to i když se zda částka vysoká.
V audiovizuální tvorbě platí specifická, nepsaná pravidla, která výrazně znevýhodňují tvůrce i dodavatele oproti jiným profesím mimo audiovizuální výrobu. Jelikož se jedná zcela bezvýhradně o činnost vázanou, neboť charakter práce nese všechny znaky zaměstnaneckého poměru v určení místa, času, způsobu vykonávání činnosti. Velmi často také dochází k vykonávání činnosti v noci nebo ve svátek aniž by bylo toto zohledněno ve výši odměny. Pravidelné nedodržování zákonem stanovených pravidel ze strany zadavatelů (producentů), vystavuje tvůrce a dodavatele v audiovizuální výrobě velmi znevýhodněným pracovním podmínkám.
Staré tabulkové a značně podhodnocené ohodnocení v ČT, nespolehlivost a platební nekázeň soukromých producentů, nedodržování časového rozvrhu, zvýšené nároky na práci střiháče- samostatnost (práce bez režiséra), kompletní vybavení filmů včetně hudby a titulků a triků atd. atd.
Nejsou jasně definované standarty cen, předčasově hodiny nejsou dostatečně ohodnoceny - resp se vás nikdo neptal jestli chcete pracovat 16 hodin, prostě musíte nebo už zítra nechoďte. Takhle to chodí
Velké množství práce zdarma. Špatně nastavené časové harmonogramy výroby - práce bývá pravidelně víc a dýl, přičemž kontrakt na to nepamatuje (spolupráce s veřejnoprávní televizí). Produkce často hřeší na to, že tvůrce film dokončit chtějí - čili ohodnocení není adekvátní času a množství práce...
Nepravidelná práce ve velkém konkurenčním prostředí.
V oboru pracuje kdokoliv bez vzdělání a zkušeností, výsledek je vždy relativní, dvojkolejnost kinematografie -část má finanční podporu, část vůbec, nemožnost ovlivnit přidělení finanční podpory, katastrofální chování producentů vůči autorům...jiné AV zakázky např. ze státního sektoru podléhají absurdním výběrovým řízením, kde jediné kritérium je často jen nejnižší cena, navíc je už dopředu zmanipulováno atd.
Nejistota a nepředvídatelnost v rozsahu a časovém harmonogramu práce.
Při práci střiháče sa takmer nikdy nezohľadňuje prenájom strižni a mojej techniky. Všetky tieto položky si platím sama, narozdiel od kameramanov. Do daní si ich započítavam, ale pri mojom plate si v podstate dokola zarábam na novú techniku.
práce je časově náročná a z větší části nezaplacená, není tu taxa na hodinu či den
Nemožnost změnit povolání vzhledem ke specifikám audiovize.

<p>Nepravidelnost a nahodilost příjmů, se kterými nikdy nemohu počítat dopředu. Nevstřícnost a nechápavost ze strany úřadů (vždy mě považují za podnikatele a předpokládají, že mám pravidelné příjmy jako OSVČ, ačkoliv tomu tak není.) Navíc nedosáhnou na sociální dávky (příspěvek na bydlení), protože moje výdělků z umělecké činnosti se počítají jako standardní OSVČ. A při nízkých příjmech SVČ vypočítává Úřad práce pro posouzení nároku na dávky nikoliv z mých reálných, nízkých příjmů, nýbrž z průměrné mzdy v národním hospodářství - a ta je vyšší než mé reálné příjmy. Kromě toho je to administrativně mnohonásobně náročnější o takové dávky žádat.</p>
<p>Opravdu většina firem v audiovizi nabízí možnost jen OSVČ a to pracujete většinou jen pro ně. Jednou se mi stalo za celou dobu, že jsem dostala zaměstnanecký poměr v audiovizi ale jen na manažerské pozici.</p>
<p>Neexistují kompenzace v případě storna projektu. Už i prescasy jsou kolikrát problém, lunchpenalty taktez. Vzhledem k neexistenci kameramanských oborů nejsme nijak chráněni, vymáhání od neplátců je skoro taky bez nástroje a těžké. Sice osvč jsme, ale naše řemeslo je taky dosti sezonní, pocitově, naladově, nepravidelně, ale když chce člověk například půjčku z banky, tak na naše čísla a výdělků a výkvyv dosti zhoršují rating. Během covidu a zadání o kompenzaci jsem často musel vysvětlovat, kdo ze to teda jsem a jak funguju a jaktože nemám příjem, často jsme ve skatulce "pobocka", ale tak to fakt nefunguje.</p>
<p>za velký objem práce se platí až po vykonání dané práce, často navíc s velkým zpožděním (tzn. klient požaduje vše co nejdříve, ale faktury platí často až po 1-2 měsících od vystavení.</p>
<p>Autorská smlouva s producentem je často již předem limitována předpisy (potřebami) zadavatele např. ČT, to znamená že o výše odměny se nedá příliš jednat...</p>
<p>klienti se snaží setřit na projektech, jeden člověk na projektu musí vykonávat několik rolí za průměrný plat, často prescasy a 12tíhodinové směny, zpoždění s výplatou nebo byva i vůbec klient nezaplatí. Nikdo nezaplatí nemocenskou nebo i dovolená znamená velký výpadek příjmu</p>
<p>Setkávám se s přístupem, že avd obor je myšlením brán spíše jako drahý koníček. Dlouhodobý tlak na nízké honoráře. Absence pravidel a silné profesní autority.</p>
<p>Dlouhé splatnosti, často práce bez smlouvy, závislost na produkcích</p>
<p>Po 29 let stále stejné honoráře bez jakéhokoliv navýšení, nedodržování zákonné pracovní doby, neplacená práce přesčas, 12 i 14 ti hodinové směny, dlouhá splatnost faktur (30 - 45 dnů od schválení, ve skutečnosti tedy až měsíce od natáčení), neplacení za pronájem techniky, nízké cestovní náhrady...</p>
<p>Větší část platby je až po odevzdání projektu, což může trvat i 3 měsíce. Velký problém je z nezaplacením práce včas.</p>
<p>Přednost mají lidé kamarádi producentů.</p>
<p>Honoráře se za 15 roku nezměnili</p>
<p>Často jsme nuceni přistupovat na fakturaci s 30-60 denní splatností, někdy faktura nebyla proplacena vůbec, došlo na soudní spor.</p>
<p>Nejistý přístup k zakázkám a tím nepravidelnost příjmů. K tomu velký objem nezaplacených přípravných prací.</p>
<p>konkurují lidé bez vzdělání a za malé peníze (na úrovni řemeslných profesí)</p>
<p>ve chvíli kdy je můj honorar složen ve smlouvě z části umělecké licence, rádeji nepočítávám, protože vždy mám reálně nezaplacené odpracované hodiny, oproti kolegům fakturujícím na hodiny.. Pro mne by bylo výhodnější taky fakturovat. Umělecká licence je mi defakto k nicemu, najem s ní stejně nezaplatím.</p>
<p>Nepravidelnost příjmu, špatná vymahatelnost pohledávek, nízká úroveň sociálního zabezpečení</p>
<p>Tendence neplatit, rozporovat nemeritelně je mnohem vyšší, než u "obyčejných" prací. Firmy (mimo reklamky, redakce, produkce) velmi často vůbec neumi tyto zakázky resit, často jednají narychlo, ad hoc, požadují nesmysly - mnoho zbytečných jednání. S firmami z oboru mám naopak super zkušenosti, ale firmy se je</p>

<p>snazi obchazet a nevedou si, ze agentury jim poskytuji znalosti, které ve svých teamech nemají. Fotit pro stavební, výrobní firmy, textil apod. je peklo. Zakázky pro reklamky apod. velký dobry a super, vedí kolik co stojí, kolik to zabere času, umí jasne popsat, co budou chtít a ne až dodatecne se snazi hledat způsoby jak popsat co chteli, co se jim nelibi, co potrebují. Trh je ve značné části poznamenán obrovskou fluktuací a naprostým diletantstvem na aobou stranách poptávky a nabídky.</p>
<p>Nejistý příjem, možnost rychlého ukončení spolupráce</p>
<p>Rozhodně v nepravdivosti zakázek, závislých mnohdy jen na výsledcích výběrových řízení. U nichž je bohužel hlavním kritériem cena a nikoliv profesní kvalita nebo pracovní historie žadatele.</p>
<p>1)vlastní technika, kterou při použití nikdo nehradí 2)šibeniční termíny na práci střihače 3)přesčasové dny které nikdo nezplatí 4) všechny velké instituce mají v podstatě kartelovou dohodu ohledně hodinového honoráře/ alespoň pro střihače/ který navíc minimálně zohledňuje zkušenost či složitost projektu a který je od roku 2012 bez jakékoli valorizace...</p>
<p>Pozdní placení faktur, znevažování praxe, zákulisní a nesmyslné pomluvy, neakceptování jinakosti, v zaměstnaneckém poměru nízké ohodnocení, které nestačí na pokrytí potřeb.</p>
<p>Nepravdivost a závislost na režisérovi a producentovi.</p>
<p>minimální transparentnost výběrových řízení, vítězí nejnižší cena, což je pro kvalitní dílo nesmyslné zadání, většina rozhodovatelů není kompetentní posoudit kvalitu AVD díla, dále je tu hluboce zakořeněno, že filmování není nákladné, že ho zvládne skoro každý, hodně "filmařů" dává dumplingové ceny, aby zakázku získali za každou cenu bez ohledu na kvalitu výsledku; kromě toho pokud přinesu nápad nebo námět do veřejné instituce, tak mi sdělí, že na jeho realizaci musí dle zákona vypsát konkurz. Přestože je nápad můj, realizace se musí soutěžit, což opět podřívá autorskou práci.</p>
<p>enormní objem neuhonorované přesčasové práce, práce o víkendech a o svátcích, finanční odměna neadekvátní nasazení</p>
<p>obtížný přístup k zakázkám, nepravdivost příjmů, platby v řádu měsíců po dodání zakázky, žádné výhody, benefity, atd. v porovnání se stálými zaměstnanci</p>
<p>Nedostanete se bez kontaktů nikam ...</p>
<p>Nepravdivý přísun práce (někdy nic a někdy by se měl člověk roztržit a nespát několik měsíců), neexistence statusu umělce vytváří v očích veřejnosti mylnou představu příživnictví a nedůvěru vůči umělecké komunitě, což nenahrává zlepšení finančního a jiného ohodnocení umělců. Když člověk sežene v oboru kultury práci-skoro určitě je hrubě podhodnocená-přestože je kvalifikovaná a odborná. často se vyžadují přesčasy, které v některých institucích nejsou ani zaplacené. Za jakoukoliv reprezentaci České republiky v zahraničí (např. výstava, vystoupení, prezentace apod.) nedochází k odměně. Umělec potrebuje soustavně pracovat, ale ve výsledku své realizace často dotuje a díla půjčuje institucím zdarma. Dramaturgie často stojí na dobré vůli umělců. V tomto státě zásadně chybí procento na umění.</p>
<p>Zakázky jsou většinou jednorázové - je obtížné plánovat, zadavatelé jsou různí, závislost na státních dotacích</p>
<p>Klient/producent se snaží často smlouvat. Nejdou nastaveny plošně pevné minimální ohodnocení.</p>
<p>Naprostá nárazovost pracovních příležitostí a tlak na snižování honorářů v rámci výroby AVD díky ekonomickému prostředí současnosti</p>
<p>Vzhledem k tomu, že audiovizuální tvorbě na každý rozumí, si klienti často neuvědomují, o jak náročný proces se jedná, kolik energie, materiálů, kreativního potenciálu a času zabírá a tudíž finančního ohodnocení bývá často diskutované. Další problém je kvalita, na které na každém záleží, a tak audiovizuální materiál vytváří i neprofesionálové.</p>

Např. v nastavení placení záloh na zdravotní a sociální pojištění. Některý měsíc člověk nemá téměř příjem, ale neodhlašuje se z živnosti, je to komplikovaná úředničina. Ideální by bylo platit vždy na základě příjmu na daný měsíc nebo nějaký jiný vstřícnější systém, pak případně zálohy doplatit na základě daňového přiznání. Takto musím odvádět pravidelně daně i z malého zaměstnaneckého úvazku i OSVČ zvláště a v měsíce, kdy člověk čeká delší dobu na honorář za scénář, jsou takové platby téměř neúnosné. Má to každopádně vícero nevýhod.
Plně prenesení odvodového a danového zatížení, nepravidelnost příjmu, žádné stimuly od zaměstnavatele, nebo status, nebo pomoc (v začátcích, nebo počasí pandemie). Slabá vymožitelnost autorských práv, nebo práva v případě, že není uhrazena platba za odvedenou práci.
U elektrikáře nikdo ani nečeká a vyplatí mu třeba 1500 za příjezd a pak klidně 3000 za hodinu práce. U nás se obrací každá koruna a platební morálka klientů je silná. MY pryč zmákneme enter a počítač to už udělá.
nemám zapláceno za přesčasové hodiny, které ale musím odpracovat
Kupříkladu pozice dokumentárního režiséra v České televizi je postavena na smlouvě vztahující se vždy k jednomu hotovému dílu. To znamená, že člověk jako pracovník nemá vůbec žádnou jistotu, zda v případě práce či spolupráce na dalším dílu pořadu práce stále spojena s výkonem mé profese nebo se televize rozhodne jinak. To znamená, že nemám vůbec žádnou jistotu příjmu a práce na měsíc dopředu. Kdykoli můžu být ve své pozici odmítnut a taktéž se to i děje. Tato bezprostřední nejistota příjmu a jeho výše na měsíc dopředu zásadně zasahuje do mého života ve věcech plánování potenciálně jiných příjmů atd.
Neustálé škemralní o slevy, dlouhé neproplacené přesčasy.
Práce hodně záleží na kontaktech a jedna nepovedená zakázka vám může zničit kariéru. Navíc spousta produkcí/televizí požaduje práci jako OSVČ, přestože pro ně de facto děláte na hlavní pracovní poměr, ale pro ně je to jednodušší.
Nahodilost zakázek, ne navazující zakázky. Není zde marketing, když si dám zaplacenou reklamu na Google že jsem volný/volná nikoho to nezajímá. Odvětví funguje na kontaktech a buď vám někdo zavolá nebo ne. A když ne, tak jste si buď vydělali dost v předchozím období nebo teď začnete. A pak lepíte zdroje příjmu, což je ok, mít více zdrojů příjmu, ale spousta z nás tyto zdroje vymění později za stabilitu. V covidu se hodně z nás stalo, že jim řekli, že se přece můžou reorientovat na jinou klientelu. Ale pokud třeba jste pr agentura pro herce a herci Nehrají, tak fakt nevím jak.
Kvůli složitosti financování kulturních a AV projektů mají odberatelé často vlastní problémy s cashflow a z toho důvodu dochází k opoždění plateb
- tlak na nízké honoráře a nestandardní pracovní podmínky s poukazem na to, že umělec "dělá svou práci s láskou", případně klamavého dojmu, že práce přispívá k jeho "proslulosti" a tedy budoucímu zvýhodnění na "trhu" kreativní práce - v tendrech a výzvách vede duševní povaha práce zadavatele často k odcizování/kopírování koncepcí, nápadů a vizí
Kameramanka žena. To myslím definuje největší problém mé práce. Jednak nemám zdaleka takovou důvěru jako muži. I po 16 letech, celovečerním filmem a mnoha odtočených hodinách na širokém spektru formátů jsem stále na úrovni švenkra, přičemž moji spolužáci o mnoho ročníků níže a mladší mají lukrativnější nabídky. Je to způsobeno i tím, že převažuje velké procento mužů producentů a režisérů, kteří nemají k ženám důvěru, žijí ve stereotypch a proto si ke spolupráci raději přizvou dalšího muže. Poslední zkušenost je navíc ta, že muži nechtějí být vedeni ženami. Je to společensko-historický fakt se kterým se jako ženy potýkáme a proto máme mnohem méně práce než muži, jejichž profesionální úroveň je v mnoha případech nižší, než u žen.
- nepravidelnost příjmů - střídají se období, kdy je práce hodně, s obdobími, kdy je práce málo - často dlouhé prodlevy než je práce proplacena - produkce, která vývoj scénáře financuje např. čeká na další zdroje, autor pak musí často pracovat na scénáři/treatmentu po nějakou dobu zadarmo a teprve po delší době (může být v řádu měsíců, ale i let) je mu práce proplacena - bez dalšího trvalého příjmu je fakticky nemožné se scenáristikou žít

<p>Nepravidelnost příjmů, ale i časté zpoždění v proplácení faktur od zadavatele. Jak je také zmíněno, je na pováženou v jaké míře stojí filmová industry na velkém objemu nezaplacené práce a v jaké míře je toto považováno za standardní. Specifikum naší práce však plyne z prostého faktu, že umělecká činnost je diametrálně odlišná od jiné podnikatelské činnosti. Často je proces tvorby často nepředvídatelný, mnohdy trvá déle než bylo očekáváno a proces je komplikovanější, než bylo původně zamýšleno. Velká míra nejistoty plynoucí již ze samotného tvůrčího procesu je pak podpořena i nejistotou finanční a vede k nalézání alespoň několika závazků naráz tak, aby člověk měl alespoň minimální jistotu příjmů. Důsledkem toho je velmi časté a násobné překračování v zaměstnaneckém poměru standardní pracovní doby a to často za mzdu, která hodinové dotaci neodpovídá.</p>
<p>V mé profesi v posledních letech jsou při přidělování zakázek často zvýhodňováni kolegové s nižšími finančními nároky bez ohledu na profesní schopnosti. Při sledování tuzemské umělecké tvorby je nyní zcela evidentní, že výše fakturace se stává hlavním kritériem sestavování štábů.</p>
<p>Práci si musíme shánět sami, stále tvořit a nabízet co vytvoříme bez jistoty, že výsledek práce bude přijat. Výsledkem je, že stále pracujeme zdarma (třeba z 10 vytvořených námětů či scénářů přijmou 1-2) Práce je zcela nepravidelná, honoráře se nevalorizují, jsou stejné min. 10 let, takže nedostatečné, žádný zákon neumožňuje, aby byly valorizovány stejně jako platy zaměstnanců či průměrná mzda. Lhůty zadavatelů k proplácení jsou dlouhé a nepravidelné, sociální a zdravotní zálohy musíme platit i tehdy, kdy nemáme žádný příjem, z hlediska daní na FÚ jsme bráni jako "podnikatele", ale odepisovat duševní náklady a ostatní náklady na naši činnost nelze nebo nejdou vyčísřit (nenakupujeme materiál) V okamžiku, kdy onemocníme nebo onemocní děti a musíme se o ně starat, zůstáváme bez příjmů. To samé, když se nepodaří uspět se scénářem či nabídkou práce, tj. dostaneme se do stavu "nezaměstnaný", což je téměř každého půl roku, nemáme žádný příjem. Kdybychom chtěli podporu v nezam. museli bychom zrušit činnost - oSVC. Nemůžeme začít dělat jinde, stále se musíme snažit shánět nové náměty, psát, nabízet své nápady a třeba za půl roku zase budeme mít práci v oboru.... Nelze jít pracovat do skladu, či do pokladny a přitom tvořit, abychom mohli další půlrok pracovat v oboru. atd....atd.... Honoráře jsou tak nízké, že by každý musel pracovat 20 hodin denně, aby pokryl náklady. Ten, kdo to akceptuje a daší se mu to, musí ubírat na kvalitě, ale nemá možnost šetřit na horší časy či důchod. Ostatní mají práce málo a za nízké honoráře, takže chudne a velmi těžko se snaží udržet si svou profesi a pracovat v oboru.</p>
<p>Nemám dovolenou a nemůžu být marodu</p>
<p>dlouhodobě nízké ohodnocení práce</p>
<p>Nepravidelnost, nejistota a klesající finanční ohodnocení.</p>
<p>Velké množství práce, které není nakonec dostatečně honorováno. Psaní námětů a scénářů, které se nerealizují z jiných důvodů.</p>
<p>Nedostatek práce, nepravidelná podle zakázek</p>
<p>Pokud jde o veřejnoprávní televizi, nepatřím mezi ty, kteří mají vždy otevřené dveře. Systém producentů center a způsob výběru látek a autorů je lehce, nebo dost nevyhovující. I když jak pro koho.</p>
<p>Mnoho investovaného času do projektu, který se ne vždy zaplatí a nakonec vznikne.</p>
<p>Těžká vyjednávací pozice jednotlivce vůči České televizi případně jiným velkým institucím, které diktují podmínky</p>
<p>V producentské branži je normou podplácet nebo vůbec neplatit scenáristům, zvláště čerstvým absolventům. Neplacení spočívá v tom, že producenti delegují počáteční risk na scenaristu, který má svým časem získat zájem televize nebo fondu, pokud to nevyjde, nezplatí, pokud to vyjde, risk se neúročí. Scenarista se musí mnohokrát připomínat a neexistují nástroje, které by jim v nerovnoměrném vztahu k producentům pomohly. Řada ze scenáristů patří mezi introverty, tak</p>

v tomto boji neobstojí. A často se nechají zastrašit tím, že pokud si budou stěžovat, získají mezi producenty na malém písečku špatnou pověst, která je diskvalifikuje v další činnosti.
Spíše záleží na kontaktech než na schopnostech
Autorské dílo nelze exaktně posoudit a porovnat a proto je v této oblasti větší prostor pro klientelismus.
Vše funguje na základě objednávky komerčních televizí a to tak, že na vytváření námětů je vyvíjen tlak, který defacto znemožní jakékoliv autorské vyjádření. Když toto není akceptováno, tak je námět odmítnut se slovy, že je málo šikovných autorů. Přitom ti jsou, jen nepřístupují na diktát a redukci uměleckého, ale i komerčního vyjádření. Autor ve své podstatě není nikdo, nemá žádná práva. Jakmile odmítne některé připomínky k vyjádřením dramaturga (či kreativního producenta) je vyměněn, vyhozen, mnohdy se to dozví jako poslední, až když je už najat na práci jiný autor, který je konformní. Standardní smlouva např. s televizí Nova autorovi nedává žádná práva a ani výhody, autorství je vykoupeno za minimální částky. Veřejnoprávní televize vůbec zavedené autory neoslovuje. Trh námětů a projektů je navíc většinou podřízen tomu, kdo se s kým zná, a známí či kamarádi zadavatelů mají nadstandardní vztahy, i když jejich námět není třeba vůbec kvalitní. Před pár lety jsem obdržela mezinárodní cenu za scénář, ale v současnosti jsem si našla jiné, stále zaměstnání mimo obor, protože se neuplatním a nabídku nedostanu. Celkově jsem jako autorka frustrovaná a zklamaná.
Umělecká tvorba je specifická oblast, která nemá poptávku v široké veřejnosti.
Vlastní náklady oproti kolegům v zaměstnaneckém poměru
Z mé pozice režiséra nejsou jasně stanovené denní sazby za práci a pokud ano, jsou ve srovnání s ostatními pozicemi v audiovizí podhodnocené.
nahlízení na umělce jako na bezneho podnikatele z pohledu pojištění, daní....
Je to práce odkázaná na nabídku spolupráce...která může být velice vrtkává.
Práce v animovaném filmu je málo, honoráře byly nastaveny před 20ti lety a nemění se, fond kinematografie funguje, ale získat tam peníze na film běh na dlouhou trať.
Je běžnou, zejména televizní praxí, že scenárista dostává smlouvu až v momentě, kdy je scénář hotov. Přitom se předpokládá, že bude zapracovávat připomínky dramaturga a odvádět práci, která není reálně honorována, pouze opatřena příslibem budoucího výtěžku, jehož rozsah je proměnlivý. Běžně se též stává, že po mnohaměsíční scenáristické práci vstupuje do procesu tvorby scénáře další osoba, již ve finální fázi, která posléze na základě netransparentních rozhodnutí dramaturga či kreativního producenta spoluprofituje na honoráři scenáristy, který není navýšen. Je tedy v podstatě nepředstavitelné, že by se tvůrce věnoval výhradně scenáristické práci, neboť za popsanych podmínek by stěží mohl přežít.
Své zakázky si musejí doslova vybojovávat nikoli na základě kvality již odvedené práce, ale na základě osobních vazeb. Dále je velmi nepravděpodobné, aby výjimečný umělecký výkon byl zároveň i výjimečným ekonomickým počinem, jenž by dokázal umělce zajistit doživotně. Chci tím říct, že profit i z nadstandardních uměleckých výkonů je v ČR nízký, což má celou řadu příčin.
Trafiky, někteří lidé sedí na vícero místech najednou a rozhodují o celkovém dění, střet zájmů
Neodpovídající výše paušálního odpisu z daní Vysoká pravděpodobnost, že nebude vykonaná práce přijata k realizaci a tím pádem ani zaplacená Nedostatek příležitostí Zpravidla špatná finanční kondice subjektů, které práci umožňují a nabízejí
Víceméně nepravdivost zakázek

V nepredvidatelnosti množství a frekvence zakazek
Nelze zhodnotit přímý ekonomický přínos díla pro klienta (na rozdíl od např. tvůrců softwaru), a tudíž se daleko hůře prosazují požadavky na důstojnější cenu díla.
Umělecká činnost je v zásadě nepravidelná, i příjem z této činnosti je nepravidelný, navíc honoráře se již mnoho let nevalorizují.
jejich práce závisí na více faktorech, není stalá, ohrožuje jí covid apod
Práce v oboru je relativně málo, navíc pokud není autor navázán velmi pevně na např. konkrétní velkou televizní produkci, k zakázkám se nedostane.
Platební nekázeň a prakticky nemožnost vymáhání pohledávek malého rozsahu, které jsou však velmi časté.
Subjektivní pohled
Nevím jak to stručně vyjádřit.
Audiovize je v ČR malé prostředí, lidi si dohazují zakázky na základě známostí nikoli schopností. Velkou roli hraje i schopnost získat na projekty granty a sponzory.
Pracovníci, hlavně u filmu nemají odbory, smlouvy jsou uzavírány s OSVČ. Pokud si stěžují na pracovní podmínky, jsou na hodinu vyhozeni a na jejich pozici dosazení jiní čekatelé, co ochotně přijdou do mlýnku na maso. Z toho důvodu je finanční ohodnocení (co jsem osobně zažil) tuzemských filmařů podhodnoceno, ač dělají práci stejně kvalitní, ne-li kvalitnější, než jejich zahraniční kolegové (z Německa, Španělska, USA apod.).
daňové
Nároky na podpory, podpora dotace.
Umělecké profese jsou považovány za nestabilní či zbytné. Banka vám nedá hypotéku i když doložíte pravidelné příjmy, pro nájemce (bytu, kanceláře) jste nedůvěryhodný nájemník, atd.
Možnost dostat se k zakázkám.
dobry rok - vysoké daně v následujícím období, které může být hubené. samotný charakter práce, kde vedle schopnosti ji vykonávat hrají důležitou roli kontakty. výmluvnost a snad i štěstí. to ale může platit i pro jiné činnosti.
Zápočty na starobní důchod budou malé, máme dluhy na zdravotním a sociálním pojištění a žijeme v nejistotě
Malá poptávka, omezené finance produkcí, většinou nerozhoduje kvalita, ale jiné zájmy
Přijetí podaného projektu bývá spíš nahodilé, často neobjektivní a hlavně nejisté.
Obecně umělecká činnost je pro mnoho lidí mimo obor hodně virtuální. Nerozumí tomu, že 30 sekundová reklama se netočí 30 sekund, ale může její vznik provázet i několik týdnů, až měsíců práce. Běžně tedy je nutné jít pod cenu anebo o zakázku přijít. Vždy se najde totiž někdo, kdo v rámci zoufalého stavu tuto nevýhodnou zakázku přijme.
Zejména opožděné zaslání plateb.
Problém dostat se k zakázkám, problém se smlouvami, většinou jí člověk dostane pozdě, nebo vůbec. Nemá pak jistotu vymahatelnosti platby, honoráře.
U autorských projektů není vždy jasné, kdy bude film zafinancován a kdy bude možné získat honorář.

Vzhledem k všeobecně panujícímu amatérskému klientelismu nedostatečný přístup k zakázkám, z čehož plyne nedostatečný a značně nepravidelný příjem.
Média vysílají a tím se ztrácí naše nároky, převážně cizí hudbu, končí spousta kapel, snižují se požadavky na koncertní činnost, atd.
Využívání nápadů ve finálním produktu z neúspěšných tendrů. "Nejdřív to chci vidět a pak to zaplatím". Směšné smlouvy na neomezené použití například v případě výtvarného řešení postav.
Honoráře nereflktují inflaci ani vývojový posun
Převážně nepravidelnost a narazovost zakázek
V podstatě není žádná jistota, že práce na námětu / scénáři bude nakonec zaplacená, a to i přes existenci smluv, které však lze vyložit všelijak a dokonce i ukončit bez jakýchkoliv sankcí pro objednavatele.
Nejistota, nestabilita, zneuznání, riziko častých soudních sporů, "Damoklův meč".
Podhodnocení činnosti
Nejistota získávání práce a nízké honoráře.
Nemáme nemocenskou, samozřejmě placené volno a různé výhody
Nepředvídatelnost a někdy nespolehlivost zadavatelů, dlouhé rozhodovací a schvalovací procesy, velká časová náročnost při psaní scénáře.
de facto existují jenom tři TV, tedy pouze "tři lidé/zdroje," (ze zkušenosti), které ve výsledku o vaší zakázce rozhodují, tvůrčí činnost je bez absolutně tantiém, nejdou nijak vymoci, i když uděláte veleúspěšné dílo, které se reprizuje, máte pouze jednu odměnu ma začátku. musíte psát toho enormně hodně, abyste se uživil.
ziskani zakazek se temer neda ovlivnit
Tabulkové honoráře které nerozlišují množství práce, ale stopáž.
Existenční nejistota a možnost toho, že na mé práci parazitují televize a producenti.
Filmová tvorba nemá nikdy přesně ohraničené profese, ani přesně danou posloupnost produkce - některé kroky či profese někdy nejsou potřeba.
Honoráře nezodpovídaly práci vynaložené na - v mém případě literární přípravu na film - rešerše sběr materiálu, hledání podkladů i v zahraničí vše zabíralo řadu let a v mnoha případech taková práce dokonce nedošla do finálního stavu, v mém případě do přijetí LS.
nahodilost, nejistota proplaceni
Jsme jedinou sociální skupinou pracujících, kterým v této republice nebyl adekvátně zvyšován příjem. Jsme většinou na úrovni honorářů, které dostáváme (s nepatrným zvýšením cca 10% a to ještě ne vždy) stále stejné od 90. let. Na rozdíl od drtivé většiny paracujících, ktarým se zvedly za posledních 30 let mzdy o 300 a více procent.
Jedná se o velmi specifickou činnost, kterou zde poskytuje omezený počet firem (tj. televizních stanic, producentských společností apod.). Proto nemají umělci takovou možnost fluktuace, jako pracovníci jiných profesí. Scenárista (má profese) má na výběr z omezeného počtu televizí a producentských společností. Když mu někde neplatí včas, tak z výše uvedených důvodů často dlouho vyčkává. Nemá nikoho, kdo by se ho zastal, na koho by se mohl obrátit. Nejsou tu ani žádné umělecké odbory. Neexistují ani závazné předpisy pro odměňování umělců /tzv. minima, jako ve světě/ apod. Televize mi dlužila půl milionu na fakturách a

abych dostala alespoň část, chtěli po mně, abych žádala na formuláři a psala prosbu!!! Přitom uhradit fakturu je zákonná povinnost. Že nemá umělec na volné noze žádné jistoty by nebyl takový problém, kdyby byla dodržována základní pravidla, předpisy a někdy dokonce zákony.
Zakázky se získávají většinou přes známosti, jako všude jinde....
nepravidelná práce /zakázky/
Zpožděná výplata tantiém, nejistota týkající se odměn za odvedenou práci, nepravidelnost...
Nejasná kontinuita práce, nemožnost plánovat práci dopředu. Život v nevědomí co bude.
Odečitatelné položky daní
Je to otázka nabídky a poptávky, náhoda a štěstí si vybírají svou daň.
Nejistota, nepravidelnost zakázek.
Není žádná opora ze strany odboru, Min. Kultury, nebo jiné organizace
Výše odměn za práci režiséra dokumentárních filmů se ve veřejnoprávní ČT za celou dobu mé práce prakticky nezměnila, nebo se dokonce snížila.
Nejistota, závislost na subjektivním rozhodování druhých.
Většina znevýhodnění pramení z času stráveného nad jedním projektem, který je zpravidla vždy delší, než se původně plánovalo a proto není možné dělat více projektů zároveň, tak jako to třeba v jiných profesích jde.
Specifikum v celé ČR - klientelismus, naše znalosti a zkušenosti jsou irelevantní v dnešním nastaveném systému, ti, kteří se vzdělávají, profesně posouvají, jsou na tom venkonce stejně jako ti, kteří mají " jen " kamarády...atd atd atd atd atd atd atd
To je velmi individuální. Autor původní tvorby musí vynaložit mnoho práce a nezaplacené energie než je námět přijat, ani se smlouvou nemá jistotu, že celá práce bude zaplacená. Scénáristé kolektivních velkých komerčních seriálů mají větší existenční jistotu.
Hodně hodin práce, ale placeno pausalem, žádná materská
Velký objem neplacené práce
Jako režisér dokumentarista jsem na dně financování projektů.
Zakázky jsou nepravidelné, část zakázek je pro velké hráče jako např. televize, kde je obtížné vyjednat standardní finanční podmínky, zakázky zpravidla mění termíny i rozsah během realizace (změna natáčecího plánu, větší množství, či obtížnost hrubého materiálu)
neexistence trhu
Nemožnost dlouhodobého plánování práce
Omezený okruh odběratelů
nemožnost plánování pracovní činnosti v dostatečném předstihu se zárukou skutečné realizace projektů
Není mi zaručen pravidelný příjem, nemohu plánovat dovolenou ani jiný soukromý život, v případě dlouhodobé nemoci či úrazu mám úhradu pouze z pojistného atd.

Někdy jsou podmínky nastavené od začátku nevýhodně i díky tomu, že je v poslední době často umožňováno točit lidem, kteří s režii nemají dostatečné zkušenosti a tím pádem se do střihny dostává materiál bez režijného záměru. Střihač je často zavalen přemírou materiálu a tak se přelévá tlak a zodpovědnost za dramaturgii a autorské zpracování díla na střihače. Ten ale za dramaturgickou práci není vůbec ohodnocen. Často se totiž v televizi stává, že dobří dramaturgové nejsou anebo když jsou, tak jen na papíře, takže neplní svou roli.
Nepravidelnost zakázek
Nikdo z mých známých v jiných oborech nepracuje bez smlouvy - u nás scénáristů naprosto běžná věc. Za 10 let v oboru (ač mám štěstí na relativně stabilní práci - jsem ztratila mnoho měsíců na projektech, které nikoli mojí vinou nevznikly a provedená práce mi nebyla proplacena. Zadavatel měl vždy milion důvodů, proč smlouva ještě není, nebo proč se zdržela platba.
Naprostá nejistota zakázek, nespolehlivost partnerů - zadavatelů, autorský zákon nedostatečně zabezpečuje ochranu duševního vlastnictví atd.
Projektový způsob práce nelze příliš plánovat dopředu. Jediná strategie, kterou lze volit, je rozjiždění většího množství paralelních projektů, což zase výrazně snižuje kvalitu práce a samo toto nastavení má tendenci lidi posouvat z tvůrčí práce a pěstování umělecké originality ke spotřebním formátům. Přitom existuje optimální model, který by kombinuje určitý nevelký paušální příjem a projektové odměňování, ve chvíli, kdy projekt uspěje. Takto byl koncipován statut umělce v dobách státního filmu - jistě je nutné dát stranou hrubě negativní vlivy toho období jako cenzura, stranický nepotismus apod, ale samotný model placené pozice v kombinaci s motivačním ohodnocením při úspěšné akceptaci projektu může být inspirativní. Minimální příklady takového přístupu jsou třeba slovinský model, kde umělci získávají zdravotní a sociální pojištění od státu, což představuje alespoň malou paušální složku, která snižuje tlak na frekvenci projektové práce a tím zvyšuje potenciál její kvality.
Praktické uplatnění tvůrčí práce je vždy nejisté.
Nemám názor.
nižší procenta odpisů, Švarc systém
Závislost na rozpočtu pro kinematografii - čím méně peněz, tím méně zahraničních projektu, tím méně práce.
Režisér je - po rozpočtení honoráře na věnovaný čas, energii, zodpovědnost suverénně nejhůře placený člen štábu. Navíc autorský vklad komerční TV, ani větší část producentů odmítá zohlednit ve formě tantiém, resp. podílu na výnosu z Díla. Zatímco, např. vrchní osvětlovač má na zakázce 7-8.000Kč/den, režisér je v přepočtu na množství času, které přípravě, natáčení a postprodukci věnuje někde na 1.500,- hrubého denně. Se scénáristickou profesí je to podobné.
V porovnání s jinými obory, pracujícími též jako OSVČ (řemeslník, IT-specialista freelancer) vidím největší problém jednak v absenci honorářového standardu, který není příliš uznáván a dodržován a dlouhodobě se nezvedá - a dále v datu splatnosti, které je v audiovizí až na výjimky často nastavené tak, že musíme brát další a další práce, aby se potřebné životní minimum poskládalo. To vede k tříštění pozornosti, věnované jednotlivým projektům. Rovněž není standardizovaná nějaká forma záloh (např. v Českém Rozhlase dostane autor zapláceno až po odevzdání finální verze scénáře, což může trvat dle mé zkušenosti i 6 a více měsíců).
Obtížné vyjednávání honorářů, kdy ceny stanovuje odběratel. Delší splatnost faktur.
Nízké honoráře - jsou neměnné přes 20 let, zatím co objem a náročnost práce narůstá
minimální počet odběratelů

Nepravidelná a hlavně často dlouhá doba proplacení honorářů.
Velká nejistota, zda se daný projekt vůbec uskuteční (tím pádem bez nároku na jakýkoliv honorář), mnoho hodin a dní neplacené práce...
umělecká tvůrčí činnost není v České republice dostatečně ohodnocena, mám dojem, že je spíše hrubě podhodnocena
není nic jistého, jste ve vzduchoprázdnu
Odběratel: - zaplatí jen zálohu, zbytek nedoplatí, nestydí se ani za zcela průhledné záminky k neoprávnění reklamaci, - mění dohodnutá pravidla během práce, někdy zcela zásadně, - nechá připravit a natočit 95 % práce, pak zruší smlouvu a nechá si zakázku dodělat např. střihačem ze 3. ročníku SŠ, v horším případě někým "z rodiny".
Jsem penzistka a dává se přednost mladším lidem, kteří potřebují stabilní zajištění.
Nejdříve práce bez zálohy, potom peníze
Velké procento práce ztracené na conceptech, které se následně nerealizují.
Autorská činnost, o kterou mám zájem, je závislá na libovůli televizních dramaturgů, nebo grantových komisí, které mohou mít a mají jinou představu o tom, co by se mělo vyrábět za veřejné peníze. Nechci dělat cokoli, co jen vytváří audiovizuální šum, kterého je kolem nás nadbytek. Věnuji se mimořádně pracným tématům, které nositelé různých honorářových tabulek nikdy nezaplatí alespoň na úrovni např. manuálních profesí v oboru, které si odpracují 8 hod. a odcházejí do stravovacích zařízení s čistou hlavou. . . Celý život jsem pracoval na několika pracovních úvazcích paralelně, nebo v pedagogickém zaměstnání a paralelně jsem pracoval jako OSVC v uměleckých autorských profesích, ale starobní důchod tomu neodpovídá.
V naší profesi (dramaturg) je bezne očekávat radu, konzultaci bez finančního ocenění, většina lidí nerozumí, že jde o práci, která má hodnotu i časovou a další náročnost
Nejistota při udělení práce a nejistota před ukončením práce hlavně z obavy, že zadavatel nebude solventní nebo dílo se nepodaří jako celek a nebude vyplacena dohodnutá částka za práci na díle.
V našem oboru neexistuje nic jako odbory neb něco, co by nás bránilo, či nám dalo nějaké standardy. Jsme na rozdíl od jiných odkázaní na klienty a producenty a ty se rozhodnou že prostě budou platit méně, tak budou. A když už je tu opravdová instituce jako ČT, tak pro tu neexistuje nic jako inflace.
Práce je málo, člověk tak musí dělat věci, které by jinak nedělal. Protože je práce nárazová a příjem nepravidelný, člověk musí žít ve stresu a v případě, že se nějaká nabídka ukáže, tak bere všechno, aby si vydělal i na horší časy. Tím se střídají časy, kdy je člověk přetížený s časy, kdy nemá co dělat.
příprava a nerealizované projekty bývají velmi špatně zaplacené
Honoráře za filmy jsou nepravidelné a malé. Ve srovnání se zvukaři a kameramany dostáváme za film méně peněz přepočítáno na počet hodin na tvorbě filmu, přestože zodpovědnost, kterou máme, je nesrovnatelně větší.
Nepravidelnost, zpoždění grantů
Získání zakázky - smlouvy je velmi nejisté, někdy trvá i roky
Nutnost zcela se přizpůsobit poptávce výroby bez ohledu na délku pracovní doby, počtu odpracovaných dnů, bez rozdílu pracovních nebo volných dní, nikoliv časová flexibilita, ale spíš otročina v rámci konkurenčního boje s kolegy v oboru.

Všechny zákony jsou nastaveny na tzv. živnostníky, řemeslníky atd. - kteří mají prodejny, provozovny atd. - navíc naše práce je často založena za sice časově omezeném, ale soustavném vztahu s jedním "subjektem" - a jsme na rozdíl od běžných řemeslníků závislí na podmínkách tohoto subjektu.
Spoustu práce odvedeme bez zaplacení (režerše, příprava, propagace, konzultace).
Přístup zadavateli práce je leckdy netransparentní a arbitrarní. Podmínky platby také nebyvají pro všechny na té same pozici stejně a platby za vykonanou práci na OSVC jsou často opožděné, rozdělené nebo zpětně upravovány. Smlouva s autorem je viděna jako nutná Donovan formalita více než jako závazný dokument upravující vztah mezi oběma stranami. Někdy se to "obejde bez smlouvy", protože je to tak pro protistranu jednofašs a autor pro nedostatek jiných dobře placených příležitostí nemůže takový přístup odmítnout.
Televize mají monopol a nejednají s námi korektně. Již před dvacet let jsou stále stejné honoráře. Fond nenavýšuje prostředky, tudíž, aby bylo možné film natočit musí jej "dotovat" svými příjmy pod hranici životního minima tvůrčí profese.
Klientelismus, preference klientů nízké ceny před kvalitou, většinou žádné smlouvy, pouze ústní nebo písemné dohody a následné fakturování.
V oblasti dokumentárního filmu je v zásadě jediným vysílatelem (tedy i objednavatelem) veřejnoprávní televize, která je dlouhodobě podfinancovaná.
Těžko se dá naše kreativní práce spočítat na hodiny a nabízené paušály toto rozhodně nezohledňují. Musíte se tak rozhodnout jestli budete daný projekt dotovat svým volným časem a práce bude lepší, nebo jestli zadání jen splníte s nulovou uměleckou nadhodnotou.
Když nemáte známé nedostanete práci.
Výše "paušálu" u autorských smluv, standard odložených plateb, celková nestabilita prostředí.
Nepravidelnost
Nahodile
U hodně práce, kterou odvádíme, hlavně v rámci hlavních členů štábu (režisér, kameraman, producent, atd), se tak nějak automaticky předpokládá, že to děláme protože nás to baví a můžeme to dělat i ve svém volném čase a věnovat tomu obecně velké množství času které vlastně ve výsledku není adekvátně zaplacené.
Nepravidelnost pracovních příležitostí a tedy i příjmů.
Už dlouho let mají v České televizi umělecké profese podobné platy. Například střihači, kameramani, hudební skladatelé.
Nevyhoda je ta, že není žádná regulace ceny např. nejnižší možná sazba. Mnohdy se tak stane, že v rámci konkurence najdou jiní lidé, co to tzv. udělají levněji. Vše je samozřejmě na dohodě, ale neexistuje žádná platforma, co by mapovala situaci na trhu a vše je na základě - známostí a šušky např. kde neplatí nebo platí se zpožděním nebo platí velmi málo atp.
Není zde možnost mít jednotné podmínky. Podmínky určuje produkce, často velmi nevyhodně stylem buď budete v práci přescas za takovéhle podmínky, nebo práci nedostanete
Jde hlavně o přístup k zakázkám, nepravidelnost příjmu i jeho výši
Neuznání náročnosti příprav, postprodukce atd
Znevýhodnění vůči ostatním profesím podnikajícím jako OSVČ vyplývá z rozdílné druhu poskytovaných služeb. Elektrikář, instalatér je pro běžný život potřebnější než režisér nebo kameraman. Domnívám se, že zajistit financování dokumentu je složitější, než sehnat práci coby zedník, tesař...

Horší práce se zákazníky, nejistota, jestli těsně před zakázkou klient nevyhovává.
Trvalá nejistota. I u dlouhodobého projektu mne smlouva nechrání v případě náhlého rozhodnutí ze strany zadavatele projekt předčasně ukončit.
Nepravidelnost, závislost na okolnostech, producentech, vysílatelích, vyšší moci
Neexistující odbory, dlouhé hodiny přesčasů za v podstatě minimální mzdu, prezentace toho, že pokud odmítnu být součástí této kultury a práce, stojí na moji pozici frontu desítky dalších uchazečů, nemožnost se na nikoho obrátit v případě personálních konfliktů - případě obtěžování apod.
Objem nezaplacené práce je poměrně veliký, a počítá se s ním.
Jako herečka si například skrze samovzdelávání v oboru nemohu kurzy strhávat z daní. Herectví není živnost.
Nepravidelnost práce, dlouhá pracovní doba, oproti ostatním profesím audiovizuální tvorby mám jakožto kostýmní department daleko méně peněz.
Jako znevýhodnění především vnímám představy zadavatelů o výši honoráře, časové náročnosti v závislosti na kvalitě odváděné práce a podobně.
poměr realizovaných (neplacených) a nerealizovaných projektů, časová náročnost (režijní) profese, ohodnocení režisérů je řádově menší než všech ostatních štábových profesí, pokud se započítá čas strávený na projektu
V minulé dekádě ARAS (jako Radní jsem se účastnil jednání o honorářových tabulkách) opakovaně poukazoval vedení České televize na fakt, že honoráře autorů - externistů přepočtené na hodinový výkon, nedosahují ani poloviny úrovně průměrných mezd v ČT. Tradičně nízké honoráře v České televizi neumožňují vyšší odvody na soc. pojištění a mají za následek nízký důchod, minimální nemocenské dávky v případě nemoci tedy pokud si OSVČ dobrovolně toto pojištění platí, ale většina to OSVČ to nedělá, poněvadž se to nevyplatí. Veškeré zvýhodnění zaměstnanců externista (OSVČ) nemá a v České televizi platí plné ceny na rozdíl od zaměstnanců ČT, kterým přispívá zaměstnavatel a poskytuje jim další výhody a nabídky. Je to ostudné, poněvadž většina zaměstnanců ČT nemusí vyvíjet takové úsilí při výkonu zaměstnání ani v době jejich pracovní doby, kterou stejně ani nedodrží (a po ní už vůbec nevyvíjejí žádný pracovní výkon), ve srovnání s tvůrčími profesemi - externisty, kteří mají většinou vysokoškolské vzdělání a věnovali nesrovnatelně více úsilí ke své profesi než většina zaměstnanců (často i manažerů). Bylo by vhodné srovnat platové meridiány zaměstnanců ČT a autorů externistů pracujících pro ČT s obdobnými profesemi v Evropě. Zjistili bychom, že platy režisérů, scénáristů, kameramanů i střihačů pracujících pro ČT jsou srovnatelné spíše s rozvojovými zeměmi než s těmi vyspělými evropskými.
V mé profesi (filmová scenaristika, režie) je problém zejména objem práce, za který nebyvame adekvatně zaplacení vzhledem k času a úsilí strávenému na projektu. Stejně tak různé fáze projektu jsou brány jako jeden celek namísto radného ohodnocení ve všech fázích.
Neexistující obrana proti neúměrně dlouhým směnám. Vymáhání nezaplacených faktur dlouho po splatnosti, příp. vůbec.
pokud se projekt odloží nebo nedostanu práci jako kostýmní výtvarník na jiném projektu, nemám práci a musím dělat jinou profesi.
Pracuju-li delší dobu např. na TV seriálu, nebo celovečerním filmu, hradím si zdravotní i sociální pojištění sám, přestože prakticky denně docházím do práce.
Nepravidelnost zakázek, malý trh, nízké honoráře, zbytečná profese v krizových časech, upřednostňování ceny před kvalitou/zkušenostmi
Scenáristická práce vyžaduje vytváření velkého množství námětů, podmíněných rešeršemi, konzultacemi, studiem pramenů a reálií za současného sledování trendů a poptávky v audiovizuální tvorbě, následného tvůrčího zpracování synopsí, filmových povídek, treatmentů, set-upů serií, charakteristik postav a vztahů, autorských explikací a dalších předběžných literárních materiálů pro potřeby producentů, aby se jen malá část z nich dočkala realizace, a tedy také odměny. Při tom všem je navíc potřeba trvale udržovat a pěstovat obchodní vztahy a navazovat nové. Sám nejsem na příjmu z tvůrčí autorské činnosti závislý, takže se nemusím uchýlovat k manuálnímu psaní např. cyklických TV seriálů. Rozumím však všem autorům, kteří tak činí, aby zaplatili své složenky. Na druhou

stranu, mnoho mladých talentovaných autorů, kteří by jinak mohli aspirovat na nepřehlédnutelná díla, ztratí takovouto práci postupně svou osobitost a cit pro potřebnou niternost a tím vlastně svůj talent a potenciál promarní.
Platby v umění v ČR jsou v porovnání s ostatními zeměmi extrémně nízké, a lidé nejsou ochotni platit spravedlivou odměnu za odvedenou práci. Práci v umění mnoho lidí nepovažuje za skutečnou práci.
Málokdo si může vybírat práci. Musíme čekat až nám někdo něco nabídne.
Celkově na "svobodné povolání" se pohlíží s odstupem až ne-li s pohrdáním. Nechápu proč.
Moje profese je tak specifická, že mi neumožňuje jiné druhy práce vzhledem ke své náročnosti, a to jak časové, tak psychické. Subjektů, pro které mohu pracovat je opravdu málo. V mojí profesi již léta není zohledňována inflace, ani zkušenosti, které jako profesionální střihač za odpracovaná léta mám. Jako OSVČ jsem nucen brát každou práci a pak prakticky nemohu onemocnět ani čerpat řádnou dovolenou jako mají zaměstnanci.
Je tu větší závislost na nahodilosti poptávky.
Nepravidelný příjem.Velmi malý příjem.
Nedůvěra bankovních a jiných institucí, nemožnost získat půjčky právě proto, že je člověk filmař a není zaměstnaný, na filmaře se oficiálně nahlíží jako na nejspolehlivější klienty a to i v bance kde jsem 20 let vzorným zákazníkem
V ostatních pracovních zakázkách jsem spíš v pasivní pozici nabídek.
Nedodržování splatnosti smluv
Neexistuje stálá poptávka po "produktu", který nabízíme, prostředí je podstatně fluidnější než pro, řekněme, výrobce hokejových puků. Těžko se odhadují rizika autorského podnikání. V prostředí komerčních tv pak z mé zkušenosti prakticky nefunguje nějaké kolektivní vyjednávání. Navíc je ve srovnání s prostředím třeba na Slovensku výroba významně podfinancována.
Nabídka práce je nahodilá a panuje zde velká konkurence nezakládající se na porovnání umělecké kvality
Nahodilost pracovních zakázek. Nedůležitost kultury pro společnost. Oblast kultury se v podstatě jen veze na ekonomickém růstu společnosti a při recesi je jako první zanedbatelná. Málo svobody v kreativní práci - musíme chodit na ruku klientům a tedy dále jen přizívat akresivní marketingové strategie, které všichni nesnášejí.
V dabingu a v režii především pracuji za honoráře stejné mnohdy jako před 20 lety... A práce za ty honoráře je stále víc.
Pracovní směny dlouhé 12h a více, práce o víkendech a svátcích je běžnou praxí
Díky velkému množství lidí pro toto povolání je velká pravděpodobnost přebírání si zakázek či nabízení zakázek pod cenou
Producenti odmítají platit náměty, synopse, občas i první verze scénářů. Oblíbená věta zní: "Napiště něco a pošlete, když se nám to bude líbit, tak se budeme bavit dál." Tzn., že za práci, kterou vykonáváte několik týdnů, nedostanete kolikrát nic. Další kapitolou je výše honorářů. Když vezmete v potaz časovou náročnost, tak scenárista a režisér jsou nejhůře placené filmové profese.
Podle mě jde hlavně o velikou konkurenci a to, že v poslední době by se dala práce v audiovizuální tvorbě brát i jako "rodinný podnik" protože často jsou lidé obsazováni na základě známostí a v posledním roce snad i na základě počtu sledujících na sociálních sítích, než na kvalitě. Ale člověk pracující jako OSVČ v jiném odvětví, například truhlář, tak jemu se zakázky hrnou na základě marketingu, zkušeností od klientů, reklamy a hlavně kvalitě jeho práce.

Kultura prožívá svoji homeopatii a nabídka v rámci umělecké tvorby je vykastrována na úroveň produktu. Umění je v dnešní době sprosté slovo.
Pohybují se ve vzdělávání a neziskovém sektoru, kde u zadavatelů panuje přesvědčení, že tato práce se přeci dělá zadarmo, protože je potřeba a jí ji dělat chci.
Nepravidelnost, nespolehlivost.
Pokud je člověk mladý, je pro něj těžké získat jakoukoli příležitost. Upřednostňují se známá jména, která si v některých případech práci mladého člověka bez dostatečných zkušeností přivlastní
Pozdní placení, když vůbec. Spokojenost s dodaným dílem je subjektivní
to je na dlouhé povídání ...
Jako hlavní znevýhodnění vidím nestabilní počet zakázek, nedá se předvídat, kdy budu mít práci a kolik si kdy vydělám. Je omezený počet "klientů". Případně některou práci, nebo její velkou část musím odvést, bez ohledu na to, jestli a kolik za ni dostanu zaplacenou.
Nezaplacené honoráře, těžko vymahatelné.
Težko získat půjčku, hypoteku atd
Často špatná splatnost smluv
Extrémní tlak na časovou flexibilitu a nízkou cenu na úkor kvality práce.
Přípravná fáze mé práce je "neviditelná" a nezapočítává se vlastně do honoráře. A to i přesto, že mi vlastně zabírá čas "nad rámec"
Nenistota a a 25 let neženene platební podmínky
Profesionálně pracující v audiovizuálním umění se potýkají zejména s tím, že musí kloubit umělecký a obchodní aspekt v jedné osobě. Často je splatnost faktur objednatelů neúměrně dlouhá a vymahatelnost nesplacených faktur malá. Běžná je situace, že se filmaři bojí urgovat nezaplacenou fakturu u objednavatele s tím, že by tímto jednáním mohl ohrozit budoucí práci. Filmaři také daleko více, než je běžné u jiných profesí, pracují zdarma, tzv. "na zkoušku". Natáčejí například zakázky bez nároku na honorář jen proto, aby si vytvořili portfolio. Pokud není filmový projekt zafinancován, často připravují materiály jako treatment, scénář, explikace či ukázky bez nároku na honorář s tím, že jim práce bude zaplacená až pokud například bude projekt podpořen u Fondu Kinematografie. Ve chvíli, kdy projekt podporu nedostane, odvedená práce zůstane nezaplacená.
Nepravidelnost příjmu rozhodně Nadale pak nedostatečně ohodnocení autorských projektu v poměru k komerčním projektům.
Pracuji jako dokumentární režisérka několik let na daném projektu, honorář mám za dlouhou dobu v řádu let, vedle toho dělám menší projekty nepravidelné povahy, takže se nedá spolehnout na žádný stálý příjem. Nemám na to pravidelně platit zdravotní a sociální, proto pravidelně přerušuji živnost a stávám se OZP, abych vůbec zvládla platit alespoň zdravotní pojištění. Sociální neumožňuje splátkový kalendář, takže to generuje další penále, a stávám se tak otrokem placení věčných dluhů a narůstajících úroků z půjček. Jako žena si nedokážu představit, že v takovémto systému vychovávám dítě.
Nižší nabídka prac.příležitostí
nedokážu popsat stručně
Často se stává, že je má práce podhodnocena a zaplacená i dlouho po domluvené splatnosti
Dlouhé splatnosti faktur

Práce v kultuře je nahodilá, nelze se spolehnout na pravidelný příjem, platby probíhají i s půlročním zpožděním, někdy vydělám půl miliónu za den, jindy za dva roky. Nestabilita, žádné záruky, absolutní závislost na dobré fyzické kondici.
Kdejaký zedník, instalatér, taxikář je na tom líp. Já jsem 7 let studoval FAMU (a prý studium jednoho absolventa stálo náš stát okolo 1 milionu Kč...) a v roce 1994 jsem za natáčecí den profese kameramana dostával 2-3000,- Kč/den. Nyní po 30 letech praxe mám dá se říci mám stejný honorář...a jaká je inflace? Z hlediska režiséra, když si natočím ve vlastní produkci film a když po neuvěřitelné peripetii se mě ho podaří prodat ČT, tak za hodinový dokument dostanu cca 50 000,- Kč. A to fakt musím mít velké štěstí, že je zaujme! Tak se tím žijte...
Mzdy se za x let moc neposunuly, 12h směny jsou prezitek, dlouhé splatnosti faktur
Nezaplacené faktury - subjekt v úpadku, práce pro ČT s vlastní technikou kterou nikdo nezaplatí
často nemožnost donutit firmy, producenty atd k správnému a včasnému zaplacení faktur, velká nestabilita
nepredvídatelnost výroby
Nejtěžší je získat smlouvu, často mám zaplacenou, jen to, co vyjde, což znamená třeba i jen 20% z práce, kterou vytvořím.
dlouhé přesčasy, krátké termíny, nepravidelnost zakázek, problém odmítnout z důvodu obav o další zakázky
Jako umělec mi jde o vytváření pouze věcí, za kterými si budu umělecky stát. Sama proto odmítám možnosti výdělků, které by mi zkazily mé portfolio. Nabídka práce je také hodně individuální - dva lidé nikdy vykonají práci stejně jak je tomu u jiných neuměleckých činností. Je zde tedy větší konkurence, stres a tlak na budování vlastní značky.
Velmi těžké vyhledat možno další práci. Zaměstnavatelé faktury vyplácí také nahodile. Je to velmi nestabilní prostředí
Autorská činnost je znevýhodněná oproti technickým profesím.
Nepravidelnost příjmu, často prodleva ve vyplacení honoráře, honorář za práci je často podhodnocen a jeho narovnání je složité, často nemožné a ponížující
Ta práce, kterou člověk vykoná je často podhodnocena, protože v animovaném filmu neexistují žádné oficiální tabulky pro minimální sazby za určitý druh vykonané práce. Laická veřejnost, která si neumí představit v čem ta práce spočívá, ji nedokáže správně ocenit. Není to neměnné podnikání. Každý projekt/film trvá různě dlouho a mezi nimi mohou být i delší časové prodlevy bez příjmu.
Umělecká činnost je ve srovnání s jakoukoliv další pracovní činností se kterou jsem se setkala jako OSVČ v mnohém dosti nevýhodná - za prvé nebývá moc vysoko ohodnocená, nebo jen jednorázově, za druhé se považuje za normální dlouho čekat, než peníze přijdou. Často také producenti spoléhají na to, že autor leccos udělá zadarmo (mluvím o práci scenáristy ale i mnohých dramaturgů). Scenáristé musí (považuje se často za samozřejmé), že zadarmo pracují na námětech a nápadech, které se později rozvíjí, ale ne vždy směřují k placené práci. I v pozici dramaturga se mi dříve stávalo, že bylo považováno za normální, že mi bude zaplacen za mou práci jenom pokud producent/ autor získá nějaké peníze z fondu.
Pracovní podmínky v exteriéru, časová náročnost atd.
Nepravidelná činnost
V oboru je velká konkurence a nedostatečná poptávka

Odměny/honoráře v mém oboru se dobrých 30 let nezvýšily. A když k tomu nakonec jedinkrát došlo, sebralo se reprízně. Brát to samé v roce 2022 jako v roce 1993 (nebo ještě méně) je opravdu ostudné!!! /bavíme se o přepočtu úkolového honoráře/odměny výkonného umělce/ úpravce/režiséra na hodinovou práci... a slovo jako inflace apod. raději vypouštím ze slovníku.... je to tristní. A sám člověk až na výjimky nic nezmůže.
Málo zakázek, nízké honoráře
Monolní postavení ČT, nestabilita zakázek.
Práce ve filmovou branže zdanlivě vypadá jako "na volní noze" ale např, během dlouhého projektů, vykonavatel rozhodně není "pán svého času", má konkrétní dani "rozvrh"(Natačecí plán) který ještě musí plnit dle toho, a východou OSVČ, pracovat dle sebe a svého rozvrhu, rozhodně tam není. Natáčení je jednoduše řečeno jedna malá bojová posádka, která pracuje dle předurčeném bojovného plánů.
Jako OSVČ v audiovizuální tvorbě se často setkávám s tím, že je má práce podhodnocena a navzdory tomu, že je často nejviditelnější částí projektu, je například docela rychle a v pořádku proplacena, ale například už není poté přihlíženo k autorskému právu při dalším nespočetném užívání této práce.
Nepřavidelnost, špatná platební morálka některých zadavatelů, nízké ohodnocení, snaha vtěsnat do pracovního dne co nejvíce práce - dlouhé směny
Nízké ohodnocení za vykonanou práci bez přihlídnutí na reálné odpracovanou dobu a čas nad prací strávený, obtížné vyjednávání navýšení platu za dílo, které je nadstandardně náročné, dlouhé proplácení smluv obzvláště u některých dabingových studií, krátké "deadliny", změny a přesuny natáčecích časů. Nabídky práce téměř výhradně "na poslední chvíli."
Autor je v hierarchii vytvoření díla až ten poslední, speciálně překladatelé (moje profese). Překladatelské honoráře jsou v nakladatelstvích zmrazené dobrých 30 let, film a TV nevyjímaje. Autorské smlouvy jsou spíše diktát podmínek, dohoda dvou rovnocenných partnerů rozhodně ne. Honoráře ani nekopírují inflaci, natož aby průběžně narůstaly, jak se na kvalifikovanou profesi sluší. V ostatních profesích se tak děje. Nejvíce bití jsou ti, kdo nefakturují a pracují na autorské smlouvy.
Jsem i scénáristka. Naše disciplína je velmi finančně podhodnocena a to zcela bez ohledu, kolik přípravy je k ní třeba.
Divadlo je nejhůře placená činnost vůbec. Musí se dělat spíše z „lásky“. Nedá se jím v České republice vydělat natolik, aby jste uživil rodinu, natož měli třeba auto.
Přístup k informacím o potřebách ČT, prakticky neexistující zpětná vazba, značná věková diskriminace.
v animaci - když si animátor má nacenit svou práci, často nemá orientační "tabulky", které by mu mohly určování cen ulehčit
nahodilost, nepřavidelnost, odlišné finanční ohodnocení
závislost na nabídce práce
Největší znevýhodnění vidím v tom, že hodnota naší práce není úplně jasně měřitelná a je posuzována velmi subjektivně, případně měřítkem, které je pro všechny v daném prostředí stejná a nebere ohled na zkušenosti a kvality předchozích děl (např. honorář režiséra na televizním projektu vs. honorář režiséra na jiném soukromém projektu).
Dostávají za svou práci méně peněz než většina ostatních profesí, protože se v rozpočtech ani více peněz nenajde. Zejména práce dramaturgů je všeobecně hodnocena hůře než ostatní umělecké obory.
Práce v oblasti kultury je mnohdy nedostatečně placená (s přihlídnutím k nutnosti platit si sociální a zdravotní pojištění vč. daní)

<p>Obtížná spolupráce s některými pořady v rámci ČT - vzhledem k požadavkům honorář neodpovídal v minulosti úsilí, proto jsem výrobu těchto pořadů opustila. Rozdíly v odměňování, některé nabídky byly až úsměvně podhodnocené, nestabilní příjem, je to spíš koníček s lehkou podporou rodinného rozpočtu</p>
<p>Nutnost placení záloh na sociální a zdravotní pojištění na základě výdělků předchozího roku, i když v roce aktuálním mohou být příjmy výrazně nižší a zaplacené zálohy se vracejí až v roce následujícím.</p>
<p>Prakticky nejsem schopen sehnat sám bez produkce či nějakého manažera, který jedná v mém zájmu práci. Když je mi práce nabídnuta, jsem nucen podepsat nevýhodnou smlouvu, pracovat v rozporu se zákoníkem práce, pokud s něčím nesouhlasím, o práci přijdu hned, nebo jsem veřejně - v rámci teamu pranýřován a zesměšňován, protože naprostá většina účastníků se bojí jakkoliv ohradit proti porušování pravidel, zákoníku, či smlouvy, pokud nějaká vůbec existuje. Důvodem je obava z diskreditace, ztráty zaměstnání, či obavy o budoucí nabídky práce od stejného subjektu.</p>
<p>Přístup k zakázkám má mnoho faktorů: osobní kontakty, roční doba, náhoda, domnívám se z vlastní zkušenosti že také gender. Nepravidelnost příjmu souvisí s finančním managementem zakázek jak si ho která produkce nastaví, i v případě, kdy šlo o zavedenou produkci, se mi stalo, že mi zaplatila s měsíčním zpožděním až po dvou měsících - je třeba mít rezervy, počítat s tím, že vám někdo ve lhůtě nezaplatí, a připomínat se, což je čas navíc. Další nevýhodou je nepravidelnost a nepředvídatelnost - domluvíte si práci na konkrétní dny, na poslední chvíli se změní natáčecí plán a vy musíte z noční směny rovnou na denní.</p>
<p>Nepravidelná příležitost, nezaplacení faktury</p>
<p>Nadměrný počet hodin, často nezaplacené projekty či málo zaplacené</p>
<p>Když chce dělat uměleckou činnost, musí si na ni člověk zpravidla vydělat jinde. Tyto činnosti bývají honorovány tak symbolicky, že to lze považovat pouze za vedlejší zdroj příjmu. Dříve jsem myslela, že to je logické, jenže časem ubývá člověku času a síly, jsou na něm závislé jiné bytosti. Jak říkala moje maminka - je to pro lidi z lépe situovaných rodin.</p>
<p>Pracujeme o víkendech a více než osm hodin denně.</p>
<p>naprostá nepřehlednost systému</p>
<p>Práce režiséra se v případě autorské tvorby na jednu stranu bere jako naše obsese, náš záměr a naše skoro zábava a je považováno za normální, že s AV dílem trávíme mnohem více času než jiné štábové profese (kamera, zvuk, střih), placené často za den. Zároveň nemáme šanci přeskokovat z jednoho projektu do druhého jako zvukaři, kameramani či střiháči, nepřihlíží se k tomu, že autor filmu (a tím celému štábu) zajistil financování tím, že projekt přivedl do stadia realizace.</p>
<p>Kontakty a známosti ;)</p>
<p>Pokud nepřistoupíte na zadavatelem určené finanční podmínky, další práci nedostanete. Musíte mít známosti, musíte se umět prodat.</p>
<p>kreativní práce obecně zahrnuje činnosti, které se klientovi obtížně argumentují jako "vykonaná práce"</p>
<p>riziko nezaplacení za odvedenou práci, snahy zasahovat do tvorby</p>
<p>(nejen) včasné proplácení faktur není vždy samozřejmostí, každý klient má jinou dobu splatnosti</p>
<p>Naše příjmy čísa týka scénárov a dramaturgie sa absolútne nemenia. Sú rovnaké aké boli pred 10timi rokmi a ceny na zabezpečenia základných životných potrieb medzitým neúmerne vzrástli. To je asi základný problém, a tiež to, že zmluvy sú tak jednostranne nastavené, že sa proti tomu nedá absolútne brániť. Nemáme odbory, ktoré by to skutočne riešili a tým pádom za nami nikto nestojí a nič sa nemení.</p>

Nepravidelné a nejisté termíny
Určitě bych uvedl/a především nepravidelnost příjmu.
V rámci zodpovědnosti a času venované práci - neadekvátní finanční ohodnocení
Práce je nahodilá a závislá na tom, kdo si vás oblíbí, aby Vám práci zadal.
Jako pracovník OSVČ nemáte žádné jistoty a projekt, který děláte, může být kdykoli zrušen bez žádných závazků vůči pracovníkům, kteří na projektu dělají.
tvorba cen je hodně pochroumaná a člověk většinou pracuje za platy srovnatelné s brigádami v supermarketech
Trh je nestálý, pokud není vázaný na nějakou státem financovanou instituci.
Nestálost zakázek, nepřiměřená velikost odpovědnosti, neplacené přesčasy, chybí dostatečné financování filmových projektů
Asi nejvíce mě trápí to, že pokud svou "práci" odvedu dobře tak to vůbec neznamená, že příště na tu samou "práci" budu opět vybrán/osloven. Nic není jisté.
Množství kreativní práce na zajištění příjmu je dlouhodobě neudržitelné...
Jako nápořád musím být na všech zkouškách, v divadle jsem jedna nápořád, nemám tedy za sebe možnost záskoku a navíc do zaměstnání dojíždím cca 60 minut.
V uměleckém prostředí jsou typy smluv stále dost neznáme jak pro umělce, tak pro klienty. Jelikož neexistuje pozice umělce na stejné pracovní úrovni, jako třeba elektrikář, tak se člověk často setkává s názory, že umělec není povolání ale jen koníček, a i přesto, že poptávka po tvorbě je, lidé často nejsou ochotni za ni platit, nebo si myslí, že za práci za plný úvazek můžou platit mizivé částky, protože jsou celou dobu vychováni systémem s tím, že umění a umělec nejsou povoláním, nýbrž jen koníčkem.
Moje práce střiháčky tvoří více hodin, které v tuto dobu není možné správně finančně ohodnotit, kvůli tvorbě amatérských nadčendů, kteří naši profesi (kterou jse již několik let studovali/studujeme a máme velké portfólio) znehodnocují. Proto, dle mého názoru, je těžké mít správně ohodnocenou svou práci - od klientů.
Nabídky, prezentace, náměty, teasery, přípravné práce nejsou vůbec honorované. Dále - při vydělení honoráře počtem odvedených hodin je profese režiséra možná nejpodhodnocenější profesí. Všechny ostatní profese mají hodinově vyšší výdělek, mnohdy násobně.
Na projektech pracuji neustále, neexistují víkendy nebo povinný odpočinek. Velká míra práce je neplacená, dokud se nezíská zpětně grant.
znevýhodnění je v nárazovosti zakázek/práce, nepravidelnosti a nemožnosti toto ovlivňovat
Pokud člověk netočí reklamy, ale snaží se točit hrané filmy, seriály a dokumenty, jsou honoráře zastaralé a nereflektují současnou inflaci. Například honoráře pro kameramany a šenkry v ČT vychází z tabulek, které jsou 15 let staré.
Umělecká činnost je komplexní usebranou činností, která aby byla kvalitní vyžaduje velkou časovou dotaci, vnitřní dedikaci a velkou výdrž. Ve spojení s rodinnou je naprosto nemožná, pakliže partner nezajistuje trvalý příjem a ostatní činnosti. Umělecká činnost bývá také institucemi ČT, ČRo podcenována, instituce nejsou ochotny v rámci své komercializace kvalitně ohodnotit uměleckou činnost.
Zakázky dostanete jen díky známostem. Práce je placená na úrovni 200-300 Kč/hod. i méně, neplatí se přípravy, mnoho času je obětováno de facto zdarma, obhlídky, rešerše, shánění protagonistů, instalatér bere i 500-700 za hodinu. Při psaní článků a copyrightu se platí 100 Kč za článek, byly by fajn nějaké stránky pro freelancery v češtině, kde by se daly najít zakázky, např. na tvorbu reklamních scénářů, ale i jiných zakázek, kam by mohli zadávat např. televize své zakázky a autoři by se mohli přihlásit i do různých konkurzů na získání zakázek.

Na úřadech si s námi nevědí rady. Ohodnocení za zakázky často nereflexuje množství domácí přípravy, dosažené vzdělání a celkově profesionalitu a erudici.
Práce bývá skutečně nahodilá ve smyslu - jeden měsíc je dobře ceněná práce a je jí hodně, třeba i více než běžných 8 hodin práce denně, ale další měsíc nemusí být žádná. Není to o to, že bychom byli nezaměstnaní, ale vytváří to nejistotu a nestálost třeba ve vztahu k bankám (nepravidelné příjmy nejsou podklad pro hypotéku).
Pokud nemáte síť známých, o možných zakázkách se ani nedozvíte, ani je nedostanete...
Vysoké zdanění autorského honoráře
nepravidelnost zakázek, nejistota výroby vyvíjených projektů
Jedna se o zmeleckou činnost která vyžaduje více času, nejsou placeni režiséři, tvůrci příprava, navazování kontaktu apod., obzvláště režiséři si hledají témata a uplatnění v porovnání s technikou, kteří z drtivé většiny jdou ze zakázky k zakázce. Režiséři jsou zcela znevýhodněni. Jsou nahodile osloveni dramaturgy, například. Ovšem vzhledem k finančnímu ohodnocení jsou výsledně produkty okleštěny kvůli nedostatečnému finančnímu ohodnocení tedy například v mém případě kdy chci dělat umelecky hodnotnou činnost, pracuji jednoduše takřka polovinu času zadarmo.
Velmi časté je neplacení faktur. Často se děje i s půlročním zpožděním od několika subjektů najednou. Práce bez smlouvy. Velmi často bídne ohodnocení, přičemž velice specifická a vyžadující vzdělání i spoustu času. Navíc placená až na konci projektu, v průběhu nic. Do posledního momentu není jisté, že práce bude skutečně zaplacená. Neexistuje žádná skicovna. Přípravné fáze, obhlídky, rešerše bývají vždy nehrzené, v drtivé většině neproplacene
Pravidla nejsou pro všechny rovnaká, neexistuje trh s pracovními ponukami, nejsou odbory pro jednotlivé filmové oddělení, takže se funguje na principu ústní dohody bez akýchkoliv konsekvencí (okrem těch personálních) než existuje smlouva, která se často tvoří až během existující zakázky, zakázka od zakázky se liší
velká nejistota, neseriózní jednání ze strany "zaměstnavatele", nejedná se o podnikání, přitom však vyplývají povinnosti stejné
Nerovné příležitosti k dostupnosti jednotlivých zakázek a možnosti se o ně ucházet.
Znevýhodnění pramení již z podstaty činnosti. Neděláme "cvičky", tvoříme projekty, které nemohou být automaticky opakované donekonečna jako rohlíky. Nikdo nám nezaručí pravidelnost výdělku. Celkový roční příjem může být dramaticky odlišný, přesto musíme platit zálohy a odvody na základě roku předchozího (a pak teprve žádat o zpětné snížení záloh). V našem oboru neexistuje žádná jistota, žádný nárok na pravidelný příjem.
Dlouhé termíny platnosti, nepravidelné příjmy, lehký přístup kolegů k platnostem.
Kreativní tvůrci nemají dostatek zakázek, tedy ani dostatek pracovních míst. Je to dáno subdodavatelským zaměřením ekonomiky v ČR. Přitom zde existují i firmy, které produkují koncové výrobky, ale stále tu není povědomí, že by tyto firmy pro prodej měly mít automaticky marketingové oddělení, reklamu atd. tak kreativní reklamu, fotky, videa, soc. sítě dělají stávající zaměstnanci jako hobby, bez vzdělání atd. Po vystudování umělecké školy jsem nenašel kreativní uplatnění a musím pracovat mimo obor.
Producenti využívají toho, že není moc práce a tlačí ceny dolů.
Nepravidelnost příjmu a delší pracovní zakázky s nejasným deadline a vývojem. Náročná domluva o financích, pokud film či projekt shání financování v průběhu ale střihač je přítomen již dříve.

Autorské smlouvy, nejistota a nepravidelnost natáčet filmy, které i nedovolují se na mou hlavní a vystudovanou činnost spoléhat, pokud dělám svou práci opravdu pečlivě, nikdy nedostanu v přepočtu na hodinu peníze, kteří dostanou kolegové a kolegyně v ostatních profesích u filmu a cítím tlak, nedělat svou práci zodpovědně (jsem dokumentární režisérka).
Neplacení faktur včas, před výkonem práce prakticky neexistuje podepsání nějaké dohody nebo smlouvy, vše je na dobré slovo
nula benefitů, nula dovolené, nula nemocenská, žádná jistota, pro banky jsme daleko rizikovější. a tak dále
Nedostatečná profesionalita u obou stran. A neznalost prostředí audiovize u klientů.
Nejistota budoucí práce, velmi dlouhá a předem nejasná splatnost smluv, jsou to i měsíce. Časté změny v termínech a nutnost přizpůsobovat se. Nepravidelná pracovní doba, nutnost se neustále přizpůsobovat situaci. Jsem úpravkyně dialogů pro dabing a tato práce je velmi špatně placená v porovnání s jinými profesemi.
velký objem nezaplacené práce
jako OSVČ nemám přístup ke všem zakázkám, některé jsou jen pro zaměstnance, vždy je zakázka nejprve nabídnuta zaměstnanci a pak externistům (tzn. OSVČ), v ohodnocení není už několik let (cca 15) zohledněna inflace a růst mezd, sazebníky jsou tvořeny jednostranně zásadou ber nebo neber, když se ti to nelíbí, nejsou zohledněny sociální zákonné podmínky jako pro zaměstnance (přestávky, přesčasy, příplatky za víkendy, noci) nijak se do ohodnocení nepromítá např. čas dopravy na místo výkonu práce, zatímco zaměstnanci jde tato doba do fondu hodin (např. za cestu do Opavy a zpět (2x 4hodiny), umaže zaměstnanec z fondu hodin jeden pracovní den, OSVČ je za výkon práce v Opavě hodnocen stejně, jakoby ji odvedl v místě bydliště s docházkou pět minut, jenže v důsledku přišel o celý pracovní den, tj. o jiné zakázky)
menší možnost kontaktu a zajištění organizací.
Myslím, že ta hlavní nevýhoda je právě při nepravidelnosti příjmu a velkému množství práce navíc při přípravě a postprodukcí filmu, které jsou nad limit zaplacení.
Jsem placen až po odevzdání a schválení díla. Kdykoliv se "cestou" něco stane, zůstanu bez peněz. Musím platit odvody i když mám velmi nepravidelné příjmy. Podnikání na základě umělecké smlouvy dodnes neznají, mnohé instituce, včetně těch státních. V bance nerozumí tomu, že nemám ičo a nechtějí mi například online poskytnout úvěr. Můj střihač si odepisuje 60 procent paušál, já jen 40. Je v tom všem velký zmatek.
Je často těžké z různých důvodů vyjednat adekvátní finanční ohodnocení, také se velmi často setkávám já i mé okolí s nezaplacenými fakturami, proč tomu tak je ale nevím. Práce je často nárazová a nestálá.
Práce nad rámec toho, co dostane režisér zaplacen. Pracuji zároveň jako scénárista, dělám autorské věci, dokumenty pro ČT. Jsou nejen finančně podhodnoceny. Není dostatek času ani na natáčení, ani dokončení
Rozhodování o zakázkách v oboru je ryze subjektivní záležitost.
Finanční odměna za vykonanou práci, která je v oblasti kultury a donedávna i školství značně podhodnocena.
Výrazně menší příjem
Chybí jakákoliv opora v zákoně co se rozumných pracovních podmínek týče. Norma je 12 hodin denně. Pauzy nikdo neřeší. Většinou je jen jedna 30 minutová pauza a to i v případě, že pracovní den trvá 15, 16 hodin a více. Nelze ani doufat ve finanční kompenzaci těchto přešlapů. Smlouvu člověk dostane málokdy a většinou obsahuje hlavně smluvní pokuty. Většina produkcí tak zvolila cestu šetření na lidech za každou cenu.

Soukromé subjekty mnohdy nezaplatí smlouvenou částku, případně nezaplatí vůbec, média se chovají vůči OSVČ (která pro ně pracují) často nekorektně a nadřazeně. Někdy je znevýhodňují.
Snadná nahraditelnost v případě radikálnějšího pojetí, které nemá dostatečnou sledovanost v daném médiu (monetizace každého "kliknutí"!) či v případě nároku na vyšší honorář - jako velký problém vnímám i v rámci vlastní profese režiséra (ostatní OSVČ z jiných než uměleckých odvětvích tolik neznám) neexistenci profesní organizace, která by stejně jako techničtější profese (zvukaři, kameramani, osvětlovači) garantovala denní sazby. Režisér nese zodpovědnost za celé dílo, měl by být tudíž logicky placen lépe a mít zajištěnou vyšší sazbu než ostatní profese. Problém je obrovský objem "nevyčíslitelné" práce - rešerše před natáčením, stovky telefonátů, synchronizace teamu, schůzky etc., stále přepracovávané scénáře. To vše s obrovskou nejistotou, kdy se institucím a tisícům jejich posluhovačů, které nikdy ani člověk neuvidí a přesto je vidí v titulcích svého filmu (aniž by pro film / pořad cokoli udělali či jen někde něco poznamenali) pro které pracuji, znelíbí v konkurenci dalších tvůrců můj přístup a zastaví / odloží na neurčito financování toho kterého projektu - (zastavení na rok výroby mého posledního filmu kvůli tristní situaci z financováním ČT! nebo jen okamžité zrušení mého hlavního zdroje obživy pro Seznam Zprávy ze dne na den navzdory tomu, že jsme měli schválený rozpočet na celý rok!!!), vede k permanentnímu stresu, utápěnému mnoha režiséry v alkoholu a vedoucí až duševním nemocím...
hlavně nepravidelností příjmů
Základní znevýhodnění je výše honorářů z umělecké činnosti. Ze svých zkušeností vím, že např. v NSR televize zaměstnávají ve všech profesích prvé řadě německé státní příslušníky. Když producent trvá na zaměstnávání cizinců, musí uhradit příslušné honoráře odborovým centrálám. Nevím zda to ještě platí. Nakonec jsem to řešil koprodukční smlouvou.
Neproplacené přesčasy jsou velice časté a mnohdy se jedná i o několik hodin v jednom dni. Časté jsou i pozdně zaplacené či neproplacené faktury, nefunguje zde systém záloh, že by například polovina částky byla proplacena před projektem a polovina po něm.
Velký problém vidím v neplacených přesčasech.
Jako střiháčka musím často vyjednávat s produkcí filmu výši mého honoráře a mnohdy své požadavky snižovat oproti doporučenému standardu (viz doporučený ceník na webu Asociace filmových střiháčů). Rozumím však tomu, že filmové produkce (obzvláště pokud se jedná o produkce nezávislých filmů či dokumentů) se obecně nacházejí v dosti těžké situaci a musí často řešit obecný nedostatek financí. Chci tím převážně poukázat na to, že se jedná o systémový problém, který ve výsledku má signifikantní dopad na všechny členy štábu, nejvíce pak na začínající umělce, kteří si nedostatek financí musí kompenzovat maximálně pocitem, že to dělají "pro dobro věci" nebo "lepší rozvoj společnosti, neboť přinášejí nová témata k diskusi".
daňová znevýhodnění, nedostatečná společenská prestiž, nejasný formální status umělce
Víceméně nemohu ovlivnit cenu své práce (tabulky nezohledňují větší časovou náročnost u některých zakázek) My titulkáři nejsme nijak organizováni, takže děláme víc jak deset let stále za stejné honoráře (resp. dokonce došlo ke snížení), je nereálné se zasadit o nějakou změnu.
Nespadají do žádných tabulek tudíž jejich honorář je velmi proměnlivý a někdy se těžko obhazuje
Honoráře režiséra autorského dokumentárního filmu jsou k časové náročnosti provedení díla (od přípravy projektu a ž k jeho dovedení do konce) bezkonkurenčně, ze všech zúčastněných profesí, nejhorší.
V době, kdy jsem neměla pravidelnou práci na seriálu/seriálech, neměla jsem šanci se nárazovou prací (např. 2 krátkometrážní scénáře pro ČT během půl roku) uživit a pracovala jsem jako redaktorka zábavních časopisů. Domnívám se, že dnes by to bez pravidelného příjmu ze scenáristické práce pro seriál bylo podobné.

Zadání zakázek je ovlivněno mnohdy okolnostmi, které jsou zvláštní a neprůhledné.
K prosazení standardů v odměňování nemáme jako malá zájmová skupina šanci proti zadavatelům.
Nejistota práce, nejasnost v pravidlech
Práce režiséra je pouze příležitostná a uchazečů o ni je rozhodně několikanásobek těch, kteří ji pravidelně vykonávají. Finanční zajištění natáčení filmu je čím dál náročnější. Honorář za práci je třeba rozpočítat nejen na dobu natáčení, ale přípravy, schvalování, dokončovací práce.
Menej práce, horšie podmienky v covide, horšie podmienky s nastupujúcom krízou, nedostatočné ohodnotenie v menších projektoch
Ne každá odvedená práce je zaplacená.
Nárazová práce, nepravidelný příjem, dlouhodobá nejistota příjmu, nebezpečí delších výpadků v příjmech.
Jedno za všechny: Cizinci (at už z EU či USA) zde mohou okamžitě pracovat bez jakýchkoli omezení, ovšem my, občané ČR, takovou reciproční svobodu, resp. volný přístup na jejich trh práce, zvláště pak v USA (silně odbory upřednostňující domácí umělce), nemáme.
1. Výsledky naší činnosti (na rozdíl třeba od rohlíků) nikdo nezbytně nutně nepotřebuje ke svému životu, takže je náš obor náchylný k dramatickým propadům objemu zakázek v případě jakékoli krize (typicky 2008, 2020). 2. Audiovizuální tvorba je relativně drahá, a přitom ale patří k činnostem, které takřkají "umí každý", takže se jí a) kdekdo věnuje a b) hodně zákazníků nedoceňuje význam činností, které nevidí (příprava, postprodukce). Ve výsledku zákazník sáhne po nabídce méně profesionálního řešení častěji, než třeba u řemeslníka. 3. Audiovizuál je obor bytostně týmový, takže je každý jednotlivec hodně závislý na ostatních, má zmenšený manévrovací prostor, přitom ale i bytostně individualistický. Neznám jiný obor (snad s výjimkou architektury), kde by byl tak silný odpor ke kolektivnímu postupu při hájení vlastních zájmů (např. vůči České televizi). 4. Jsme také zcela závislí na technice, která je drahá, a přitom výsledky naší práce jsou dosti efemérní, málo hmatatelné. Což zhoršuje naši vyjednávací pozici, zvláště když má každý zákazník kameru v telefonu.
Nedoružení domluvených podmínek: časté navyšování obsahu zakázky v průběhu realizace a příliš spožděné proplácení předaných faktur.
Dlouhé doby splatnosti faktur, v některých případech nemožnost řešit adekvátní finanční odměnu za odpracovaný čas
U dokumentárních filmů byl dosavadně můj autorský (režie scénář) výsledný honorář nižší než kolik beru jako honorář za 1ND v pozici 3AD. Což je práce, kterou musím vykonávat z důvodů že autorská dokumentární tvorba mě neuživí. Se třemi kolegy máme stabilní AD's skupinu. Někteří z nich jsou v branži přes 10let. Přesto letošní rok jsme realizovali 3 z 6 projektů (které jsme přijaly). Prošly kompletní přípravnou prací, týdny až měsíce práce, které nám nebyly proplaceny. Víím také že kolegové kteří pracují v reklamní tvorbě často realizují i třeba 4 projekty i z 80ti, pro které vytvořily všechny podklady a to za rok 2022.
Umělecké činnosti/práce obecně jsou obecně velmi nahodilé/nestálé.
Závislost na tom, která organizace na kterou práci umělce osloví, kdy a jak často, oslovení ovlivňuje mnoho dalších faktorů.
Nízká hodinová sazba za moji vysoce kvalifikovanou práci. Nízká grantová podpora, oproti jiným oborům (například zemědělství - SZIF) není výše grantové podpory garantovaná (například 60% nákladů do určité výše). Nelze tudíž operovat s reálnými rozpočty, ale rozpočet je nutno napasovat na každý grant. Grantové přihlášky jsou složité a grantové instituce nepomáhají s vyplňováním a kontrolou vyplněných údajů - spíše se snaží uchazeče "nachytat" a na základě toho vyřadit. Nízká grantová podpora neumožňuje najmout si grantovou agenturu.

Pro získání zakázky je často je potřeba vykonávat dodatečné činnosti s tím spojené - v podstatě se jedná o produkci (sám sobě produkčním). Zásadním momentem jsou podmínky OSVČ, kdy cena za práci je smluvní (za natáčecí den) a více než 10 let nebyla upravena výše honorářů denního nasazení. (například v České televizi došlo k navýšení jen minimálnímu)
Nepravidelné a nízké příjmy, přesto povinnost odvádět minimální zálohy na pojistné, kvůli nimž přicházím v průměru o třetinu všech svých příjmů.
Nutnost pracovat jako OSVČ sociální, zdravotní je těžko zvladatelné, když by práce mohla být na zaměstnaneckých poměr, což si ale zase nemohou dovolit instituce (nicméně člověk dělá náročnou práci a vydělává plat minimální).
swarz system v televizích, neustálý stres sháněním práce, nejistá budoucnost ve výhledu dalšího půl roku, roku
Mám pocit, že jsme jak za feudalismu. Můj případ, dělám pro Českou, musím napsat téma, oni ho schválí, já ho natočím za svoje, zprodukuji za svoje, musím poslat scénář, který se neschvaluje jednou, dvakrát, ale klidně desetkrát. poté mohu věc ustříhat, odevzdám, ale fakturovat mohu, až když tv hodlá věc vysílat. Což je absolutně absurdní. To je jako natočit film a platit lidem až když jde do kin. Jestli tohle není za čarou, tak už fakt nevím, co. A to se ne bavíme o tom, že smlouvu na dílo dostanu, až když to chtějí odvíjet, do té doby nejsou nějak v nezávazné pozici. Otřesné....
Záleží na množství práce v jednotlivých studiích, respektování výplatních termínů
Nepravidelný příjem, nejistota, zakázky si musím shánět sám ...
Nahodilost práce, objednatel může kdykoli práci zrušit. samostatné hledání zakázek atd.
Nevím.
nepravidelnost, velký objem nezaplacené práce v přípravách, nejistota v termínech realizace projektů
Obávám se, že v mé profesi scenáristy není zohledněn reálný čas, který nad psaním, vymýšlením, prepisováním strávím, tj. jedná se o x hodin nezaplacené práce.
Dlouhá doba splatnosti u podstatné části zadavatelů zakázek, faktury jsou často propláceny se spožděním, není zvykem hradit dodatečný čas strávený zakázkou (schůzky, telefonáty, příprava, úklid...)
Velká část mé práce není vůbec finančně hodnocena. Především příprava, vývoj projektů, často až do fáze první verze scénáře, množství výtvarných a grafických návrhů, někdy i audiovizuální ukázky. Technické a materiální zázemí, průběžné vzdělávání, sledování kultury - vše je bráno automaticky jako náš vklad.
nejistota zda práce bude či ne
Finanční ohodnocení se nezvyšuje tak rychle, jako ceny okolo. Navíc je velmi rozdíl v krajích a následně je to hodně o kontaktech a sociálním kapitálu, který častokrát neodráží profesionalitu daného člověka.
Lokálně není dost práce v mém oboru.
Nepravidelnost a nahodilost zakázek
Zakázky jsou nepravidelné a většinou zaraz v jedno období. Část roku je pak většinou nepokrytá.
Působil jsem také jako scenárista, a to je při snižování objemu tvorby velmi riziková pozice.
Tvůrčí profese - režisér a scenárista jsou běžně vmanipulováni (bez možnosti alternativy) do situace, kdy obchodní riziko za producenta či televizi přebírají oni - stráví desítky hodin práce na projektu, který televize či producent odmítne podle dalšího manažerského řízení u instituce která má věc financovat. Od běžného

podnikatelského modelu, kdy zaměstnanci připravují proklady pro výběrová řízení se tato činnost liší duševním vkladem autorů, v důsledku jsou tak lidé v těchto profesích náchylnější k syndromu vyhoření a v konečném důsledku se to propisuje do zcela tristní kondice současného českého filmu a české filmové a televizní dramatiky.
Nepravidelné příjmy, ze kterých se určují zálohy na daně, které nezohledňují nepravidelnost.
Jsem herec, což znamená, že si sám práci nevytvořím. Talent není jediný rozhodující prvek pro přijetí do nějakého projektu. Někdo mě musí pozvat, režisér potom vybrat, producent potvrdit. Mnoho lidí rozhoduje o tom, zda roli dostanu nebo ne a samotný talent v tom hraje ve finále malou roli. Pro herce je tedy extrémně složité prorazit, protože se třeba jen typově nehodí, nebo nepotkal správné lidi, nebyl pozván apod.
Nevýhodné platební podmínky (30 az 40 dnů), nevýhodné vyberu zařízení personal (zahraničí mají větší výhody proti lokální - málokdy lokální lidi mají možnost být šéf departmentu), zahraniční personal ma vždycky větší a lepší honorary podmínky. Nevýhodné ceny nastavení (nerespektující aktuální ekonomické situace/inflace), nevýhodné bonusu za práce ve svátek/noční či víkendový směny. Často neuhrazena faktury poplatnosti. Nerespektuji zkušenosti člověka či osobní akreditace (BCA, MGA, lety praxis nebo jiná specializace) jen je vybrané nejlevněji osoba bez ohledu na to jestli je to bezpečně pro dani natáčení a film crew nebo ne. Nevýhodné extrémny dlouhým pracovní směny, víc než 10H denně (dost často filmařům konci alkoholicky, nebo ještě vážnější zdravotní a rodinu problémy). Nevýhodné formu postup práce (dost často každého musí koupit materiál do práce který není úplně hrazen, nerespektuji standardní počet lidi pro dana akce, příprava a likvidace). Nevýhodné ze občas nejsou vyplnění základní potřeby (Záchod, Jídlo, Vodu, Transport, Diety a cestovní den)
Neexistují žádné záruky. Zaměstnavatelé, například kvůli snížení ceny, vytváří na umělce nátlak. V případě znemožnění výdělků (viz. covid) není žádné legislativní ustanovení, které by bralo ohled na umělecké obory.
Mám zkušenost s tím, že když si řeknu o adekvátní ohodnocení za svou práci, spousta zadavatelů zkusí tvrdit, že na to nemá dostatek prostředků. Pravdou ale je, že se snaží ušetřit právě na hercích a tragédie celé situace je, že se vždy najde někdo, kdo podhodnocenou práci přijme a tím ničí obecně nastavení standardů cen, které by byly odpovídající.
Pozdní platby od zadavatele.
nepravidelné platby, platby až po odevzdání díla (což je např. po uvedení filmu do kin může být i přes rok), nahodilá práce
Neodpovídající finanční ohodnocení
Neexistence honorářového standardu, který je považován za formu kartelové dohody. Např. architekti, hájení svou komorou, ovšem svůj ceník mají. Velké rozvolnění kvality na trhu.
Nepravidelnost práce, práce na zakázkách pouze na základě ústní dohody, rušení zakázek zadavatelem chvíli před nastoupením na projekt, odkládání projektů
1. Nejistota výdělků. 2. Navzdory práci pro kulturní instituce vysoké odvody sociálního a zdravotního pojištění. 3. Vyhlička na důchod je extrémně nízká - jako umělec nemám zaměstnání a mám malé odvody = zřejmě nízký důchod. 4. Žádná podpora v období bez stálého příjmu.
- nevýhodné finanční ohodnocení oproti zahraničním pracovníkům na stejné pozici - podhodnocené budgety produkčních společností ve snaze získat zakázku - neustálá snaha snižovat denní honorář - nerespektování současné situace a zvyšování nákladů - inflace - dlouhé pracovní směny - často pozdní platby vystavených faktur ze stran produkce - přenášení povinnosti hradit pojistné události ze strany produkční společnosti na osobu, která s nimi pracuje - dle zákona není možné pojistit věci, které si daný člověk nepůjčí, pojištěna musí být produkční společnost - špatně ohodnocená práce přesčas, za 7 den v řadě, svátky,

práce v noci apod. - nerespektování českých zákonů produkční společností a vynucování se respektování požadavků klienta dle destinace sídla klienta či agentury (USA, Francie apod.) - a další
při podání daňového přiznání mají nižší odpisový paušál, než například modelky
Je málo pracovních příležitostí. Málo odběratelů. A také menší zájem o seriózní typ děl, více se upřednostňují díla povrchnějšího charakteru.
Výše honoráře a podmínky činnosti režisérské (malá divadla), scénářistické, básnické a překladatelské.
Nemají dovolenou, nemocenskou
Přístup k zakázkám-např. dostat projekt do některé z našich velkých televizních společností velmi složité.
nezaplacená práce... po x letech spolupráce mě vypekl odběratel o 224 tis Kč
Zabývám se pracovním převážně filmy s menšinovým diváckým potenciálem, na které je méně peněz, což se týká i honorářů, a kterých vzniká obecně méně, než filmů pro diváka většinového, kam patří také filmy vznikající v rámci televizí. Z omezeného dosahu tohoto druhu filmů vyplývá omezený počet jejich vzniku a také tedy omezená nabídka pro tvůrce. Řečeno "tržně", jedná se tady o druh "podnikání", který má z podstaty věci - oproti drtivě většině podnikání jako takového - omezené možnosti z hlediska konkurenčního prostředí a chování. Možnosti, jak tyto filmy vytvářet, jsou vzhledem k tomuto kontextu řádově omezené.
Proč se domáhat, ať už jakýmkoli způsobem, honoráře za vykonanou a již uváděnou (vysílanou, přehrávanou)práci(dílo).
Jsem filmový a divadelní scénograf - tuto profesi jste v dotazníku trestuhodně ignorovali. A stejně neviditelná je profese a její specifika pro úřady. Nezohledňují vůbec nárazovost práce a to, že se na filmu pracuje i několik let zcela zadarmo a honorář přijde obvykle až po uvedení filmu. Práce a odměna je tedy rozprostřena na několik let, ale byrokracie počítá maximálně s jedním rokem. Z toho vyplývají všechna pojištění atd.
Setkávám se s podhodnocováním umělecké práce, jako něčeho, co "mě přeci baví a dělám to přeci hlavně pro sebe".
Malý pracovní trh
musím projekty hledat sám
není možné stanovit si cenu za odvedenou práci
Honoráře za režii (plus námět a scénář) v TV dokumentu (ale platí to i pro spolupráci s nezávislymi producenty) neumožňují pokrytí rodinných výdajů. Práce režiséra je časově a odborně náročná, takže já osobně to řeším tak, že si na svých projektech sám dělám kameramana, často i zvukaře a střihače. Pak si člověk vydělá za stejnou dobu víc peněz.
cokoli
Nedodržování splatnosti faktur. Snahy "producentů" o snižování honorářů. Nejistota dalšího zaměstnání. Nemáme odborovou organizaci, která by stála za pracovníky v audiovizí. Aktuálně máme jen organizace chránící zájmy "producentů". Chrání je před tím, aby někomu přidali nebo utratili moc peněz. Výkonný producent/ka, už s tím také vlastně moc nezmůže on/ona to vzal/a aby měl/a taky nějaké peníze. A přesto všichni víme že za tak málo peněz se filmy/seriál točit nedají.
odpočitatelná položka z daní,

<p>1) Nejistota, zda člověk dostane vůbec zaplacen. Producent nebo zadavatel práce může kdykoliv libovolně práci stopnout a vyplatit pouze malou část původní částky 2) Nevýhodou je nejasná hodinová dotace a dodatečné časové dotace, které nestanovuje nijak smlouva 3) Různorodé částky za stejnou práci. Měly by existovat minimální tabulkové částky, které člověk musí získat například za scénář, treatment, synopse a další texty</p>
<p>Příprava dokumentu vyžaduje velké množství rešerší, rozhovorů, obhlídek, fotografických a přípravných prací, psaní žádostí, námětů, rozpočtů, plánů, porad, konzultací s odborníky atd. - je to převážná část veškerého pracovního a volného času.</p>
<p>Nepravidelné příjmy, navíc zaplacené nevdzy včas, dlouhá doba splatnosti, někdy i víc jak měsíc, časté porušování autorských práv, nejasnost v problematice tantiemů, přípravné a dokončovací práce jsou většinou nezaplacené, nepravidelná 12 hodinová pracovní doba nerespektující nepracovní dny a svátky, mnohdy i šest dní za sebou.</p>
<p>Jako autor jsem závislý na podpoře SFKMG, komisích v ČT. Objem peněz je nedostatečný, pozice tvůrců (režisér/scenárista) je prekarizovaná, vše trvá dlouho (často probíhá spousta vývoje bez jistoty, že budu vůbec zaplacený), konkurence je obrovská. Vysoká závislost na producentech (a jejich vůli projekt posouvat) také situaci komplikuje.</p>
<p>Velmi nepravidelný příjem, který je často i nejistý - závisí na schopnosti producenta zafinancovat projekt. Někdy se projekt zruší i během přípravných prací, což pak znamená výpadek příjmů. Velký objem přípravných prací, které jsou málo nebo vůbec honorovány. Nekompatibilita DIČ pro odečet DPH u osob pracujících na umělecké smlouvě (které nemají IČO ale je RČ)</p>
<p>málo zakázek, nepravidelnost</p>
<p>Nepravidelnost zakázek, složitost planování jednotlivých filmů kvůli nejasnému časovému rozsahu, který plyne i z nedostatečného financování filmových projektů. Velmi nízké honoráře v poměru k západní, ale i východní Evropě.</p>
<p>Všechny projekty jsou na dlouhé lokte, vývoj filmů trvá strašně dlouho, je špatně zaplacený (většinou vůbec), není na něj spoleh. Člověk tak musí dělat víc věcí současně, ale to je prostě na palici. Případně větší komerční zakázky jsou jen krátkodobou záplatou, navíc nepravidelného charakteru bez jakékoliv jistoty v další měřle. Je to strašně vyčerpávající.</p>
<p>Výběr námětů, předkládaných scenáristy, není spravedlivý a objektivní. Není to jen zvýhodňováním kamarádů a přátel, ale také mizernou úrovní mnoha dramaturgů a lidí s pravomocí schvalovat scénáře. Jinak by nebylo možné, aby vznikly tak stupidní televizní seriály např. Pálava, ZOO atp.</p>
<p>Shánění zakázek, výpadky příjmu, někdy práce pod cenou když je nouze i na trhu. V případě práce pro studia nižší výdělků ale bez zaměstnaneckých výhod.</p>
<p>Nostalost zakázek, snižující se ohodnocení denní stavby díky digitalizaci a zrychlení procesu natčení, zvyšující se náklady na život, inflace, dost podstatnou část nástroje k práci-telefon, notebook, auto atd.-si hradíte sami, 12-ti a vícehodinová pracovní doba-stává se standardem 14hodin i více, nepravidelné směny</p>
<p>AbC</p>
<p>Práce je nedostatečně ohodnocena, honoráře jsou v některých případech vypláceny s velkým zpožděním.</p>
<p>Zakázky se získávají především na základě známostí. V získání zakázky často nerozhoduje zkušenost, způsobilost..</p>
<p>Práce je vázána na osobní kontakty a není nikdy jisté, že co si s kým domluvíme, bude v daném termínu platit. Dále je práce vázaná na to, je-li projekt vybraný v nějakém grantu, dostane peníze od soukromého subjektu a podobně. Postprodukční workflow je někdy složitý a z různých důvodů se termíny posouvají, takže se stává, že někdy práce není v daném termínu vůbec a v jiném je jí třeba trojnásobek. Soukromé subjekty zase mají tendence snižovat hodnotu naší práce, prodlužují dobu určenou k realizaci zakázky a tím pádem jsme nuceni vykonávat neuhonorovanou práci.</p>

není dostatečně ohodnocena tvůrčí činnost...
Nepravidelný příjem, který nereflakuje skutečné roční příjmy. To pak hýbe s paušaly, daněmi atd. Mnohem těžší šance získat hypotéku. Pracujeme často sedm dní v týdnu a i během volna musíme být na telefonu. Dovolenu jsem neměl rok. Nejsem si nikdy jistý, že budu mít práci i v budoucnu. Dělá se tak projekt za projektem s nejasným výsledkem.
nepřavidelnost příjmu, neplacená práce, umělecká činnost ohodnocena pod úroveň, nutnost platit pravidelně zálohy soc. zdrav. pojištění, přestože platby z vydelečné činnosti přicházejí nepravidelně, špatné rozhodnutí, posouvání zakázek, změny podmínek, špatné smlouvy, které nechrání autory, nízké granty (hodně práce za málo peněz), finančně nestabilní profese, problematické zajištění stabilního příjmu rodiny, obecně nedůstojné finanční podmínky.
Příležitosti jsou dány konkrétními projekty, které jsou navíc nejisté. Filmový průmysl se jako průmysl nechová. Je nahodilý a v malém jazykově omezeném trhu se dá těžko spolehnout na to, že svou vlastní aktivitou a kvalitou mě průmysl jakožto systém dostatečně zaměstná. A že na základě úspěchu budu stoupat. Naopak filmový průmysl se chová v malých národních kinematografiích tak, že pokud se rozhodnu dělat ty kvalitnější věci, musím v drtivé většině případů počítat s nižšími zisky.
Myslím, že v jiných oborech není nutné být OSVČ - máte aspoň na výběr.
Ve filmovém průmyslu se často spoléhá na to, že to pro lidi není jen práce, ale i jejich vášně, někdy i smysl života. Lidé tak nejsou jen obyčejnými dodavateli práce, ale vkládají do činnosti své jméno, projekt se stává často i jejich osobním projektem a tak jsou často ochotni pracovat i nad rámec toho, co mají zaplacené, aby vše dopadlo dobře. Vše je navázáno na osobní kontakty, okruh lidí je v tomto průmyslu docela omezený, všichni se znají, takže je riskantní projekty odříkat, nebo "dělat problémy" s honorářem apod., jelikož se to může rozkřiknout a pak nebudou přicházet další nabídky, na čemž je většina lidí pracujících jako OSVČ závislá. Práce v kultuře je navíc všeobecně podhodnocená ze strany státu (za pandemii označována jako volnočasová aktivita, ne jako seriózní práce), což se pak táhne napříč všemi patry průmyslu.
nepřavidelné zakázky, spousta plnkových dní, nutnost self produkce
Specifika audiovizuální branže, kdy scenárista tráví hodně času (i peněz) obhlídkami, a to bez jistoty, že scénář bude odkoupen (zálohy nepokrývají víc, než to nejnnutnější spojené se samotnou prací, ale na soženky, nebo navýdaje rodiny, to nestačí). Jsem tedy nucena kvůli existenční pravidelné jistotě příjmu, věnovat svůj čas škole, namísto vlastního psaní, což přináší frustraci (ale aspoň ty finance na drahnoucí energie). Paradoxem dalším je, že ve škole jsme "bodováni" (RUV) za scénáře, ale až poté, co je někdo natočí (!). Takže výše mého příjmu je závislá na spoustě jiných lidí i okolností, zcela mimo můj dosah. A když k tomu připočtu i hanebné smlouvy České televize, které jsou stavěny tak, že vykupují dílo jednou a zcela, čímž autor přichází i o těch pár korun z repríz...
Umělci mají nižší honoráře oproti některým jiným OSVČ (jednou mi řekl jeden instalatér, když se dozvěděl výše mých honorářů: "A proč to děláte?") A na každou práci dostanu smlouvu, kterou podle zákona v pořádku zdaním, oproti některým jiným OSVČ, kteří smlouvy nedávají a honoráře jim mizí nezdaněné v kapse.) A bude to horší teď po zrušení EET!!!
Náš příjem je nepravidelný.
Pracuji jako herečka (převážně divadelní) na volné noze, převážně v nezávislém sektoru. Většina projektů neproplácí zkoušení nebo ho proplácí jen symbolicky. To znamená, že třeba dva měsíce chodíte na zkoušky zadarmo, což zabere například půl dne, pak se doma ještě učíte texty, což je také součástí práce. V generálovém týdnu zkoušíte nonstop. Za představení pak není tak velký honorář, který by vynahradil toto symbolicky hrazené zkoušení (nehledě na to, že i na představení se herec musí dost připravovat, nejde jen o ty dvě hodiny strávené na jevišti, často to zabere celý den - cesta do jiného města, opakování textu

doma, oprašovací zkouška, příprava na představení, samotné představení). Ale hlavně - většinou není garantovaný počet repríz. Takže když je třeba představení pro diváky nezajímavé nebo projektu "bouchne prostor", člověk něco zkouší dva měsíce zadarmo, a pak si to zahraje čtyřikrát (když má štěstí, dostane za představení 3000 Kč, ale běžné je i 1500 Kč), a pak to celé skončí.
absolutně žádná jistota pravidelných příjmů, laxnost proplácení od zadavatelů, časově vyčerpávající podmínky, aby se mohl udržet přijatelný standard příjmů, nárazové zakázky, hromadění požadavků
V některých institucích jsou autoři z mého pohledu využíváni co se týče získávání jejich nápadů a námětů. Instituce nejprve vyzve autora k dodání co nejvíce nápadů a po jejich odeslání se mu už nazpět neozve. Velmi podobný námět ale následně třeba v rámci instituce vznikne, ale pod úplně jinými autory. Jindy je autor ujišťován, že o projekt je ze všech stran zájem, ale musí ho neustále podle připomínek těchto stran přepracovávat a nadále rozvíjet. Nakonec však (někdy po mnoha měsících) projekt instituce zruší a autor nedostane jakoukoliv odměnu či odškodnění za veškerou práci na vývoji, kterou za x měsíců odvedl. Žádná jistota proplácení odvedené práce. Někdy se stává, že klient má po shlednutí výsledného díla nereálné požadavky na jeho úpravy a odmítá práci zaplatit. I když byly ze strany autora splněny všechny domluvené podmínky a dílo odpovídá předem domluvené představě.
Dlouhé cestování, prostoje, etc.
Obor hudební skladba (koncertní vážná hudba a hudba pro média): malá velikost nebo absence trhu v daném oboru, nepravidelnost a nespolehlivost zakázek, nízké budgety na profesionální uměleckou produkci, téměř neexistence širšího trhu mimo ryze komerční tvorbu, stále více redukcionistický přístup veřejnoprávních institucí navzdory vysoké inflaci. Z toho vyplývá nutnost opřít se o zaměstnanecký úvazek v neautorském oboru (výuka, produkce, zvuková technika apod.), což zpětně způsobuje neflexibilitu a diskontinuitu autorské činnosti.
Velký počet hodin odpracováno, ale výpočet honoráře je odvozen od zastaralého tarifu bez reflexe na současnou hodnotu práce
Objednavatele, producenti, televize často vyžadují produkt (scenar) nejdriv, finanční odměnu určují potom a zadávají dlouhou dobu splatnosti. Pokud má autor, scenarista agenta, právníka, je to stále bráno spis jako handicap, překážka k uzavření smlouvy.
Výroba AV děl je často specifický proces odlišný od jiných OSVČ profesí, podnikání apod. Dlouho pracujete na projektech, které nemusí dopadnout. Někdy se odloží, jindy skončí úplně. Jindy vlivem odložení dojde k přeobsazení, dalším nákladům, změnách ve štábu...to vše ovlivní výslednou podobu AV díla i jeho distribuční potenciál... Přepočteno na počet odpracovaných hodin a za ně garantovaný příjem je AV OSVČ rozhodně jinde, než třeba řemeslník, který dělá podlahy, nebo svobodné povolání (advokát, architekt...).
nepravidelný příjem - nejistota, možnost zrušení práce bez náhrady (storna) kdykoli, malý „trh“, čili získávání práce přes přátele
Nepravidelnost příjmů
U tenderů jsou přísná nebo omezující pravidla pro splnění technické způsobilosti, zároveň je tlak na nízkou cenu. Jako subdodavatel jsem opět tlačěn jít s cenou dolů.
Málo příležitostí, které si člověk musí sám aktivně vyhledávat. Navíc je to práce nahodilá, nikoli stabilní.
Při práci na specifických tématech (pracovní podmínky ve světě) je obtížné sehnat zakázky, možnosti financování jsou velmi úzké.
jste závislí na rozhodnutí dramaurga, zda budete pokračovat v natáčení - nemáte žádnou ochranu

Odovědi na otevřenou otázku č. 34

33. Uvažujete někdy o tom, že byste vstoupil do profesní organizace, která by hájila vaše zájmy?

Ano 1

Ne 2

FILTR: Pokud „Ano“ u ot. 33.

34. Co je důvodem, že jste k tomuto kroku ještě nepřistoupil?

Rozhodně ano 1

Spíše ano 2

Spíše ne 3

Rozhodně ne 4

a	Nebyl jsem nikým osloven	1	2	3	4
b	Nemám dostatečné informace o aktivitách těchto organizací a o smyslu členství	1	2	3	4
c	Chybí mi nabídka služeb, které bych využil a které by byly na profesionální úrovni	1	2	3	4
d	Jiné				

nelíbí se mi vedení
Žádná organizace technické složky filmu nezastupuje
neexistuje taková organizace
Jsem ve scenáristice poměrně nový a na začátku kariéry.
Ano nevím, jestli napr do asociace kameramanu takto mladý a bez filmu muzu.
Zejména to, že asociace kameramanu fakticky v nicem nepomaha, členství mi proto momentálně nedává smysl. Pokud by díky členství měl člověk napr. exkluzivní přístup k určitým projektům a asociace by nabízela napr. minimální odměny za práci, pak by mi to dávalo smysl.
Mockrát jsem si říkal, že tu chybí obdoba amerických hereckých, kameramanských "odborů" a s tím spojených zvyklostí. Asociace fotografa napr. apod, je funny hobby podnik.
Není
Není to prioritou
jsou podnikány velké tlaky a to i právně a soudně aby nic takového nezvniklo... a to asociací Produkcí a producentů(mluvíme zde o film.průmyslu...)
žádná taková organizace není
nedostatek času
v mé profesi neexistuje profesní organizace
nechtím být organizován
Finanční zátěž
Ve vedení těchto organizací jsou většinou lidé, jejichž schopnostem nedůvěřuji. Členství v těchto organizacích doposud nevedelo u mých kolegů k žádnému zlepšení.
nemám čas
nemám informace o existenci skupiny, která by se věnovala mé profesi
žádná organizace řešící problém konkrétního oboru není
Před lety jsem z jedné vystoupil. Nehájila profesní zájmy
konkrétně ARAS mi v prostředí komerčních tv připadá nefunkční
lenost tak učinit, obavy z organizovaných organizací
nemám dostatečné kontakty se členy, či představiteli ARASU
nedostatek času na zjištění kompletních informací
ráda bych vstoupila do ARAS, ale nemám na roční členství 1400 Kč v momentální finanční situaci

Poplatek za členství si nemohu dovolit
neprůhlednost organizace
Nic takového zatím není.
Chybí cech, který by hájil mé zájmy
nechci platit příspěvky
mé zaměření jde mimo komerční sektor
Bohužel AČK nemá mladým kameramanům co nabídnout.
Nemám na to čas
Teprve nedávno jsem pocítil potřebu zajímat se více o podmínky ve svém oboru a o možnosti jejich zlepšení
rozhoduji se po ustalení na jednom místě a když najdu trvalejší práci nabídku
Upřímně neznám žádné v mém oboru
Nejsem si jist, zda profesní organizace má natolik silné postavení, že by pro mne reálně něco udělala.
Generační neshoda AČK s novým pokolením kameramanů
plánuji vstoupit jak do ARASU, tak do odborů v instituci kde učím. Zatím jsem to neudělala, protože chci být aktivním členem a potřebuji ještě tak rok na zklidnění rodinné i pracovní situace
neexistující zastřešující organizace v mém oboru
Byl jsem v minulosti členem ARAS a zdálo se mi, že se jeho vedení věnuje spíše vzájemnému handrkování, než hájení mých zájmů. Nyní uvažuji o tom, že bych se znovu zapojil, pokud bych se dozvěděl, že se situace změnila. V minulosti jsem také zvažoval založení platformy na nižší organizační úrovni pro hájení zájmů všech profesí v AV speciálně v Brně. Nerealizovala se pro výše zmíněný nezájem 90 procent kolegů o jakýkoli společný postup.
Existenci organizací považuji za pouhou fámu za 12 v branži když počít i se studiem.
neexistuje
nebyl jsem nikdy nikým osloven a netuším k čemu to
žádná organizace zvukařů, pokud vím, neexistuje
Nevím o žádné organizaci, která by byla dostatečně silná, aby to vedlo k pozitivním změnám.
ARAS nebyl v počtu schopném usnášení.
nejsou skupiny pro technicky lidi jenom autory
O žádné takové nevím
z organizace jsem vystoupil pro vyšší věk
Příslušná pracovní organizace pro divadelníky na volné noze neexistuje (byl by to kartel)

Czech film Commission je pravý opakem toho, co by měla profesní organizace pro OSVČ ve filmovém prostředí dělat. Jejich 8let stará tabulka s cenami ovlivňuje ve velké míře výši honorářů a prostor pro jednání. Zastavil se čas v roce 2015.
Chybí odbory, které by stanovovali podmínky a pravidla, Česko je v tomto směru stále jako divoký zapad
osobní důvody
Není přímo organizace která by zastupoval mou profesi.
nebyl jsem nikdy osloven žádnou profesní organizací
povinnost dvou garantů - nevím proč nestačí samotný fakt, že režíruji filmy (seznam ČSFD)
Myslím, že bychom potřebovali i dokumentární odbory. ARAS v tomto nedokáže docenit odlišnou pracovní zkušenost dokumentární reže.
pro mou profesi neexistuje žádná organizace
dozvěděl jsem se o této možnosti velmi nedávno
nevěděla jsem o tom, že nějaká asociace existuje
ačk mi není příliš sympatická

Odovědi na otevřenou otázku č. 35

35. Z jakého důvodu o vstupu do profesní organizace neuvažujete?

(Vyberte pouze jednu možnost, která nejlépe charakterizuje Váš názor.)

Služby profesních organizací nejsou na profesionální úrovni	1
Zaměření služeb profesních organizací působících v mém oboru nereflektuje mé potřeby.	2
Mám za to, že nic takového nepotřebuji, profesní organizace jsou pro ochranu zájmů profesionálů zbytečné.	3
Domnívám se, že profesní organizace zájmům profesionálů spíše škodí, jde to lépe bez nich.	4
Jiné, uveďte případně podrobněji	

byl jsem členem
nevím jak mi mohou pomoci, domnívám se, že kazení cen ze strany neprofesionálních řemeslníků a umělců, odbory nespraví
Ve své situaci filmaře na volné noze profesní organizaci nepotřebuji, ani by mi k ničemu nebyla...
profesní organizace (odbory) nezmení nikdy společnost, jen ji polarizují. Je to o českém přístupu. v DE je to jiná liga, tam co se domluví, tak platí.
Zatím jsem nad tím nepřemyslel
Vše z jiných odpovědí neznalost kam by se člověk měl zařadit pokud je svou profesí rozkročen.
Nemám k té věci uzpůsobenou povahu, nejsem organizovaný typ člověka.
Stále se tam motají dokola ti samí lidé a nikdy nerozhodli ani nerozhodnou v můj prospěch
Žádné profesní organizace neznám a nemám pocit, že bych členství potřeboval
tahle země není pro starý
vzhledem ke stavu naší legislativy, vztahu společnosti k nám... je to marné
profesní organizace hrají svoji vlastní politiku prakticky bez zájmu o lidi, které mají reprezentovat
Jsem už důchodce
neznám vhodnou organizaci
Již jsem částečně v důchodu
Už jsem příliš starý
byl jsem členem a nic mi to nepomohlo
nemám rád sdružování
Věnuju se naplno své profesi - režii a kameře. A péči o rodinu.
nechci být součástí žádných organizovaných skupin
s kolegy si vycházíme vstříc bez zastřešení profesní organizací
Nejsem schopen být členem organizace
Bez důvodu
nevím, co by to pro mě znamenalo
O žádné profesní organizaci v mém oboru nevím.
já osobně nepotřebuji, ale za zbytečné je nepovažuji.
zdá se mi, že tyto organizace jsou důležité, ale tak nějak to jde proti mé filozofii, jsem spíš solitér

nepociťoval jsem potřebu, neboť obor, v kterém v rámci audio vizuální tvorby působím, netvoří mou hlavní výdělečnou činnost
vyšší věk
Nemam o jejich aktivitach dostatek informaci
nevím v čem by mi to pomohlo...
Nevím, jak by mi měl vstup do takové organizace prospět.
Jednoduše – neuvažoval jsem o tom. Čímž netvrdím, že bych si vstup do nějaké organizace přál či nepřál. Jen jsem o tom neuvažoval.
Nikdy jsem neslyšela o organizaci nebo o sdružení lidí, kteří pracují v mém oboru.
Nejsou nic platné, profesní organizace nejsou ani odbory a nikdo je nebere vážně.
v našem oboru nebude nikdy fungovat společný postup, vždy půjde někdo pod cenu
jsem v důchodu
nemám v ně důvěru
myslím, že žádnou nemáme
Nevím, jakým způsobem by taková organizace hájila mé zájmy.
Myslím, že jsou to nemakačenka k ničemu, kteří vůbec nemají tuha, co a jak se vyrábí a co řešíme za problémy
jsem pracující důchodkyně
Jsem líný
V podstatě nic nevím o jejich činnosti, neznám jejich výsledky, jsou-li nějaké.
věk
netuším
neuvažoval jsem o tom
Obecně, ale výstižně - u "podpisu smlouvy" i u "předávání díla" jsou pouze dvě strany... Situace bývají často dané a na mě je pouze volba jestli to беру nebo ne... Ale možná se pletu...nemám s asociacemi žádné zkušenosti...
nevím
Nikdy jsem se o to nezajímal
divadlo, pro které pracuji, je členem organizace
Nerada jsem součástí jakýchkoliv organizací.
Jsem specializovaná v oboru, kde není velká konkurence.
Necítím se tak velkým profesionálem.
Nemám na to silu

o žádných nevím
v profesi dramaturga začínám, o vstupu bych uvažovala po alespoň dvouleté praxi
Podle mě jsou nefunkční a nemají žádný vliv na zadavatele práce.
Mám za to, že nic takového nepotřebuji.
Nemáme profesní organizaci v mém oboru
ve svém věku již nehledám žádné další hodiny navíc...
nevedel jsem ze takové organizace existuje
Nevěděl jsem, že existují.

Odpoředi na otevřenou otázku č. 42

41. Napadá Vás, jaké instituce by mohly pomoci umělcům při výpadcích příjmů v době, kdy se věnují tvůrčí činnosti tzv. „do šuplíku“, případně v jiných krizových situacích nebo při absenci zakázek? (Zatrhňte prosím maximálně tři možnosti.)

- a) Profesní organizace
- b) Odbory
- c) Nadace a další neziskové organizace
- d) Soukromé osoby
- e) Státní grantové agentury a fondy
- f) Ministerstvo kultury
- g) Úřad práce
- h) Obce
- i) Mezinárodní organizace
- j) Nikdo

FILTR: Pokud jste odpověděl/a některou z variant a) až i) otázky č. 41.

42. Napište konkrétně jak

Finanční podpora, zprostředkování zakázky pro stát...
příspěvek na vznik scénáře nebo celého filmového díla
více pracovních nabídek
poskytnutí minimální mzdy pro případ krize, kompenzační granty jako v případě covidu byla dobrá cesta
půjčka
Zasazovat se o odpovídající platy, honoráře vzhledem k inflaci a výkonu umělce.
zapojení do chodu - výpomoc? nenapadá mne více
Právními, pracovními, či psychologickými konzultacemi
příspěvek v krizových situacích
Výzvami, granty, dotacemi.
Podporou konkrétních projektů klasickým systémem grantu či nadace.
Finanční podpora na základě doložené předchozí tvorby/tvorby do šuplíku, grant na projekt budoucí, nebo vyplácení minimální mzdy po omezený časový úsek. Příkladně bezúročná půjčka.
nevím :)
Formou stabilního příjmu, který bude umělci přidělen v případě nedostatku zakázek, na pokrytí základních potřeb pro život a život jeho rodiny.
Po vzoru například amerických filmových odborů ujednat celkové podmínky práce (nejen finanční) Statní fondy na výzkumy a rezidence
Vytvořením fondu pomoci
Formou grantů na vývoj, vzdělávání nebo například technologické inovace
Finanční podporou, nabídkou práce v oboru, nabídkou pojištění, zprostředkování kontaktu do zahraničních projektů.
Nabídka práce.
Finanční podporou na vývoj konkrétního projektu.
pomoc získávat informace o možnostech práce, mapování a inzerce nabídek, zapojení do domácích grantových projektů
základní příjem
Profesní organizace, která rozvíjí oborové znalosti a zároveň je garantem určité kvality, těch které zastupuje.
Granty na tvorbu
Hrazením sociálního a zdravotního pojištění, nějaká obdoba podpory v nezaměstnanosti atd.

Každý umělec by měl být podporován v jeho autorské činnosti bez ohledu na následný zisk. Např. malířka Toyen strádala v bídě o hladu a dnes se její obrazy prodávají za miliony. Proč neměla peníze na chléb, když byla stará? Z těchto buržoazních prodejí by se měly platit vysoké daň (50% ceny obrazu) a z té potom umělci, ale bez grantových ponižujících přihlášek. Muselo by to být automaticky. Je-li člověk uznaným umělcem, musí mít možnost tvořit.
finanční podpora v nezaměstnanosti
Výplata jistého minima v době krize. Za tímto účelem by byl zřízen fond, do kterého by pravidelnou částkou přispívali členové.
finanční náhrada zrušeného projektu, kompenzace posunutí projektu a pod.
Poskytováním grantů, prostor, propojení uměleckých sfér, pomoc konkrétním umělcům v nouzi
platili by dočasně sociální a zdravotní
Spíše radami, jak využít další zdroje (dotace, granty, státní příspěvky), či zprostředkováním zakázek.
Státními zakázkami, státem poskytnutou půjčkou, podporou finanční na zahraniční kurzy a školy
systém grantů, ale bez komplikované administrativy a klientelismu
Nabídkou krátkodobé kreativní práce pro stát
Zaleží na situaci
Tvůrci by měli mít větší možnost své "šuplíkové" projekty realizovat a někde je prezentovat. Tyto organizace by jim mohly pomoci minimálně tu prezentaci realizovat.
Tim, ze by mely zpetne vazby pri ztrate prac. prilezitosti, nedodrzeni smluv, nekorektnostech pri uzavirani smluv atd..a naslednou ochranou pred takovymi situacemi
Nastavení jistých zásad pro produkce.
Přímá finanční podpora, poskytování pracovních nabídek
Finanční podpora na konkrétní dílo
Zajištění práce.
Větší angažovanost institucí pro finanční podporu umělce.
Nevim
Zajištění náhradní práce na jiném projektu.
Nabízením více pracovních možností.
NEVÍM
Najít pracovní nabídku v okolí, pomoci finančně
Garance minimální mzdy
finanční podpora
Minimálně pomoci s minimálními náklady na život, v případě odborů, pokud by šlo o zrušení nabídky práce, vyžádání si storno poplatku
Nepodmíněný pro člověka se statutem umělce, jako je již nastaveno například ve Francii

Minimální měsíční apanáž.
Nevím
Nevím
stipendii, financováním do vzdělávání, seminářů..
Adresnou finanční podporou na základě příspěvků pravidelně odváděných příspěvků, stanovených procentuálně na základě přijatých honorářů. Povinnost přispívat by měla být rozdělena mezi zadavatele a autory (dodavatele)
No nemám na to jasnou odpověď
Grantová politika tak, aby sloužila živému umění. Několik paralelních fondů, některé z nich nízkoprahové. Procento rozpočtu ČR na kulturu. Zákonem garantovaná podpora filmové tvorby. Jistě i další věci (nemám moc času se teď zamyslet)
Poskytnutí finančního příspěvku a odpuštění záloh.
Úřad práce dle podmínek z výpočtu zisku, tak jak postupuje v případě zaměstnanců dle výplat. U mezinárodních organizací a státních orgánů bych volil systém, jaký funguje u NSA pro sportovní asociace.
získání zakázek na míru podle schopností člověka
Státní podporou v případě mimořádných událostí.
Nevím.
neviem
finanční podporou
podpora
Různé formy podpory.
Jako ve Francii
Např. nějakým projektem, který by potřebovali vytvořit.
Kompenzace, rekvalifikace, networking
Nemám s tím moc zkušenosti.
skrze granty (které už částečně existují - viz. vývoj scénáře/celovečerního filmu). nedokážu si ale představit, jakým způsobem by mohly granty fungovat při neočekávaném poklesu příjmů. v takovém případě musí dle mého názoru jít o objektivní skutečnost (viz COVID), ve kterém se týká problém větší části populace a tím pádem musí přijít organizovaná státní pomoc.
databáze umělců, profesní podpora (školení, např. projekce filmů - kamera, technika spolupráce s organizacemi výzkumu atd)
nejsem odborník na tyto věci
Ne
Financne

Granty na projekty, podpora při nedostatku zakázek
Zavedením časově omezené tvůrčí doby, která je placená a kterou státní/mezinárodní organizace vyhodnotí jako potenciálně prospěšnou pro rozvoj kultury státu, či více států.
Nějaká minimální mzda pro pokrytí životních nákladů při doložení provádění "šuplíkové" činnosti, kdy umělec tvoří něco do šuplíku s vidinou, že netuší jestli toto dílo vznikne, protože pro něj zatím nemá zajištěn odbyt.
Finanční podpora, nebo pomoc s hledáním zakázek
FOND, ze kterého by procenty šlo určit odpovídající podporu. Podle praxe a množství i kvality odvedené práce.
Štipendia na scénáře, střih.
v případě krize a nedostatku pracovních příležitostí na trhu
nabídka projektů,
projekt, který by byl financován a sdružil obory pro další případnou spolupráci
nevím
Nejsem ekonom, nevím, jak. Záleží na konkrétním případě v konkrétní situaci a možnostech každého z navrhovaných subjektů. Paušálně to podle mě nelze definovat, ani v hypotetické rovině. A pokud ano, bude to velmi hypotetické.
Soukromník najde svého nového prokazatelně ztrátového umělce (např. díky tomuto dotazníku) na základě možnosti lépe odepsat daně.
Nevím
Finančně
Rozhodne ne penězi "za nic", ale třeba přihrávaním statních zakázek (jenže víme, jak se tyto nyní přidělují :)) A určitě kvalita ani cena a ni reference nejsou prioritou.
Nevím
Nevím
1) Daleko větší státní podporou vznikajícím uměleckým filmovým projektům jako je to třeba ve Francii. 2) Větší slovo asociací při tvorbě zákonů. 3) Lepší komunikace filmových asociací se subjekty vytvářející filmovou tvorbu, a jejich silnější pozice vůči institucím jako je např. /ČT/ dané třeba zákonem. 4) Vznik filmové sekce na Ministerstvu kultury...
Maskérů je spousta. Já se věnuji speciální maskérině, těch není tolik, a vzájemně se známe, i když procházíme u jiných států. Spousta z nich natáčela v ČR. Kdyby byla možnost výpomoci na zahraničním projektu, kdy člověk získá zkušenosti, okamžitě bych ji využila. Zatím je to jen o štěstí a známostech.
Formou odboru a zajištění příjmového stropu, aby produkce nemohly zaměstnávat lidi pod cenou
to je opravdu složitá otázka: státní zakázky, povinné procento na AVD tvorbu z velkých investic, vytvoření aktivit pro umělce, kde mohou pracovat pro ostatní umělce nebo vzdělávací systém v ČR, tyto aktivity by musely být koordinovány Min. školství a financí.
netusím
Netuším
Formou finanční podpory či nabídkou práce

-procento na umění -finanční podpora měst při pronajímání atelierových prostor umělcům -odpuštění platby odvodů -mzda ve výši alespoň reálné minimální měsíční mzdy - zprostředkování zahraničních projektů, rezidenční a jiné podpory v oblasti kultury -zlepšování mediálního obrazu důležitosti kultury pro člověka a společnost
Systémová státní podpora aktivních umělců - měsíční příspěvek, rezidenční programy, širší portfolio grantů na přípravné práce
Vypsání grantů
Přerušování placení záloh na sociální pojištění.
Myslím, že by aktivní umělci, ve statusu OSVČ měli mít vzhledem ke své zkušenosti a praxi v případě výpadku pracovní činnosti (doložené nabídkami, nerealizovanými projekty) nárok na minimální mzdu jako jiní v nezaměstnanosti prostřednictvím státního fondu kultury.
Grantová podpora na tvůrčí činnost nebo konkrétní projekty (nikoliv s ohledem na jejich finanční potenciál, nýbrž s ohledem na uměleckou kvalitu). Dotační podpora na pořízení audiovizuální techniky a zařízení. Větší podpora v oblasti kulturně kreativních průmyslů.
Příliš široce nastavená otázka, je to na delší diskusi.
finančně
nevím
myslím že otázka je špatně formulována...- v mém případě a mých kolegů od filmu se téměř nikdy nejedná o dlouhodobé výpadky bez práce- problém film.průmyslu je ,že neexistuje jedna organizace která by sdružila a chránila pracující v tomto odvětví profesemi napříč a hájila jejich zájmy... neexistence prac.smluv a kontraktů na každé jedno dílo,podhodnocení některých profesí a hlavně cílené vykořisťování(přeloženo-kartelové dohody produkcí a jejich nastavení gáží pro jednotlivé výkonné složky) bavíme se zde o výrobě převážně zahraničních filmů kdy česká produkce dělá,,jen,, servisní práci a de facto ,,přeproává,,různé profese,kdy jde zcela jasně o legální krádež části zisku každé jednotlivé profese ,pokud bychom se pohybovali někde okolo 15% bylo by to ještě přijatelné..... bohužel realita je 35-50%.....
Systemem evidence, pobídek a podpory"prodeje" pracovníku s výpadky pracovní aktivity a primou podporou z vybudovaných fondů
Formou grantů, dočasných dávek, zvýhodněných půjček
zvýšením nabídky pracovních příležitostí
Nevím
Na základě prohlášení o dočasném neúnosném finančním stavu, který by byl deklarován a ověřen zpětně z daňového přiznání. Pomoc by se samozřejmě realizovala v podobě finanční dávky nutné pro zaplacení alespoň základní potřeb jako je nájem, odvody atd.
Nevím
nevím
Nevím
formou nějakého "pojištění"
organizací pracovních příležitostí
Propojování jednotlivých profesí. Vzdělávání. Sběr nabídek, poptávek.
vykupem práv před dokončením scénáře, udržováním kreativního týmu v běhu dotaci, třeba i bezrocnou půjčkou atd.
Fondy

- propracovanější a častější podpora vývoje první verze scénáře ze strany státního fondu kinematografie - Na fondu je v současnosti jedna výzva ročně a podporu získá zhruba třetina přihlášených treatmentů. Výzva by mohla být vyhlášována častěji (např. dvakrát ročně) a mohlo by být navýšeno množství financí pro tuto výzvu
Formou příspěvku či "stipendia" pro fyzickou osobu na konkrétní projekt pravidelně vyplácený po určitou dobu. Průběh a výsledek této práce je možné vykázat.
Příspěvek na nájem nebo dočasné odpuštění povinných pojištění.
Na MK vytvořit nějaký fond, kde by byli umělci registrovaní a v takových případech mohli čerpat na tvorbu v době, kdy nemají práci zajištěnou. Na úřadu práce speciální odd. pro umělce-OSVČ, kde by měli nárok čerpat příspěvek v nezaměstnanosti, když se ocitně bez práce a příjmů, ať je to na měsíc či rok. Pak by zase pokračoval v činnosti. Možnost neplatit každý měsíc zálohy sociální a zdravotní pokud není příjem a pak doplatit. Či možnost platit nepravidelně bez účtování penále. V případě, že pracuji pro jednoho zadavatele dlouhodobě, (např. rok a půl na filmu) měla by povinnost platit sociální a zdravotní zálohy přejít na zadavatele-zaměstnavatele. Povinnost ze zákona, aby byly valorizovány honoráře současně s navyšováním průměrně mzdy.
Nevím
příspěvky - stipendia
Změnou zákona
finanční podpora
zaručená základní příjem
Nevím
saturovat částečně výpadky příjmů
Granty a dotacemi
Přímým financováním konkrétního projektu na základě kvality předloženého námětu, projektu a na základě profesní zkušenosti a výsledků žadatele.
Pomocí grantů
Nevím.
Grantem na výzkum či tvorbu díla, které by se následně dostalo do společnosti.
Po dodání např. scénáře nebo projektu filmu, který nebyl realizován, by byl nárok na nějakou platbu v podobě jakési minimální mzdy
Zajištění lepších smluvních podmínek se zadavatelem, garantovaný minimální příjem
V případě scenáristů poskytováním placených rezidencí jako je to u literatury.
Nevím
Podpora na vývoj dle kvality námětu
dávkami
Finanční podporou
Nabídkou kontaktů a zprostředkujících příležitostí k práci
především formou cílených výzev a dotací

Finanční podpora
Formou dotací
grantové a dotací podpory, ...
Granty, půjčky v nouzi, forma důchodu...?
Podporou v nezaměstnanosti.
Podporou konkrétních projektů.
finančně, vytvářením placených projektů přizváním k účasti, vytvářením dalších profesních možností - např. kontakty směrem do zahraničí
Příspěvky na bydlení jsem použil na rozvoj své divadelní činnosti, která byla jinak utlumená a nikdy, nikde a nikým jinak nepodporována
Zadáním zakázek (granty...) Uhrazením pojistného Příspěvkem na energie Mimořádnou finanční pomocí
Zadávání obecně prospěšných zakázek
Dotace, Podpora
Poskytováním měsíčního příspěvku na sociální potřeby, případně zajišťováním vhodných zakázek
finanční podporou
Možnost spolupráce anebo ucelova finanční podpora
Finanční podporou k realizaci projektu - granty, stipendia.
formou grantu na předložený projekt
Náhradou ušlého zisku.
nevím
Organizace, která by obecně hájila zájmy scénáristů vůči producentům a televizím.
nevím
Finanční podporou umělce, který již má za sebou nějaké výsledky a potřebuje čas k volné tvorbě: například by bylo dobré, kdyby existovala dostupná možnost dejme tomu ročního stipendia.
formou rozdělování grantů na smysluplné projekty
Navýšením finančních zdrojů pro kulturní soutěže.
Bezúročně půjčky
přispívat v situaci, kdy žadatel vysvětlí, v jakém je nedobré postavení
příspěvek na tvorbu
grant
finanční podporou podle zvážení situace

Dávkami či příspěvkem na projekt
finanční příspěvek
Potřebné finance na zajištění umělců v krizi, by mohly jít ze státního rozpočtu a to umí Úřad práce, případně dvě další organizace, které byly uvedeny, Profesní organizace, Odbory.
Vytvořením fondu solidarity,
příspěvek na přípravu filmu
nevím
fond na podporu
Ideálně vytvoření nějaké centrální databáze pro producenty, nakladatele, televizní a distribuční společnosti, které tato díla potřebuje ke své práci. Problém je, že často tyto instituce - firmy se váží na konkrétní jména a osoby ze svých kontaktů a z toho důvodu odmítají nové tváře, které nejsou zavedené, i když kvalitou svého umu mohou převyšovat autory - umělce již zavedené.
Podpora při výpadcích, právní poradenství, vyjednávání podmínek, dotace.
Nabídkou práce.
grant, půjčka
Granty či dotace na konkrétní projekty.
Garantovaný příjem při výpadku příjmů, při splnění normě odpracovaných hodin v oboru.
Vypracovat legislativu, aby volný umělec dostával nějakou formu pracovní smlouvy s minimálním zajišťovacím platem a stát by měl hradit sociální a zdravotní pojištění
Pomoc při s možnostmi uplatnění
Zákon
Půjčkou, než se projekt zrealizuje. Když ne, půjčka zůstane nenávratná.
Vypisování průběžných programů pro rozvoj jednotlivých umělců - workshopy, školení, mezinárodní setkání, festivaly. Uhradit jim nejen náklad, ale i ohodnotit čas, který tím umělec "ztratí" na vlastní obživu.
Především jde o podporu /jako třeba u anglických odborů/ pro umělce, kteří jsou zrovna bez práce. Dále je třeba jednat o nesmyslně nízkých honorářích například v ČT.
Vytvořením jakéhosi fondu, který by na základě pečlivého posouzení poskytoval finanční podporu umělcům v kritických situacích.
Paušální pravidelný příjem po dobu např. přípravy díla. Např. před vznikem dokumentu je dlouhé období příprav, který nikdo nehradí, složenky se musí platit a dokument chcete udělat co nejlépe....
sociální podpora
Lepší nabídka stipendií
fond
finanční podpora

fin příspěvek
podporou kultury. ta nemusí být nutně vydělečně samostatná. nabízí jiné důležité hodnoty.
Vytvořením volného trhu pracovních příležitostí bez klientelismu a kamarádčkování.
Mecenášství.
Granty, investice do umění a kultury, sponoring, snazší přístup k zakázkám
finanční podporou
Nemám konkrétní představu
Finančně.
Měsíčním vyplácením paušální sumy, která by odpovídala průměrnému měsíčnímu příjmu umělce.
nevím
Finanční podpora
Krátkodobou podporou, možná půjčkou
Vypisováním grantů na projekty.
netuším, asi podporou, aby mohl psát
granty jako stimulus
Formou bezúročných půjček
nevím
Sběratelství, podpora, kultivace.
podpora při tvorbě scénáře i samotného díla
přijde mi zajímavá myšlenka statusu umělce, jak například funguje v Belgii, Francii.
...BUĎ FORMOU JAKÉSI PŮJČKY, NEBO JEDNORÁZOVÉ VÝPOMOCI
dobře nastavená kritéria, transparentnost, přátelskost
Jednorázovou částkou v případě profesní organizace a pravidelným sledováním vývoje ve společnosti a náležitě reakce v případě odborů, tak jak to známe u většiny zaměstnanců v této zemi.
Měsíčně vyplácet měsíční minimum
Stipendia, granty...
Inspiraci je dobré hledat v zahraničí, těch možností a forem je mnoho (viz Francie, Nizozemí, Kanada apod.)
Propagací, poradenstvím a distribucí děl.
Poskytováním stipendií jako to dělá např. NČLF

poslat peníze.
Finanční podpora na základě jednoduché grantové žádosti.
Dialogem a tím vznikem dobrých nápadů.
podporou v nezaměstnanosti
Možnost zažádat o podporu při pracovní prodlevě bez toho aniž bych musel rušit živnost a jít na úřad práce. Případně vstupem do organizace, která vám bude pomáhat práci shánět, která by kumulovala případné pracovní nabídky a nabízela vás.
Finanční podporou
Nevím
Prostředky by byly čerpány z členských příspěvků odborových svazů a také z daní, které umělci dávají ze svých příjmů státu.
finanční podpora
Formou grantu
Nabídka pracovních možností v mé profesi. Výrazné honorářů za práci režiséra dokumentárních filmů.
finančně, udržet životní úroveň a zajištění rodiny
nevím
Uvítal bych pomoc při vymáhání nezaplacených faktur, ochraně při dlouhých prescasech a práci o svátcích.
Nemam na to ted prostor, omlouvam se
Pomocí grantů, tak jak to už částečně funguje, v rozšířené formě.
Kapitalismus, baby....
Kontakty, finanční podpora, granty
Doporučováním a "dohazováním" na jakékoliv zakázky komerčního charakteru (spoty, reklam\, instruktáže).
daňovými úlevami
Obec poskytnutím pracovních prostor atelieru s levnějšími pronajmy.
Vyvíjením potřebného tlaku (k řešení krizových situací) na státní instituce, ministerstvo kultury nebo přímo na ČT, ND nebo Český rozhlas.
podobě grantů
např. udělením stipendií
poradenství, granty, zadání práce
Alespoň uhradit soc. a zdr. pojištění.
Granty na uměleckou činnost, která nemusí vždy vyústit v realizaci.
Vytvořením rezervního fondu na pokrytí potřeb členů v krizových situacích.

finanční podporou
finančně
Pomocí nějaké finanční podpory
Systémem podpor a nevratných půjček
formou grantu
příspěvky při výpadku práce
nevím
Bohužel nevím jak....
Zprostředkováním práce, propojením se zadavateli, aktivní databáze
Zvláštní otázka... Nevím, nejsem odborník na fungování státního aparátu, stejně jako nevím, jaké jsou momentálně nároky na získání hypotéky ve výši 2 mil. korun... Předpokládám, že podobně jako to bylo během covidu - sepíše se žádost, někdo ji posoudí a rozhodne. Netuším popravdě, kam tahle otázka míří. Má mi někdo z odborů nosit obědy?
například grant na zpracování podkladů k novému projektu do nabídkového řízení
Ekonomicky, v praxi pak např. Nabídkou volných pracovních míst
V našich poměrech je utopickým ideálem francouzský model, která zohledňuje jak začínající umělce (v případě prvního profesionálního příjmu lze nastartovat na určité období pravidelné státní stipendium) tak pro zavedené umělce s výpadkem práce, kdy lze získat rovněž pravidelné stipendium kompenzující výpadek prací. Minimální variantou může být hrazení sociálního a zdravotního pojištění lidem s uměleckým statutem.
nevím odpovědět
nabídkou práci/vyhlasením grantové soutěže/rezidenci
Jednáním s organizacemi pro které pracuji
Nabídky pracovních projektů, jiné kreativní nabídky, vzdělání i do jiných departmentů.
Nechápu otázku.
Příspěvek na tvorbu, zejména pro psaní scénářů. Zaplacení tzv. skicového, etc.
mně tenhle dotazník připadá jako malá domů pro někoho, kdo chce vykazovat nějakou činnost. Je to nedomyšlené, na některé otázky se nedá odpovědět dle nabízených prefabrikátů, aniž by si člověk připadal jako idiot.
Zprostředkováním pracovních kontaktů či konkrétní umělecké/pracovní zakázky.
záleží na situaci - například bezúročná půjčka
Nevím
Poskytnutí nějakého minimálního příjmu, viz příspěvky při covidu.
finanční podporou, kontaktováním s možnými klienty a zaměstnavateli, "výkupem" rozdělané práce

Na základě jednoduché zdůvodněné žádosti
formou grantů, stipendií, dotací. Samozřejmě že se na něčem takovém má podílet i Ministerstvo kultury
formou neúrokované půjčky navyšované o inflaci
V krizových situacích by měl pomoci umělcům buď stát, či placená odborová či jiná organizace minimálně minimální mzdou v daný čas
finanční podporou
nevím
Stipendia, zálohy na spolupráci (přípravné práce) na časově vzdálenějších projektech (budoucí EXPO; zdarma rozšiřování vzdělání - např. dokumentarista se doučí animační postupy apod.).
Formou stipendia
Něco jako pojištění
Vytvořením sociálního fondu.
Nevím, nepřemýšlel jsem nad tím
tvůrčí stipendium
Měly by fungovat v podstatě jako můj agent, nebo něco, co dá jiným důležitým lidem vědět o tom, co dělám. A také pomohou v případě nouze.
Vypisováním grantů už na samotnou podporu tvorby - nikoli jako do teď až na výsledek, který ještě musí mít kritéria, které ohodnotí velmi úzký okruh lidí s pochybným vzděláním v oblasti audio vizuální kultury.
grantová podpora projetů, zprostředkování nových kontaktů či práce
Nevím
Jakákoliv pomoc v nouzi je dobrá
Rozšíření systému grantů a stipendií pro širší okruh autorů.
nevím
Dotací, grantem, příspěvkem
Jako kdysi ve Francii - když umělec nemá práci pak po dobu 6 měsíců dostává to, co byl jeho průměrný příjem
Cílenou podporu vedomou si odlišných potřeb oboru v audiovizí.
nevím
tím, že by byl status umělce jako např. ve Francii a umělec by měl zajištěný alespoň základní trvalý příjem. Ideální by také bylo pokud by nemusel platit zdravotní a sociální, když nemá práci. Důležitá je také otázka důchodů a především zajištění v nemoci.
Aktivním přístupem.
Vypsáním grantu na scénářistickou činnost, přípravu projektu (obhlídky, rešerše atd.)
Poskytnutí podpory po dobu trvání krizové situace.

Vyrovnáním ztráty příjmu ze zrušených projektů
pro tyto situace dopředu vytvořit rezervní fond, do kterého by přispíval určitou částkou i stát popř. ČT z příjmu z reklam
Nevím
to si netroufnu navrhnout ze své pozice
zprostředkování grantů
Profesní organizace i odbory by měly mít možnost podpořit své členy v případě nouze.
tak jak teď
Zajišťovat dostačující příjem pro umělce například s výhradním právem později dílo odkoupit (pokud by podmínky vyhovovali i samotnému tvůrci).
Finančně.
Vypsáním grantů, rezidencí nebo nabídkou jiných pracovních možností v rámci kulturní sekce s přihlédnutím k oboru.
Nevím
vyplácení podpory na základě žádosti v době krize (tvůrčí, sociální, hospodářské...) Hypotéza: pokud tyto podpůrné prostředky nevyplácí MK ze statutu umělce, je pravděpodobné, že osoba bude stejné prostředky pobírat z dávek rozdělovaných MPSV. Co získá MKČR? Sociální kapitál - bude mít kontakt s částí nezávislé scény. Pozitivní PR - umělci nejsou nezaměstnaní na dávkách, ale odpočívající po náročném projektu před vstupem do dalšího projektu
stipendium, záloha na budoucí honorář
Nemám důvod se rozepisovat
?netuším
Objednávkou práce
Netuším
Přerušeni živnosti a nástup na pracovní úřad
Nemám představu, vše podstatné se řídí příslušnými zákony.
Platba pojištění, tvůrčí stipendia, obdoba podpory v nezaměstnanosti
kromě finančního příspěvku v době nouze též zadání práce v oboru, o které vím, že ji profesně zvládnou.
Nevěřím v psaní do šuplíku, ale v kvalitní, tzn. placený vývoj projektů.
Autor by nahlásil dobu své neplacené práce, a potom seznámil nadaci/odborové sdružení s jejím výsledkem (v jakékoliv formě).
Shánění nabídek. Větší propojení mezi organizacemi, díky čemuž člověk ví, kde zrovna někoho hledají
nevím
Nabídkou časově omezené sociální dávky či jiné podpory k pokrytí nezbytných výdajů.
netuším

Osobně mi chybí jen asociace režisérů, která by efektivně hájila pozici této profese a nastavení honorářových tabulek
Z naspořených peněz příspěvků v odborových a oborových organizacích. možná i vytvořit určitý fond (pojištění), které by právě sloužilo k nahrazení výpadku práce, klientů a nebo by mohlo sloužit jako určitý způsob Důchodového připojištění. Takový dvou produkt uměleckého připojištění. Z možností převodu naspořených peněz na dědice.
Měl by být stanoven/ohodnocen nějaký nejvyšší příjem, který by zohledňoval daný profesní status (režie, scénáristika, kamera, střih) podobně jako minimální mzda, ovšem ta nezohledňuje vzdělání, status.
Založením fondu na podporu.
podpora výpadku při zamestnání ve formě pojištění, které si platím, když pracuji by měla být skvělá
Nemám tuto variantu domyslenou, nejpravděpodobněji stylem nepodmíněného příjmu
nevím
Hrazení sociálního a zdravotního pojištění, případně minimální kompenzací na zmírnění dopadu výpadku příjmu.
Konkrétně nevím.
Nevím
zastupování
Dotace
Výpadek příjmů, resp. významně nepravidelné příjmy nejsou přeci u tvůrčí literární činnosti problémem nebo krizovou situací, ale základním parametrem takto generovaných příjmů. Problém tak nespátřuji v systému nebo v absenci nějaké další specializované tvůrčí podpory, ale ve vyšší odměně za jednotlivá díla na trhu. Domnívám se, že jen jejich postupné plošné zvýšení může autorům poskytnout důstojný život i v překlenovacích obdobích a současně přiměřenou tvůrčí svobodu. To by měla být primární snaha profesních a oborových odborových organizací. Samotný nedostatek zakázek pak podle mého názoru není důvodem pro jakékoliv zásahy či podpory z venčí nad rámec běžných státních sociálních programů. Je na autorovi, aby si jako každý jiný zajistil odbyť své tvůrčí činnosti, ať již prostřednictvím svých aktivit či agenta nebo obdobného prostředníka.
Nevím
Sehnáním práce nebo příspěvkem na základní výdaje.
Finanční podpora
Vyplácení možného výpadku příjmu formou pojištění?
Finančně i inzercí zakázek
Finanční podpora v případě malých příjmů
Podpora, granty.
kompenzace příjmu
Grantem na tvorbu pro umělce, kteří prokázali svůj přínos našemu kulturnímu dědictví.
Vícezdrojové financování divadel
Nevím

V krizových situacích jako pandemie, kdy pracovní příležitosti byly celosvětově víceméně zmrazené či velmi omezené pomáhaly stimulační platby pro umělecké profese, což také rozmrazovalo ekonomiku.
Patříčnou legislativou a její vymahatelností
zaujal mě například systém ve Slovinsku, kde stát platí autorům soc./zdravotní pojištění v případě, že se setrvale věnují projektům, které jsou hodnoceny jako umělecké.
Příspěvek na bydlení
Finanční podporou. Nabídkou práce.
peněžní podpora
shánění práce v umělecké činnosti, peněžní dar, podpora rodině, která nemá dávky od státu (můj případ- moje dcera nemá sirotčí důchod- její otec zemřel, byl umělec... a stejně nemá nárok - chyba v zákoně?...)
To nevím
jak
Nevím
netuším
Dát možnost finančně zajistit rodinu aby byla možnost i přes ztráty výdělku dokončit projekty, které mohou zajistit prostředky dál.
Nevím
Nevím
Poskytnutím jiných pracovních příležitostí či propojení s dalšími tvůrci, kteří by mohli využít moje schopnosti. Případně finančním příspěvkem v nouzi.
Umožní to jenom spojení kompetentních lidí z oborů umění, ekonomie, právo. Ludovico Sforza je již po smrti a sponzoři nejsou mecenáši.
Adresnou podporou skutečně dlouhodobých projektů s nejistým výsledkem, nicméně potřebných
Nevím
zadávaním práce ve stylu "hladová zed"
granty na vývoj projektu
finanční podporou
Zachránna síť
nějaká pomoc jako byl třeba Covid Kultura dotace apod.
Formou stipendia
Penězi!
Nevím
Formou poradenství, finančního příspěvku

Trh práce
Pracuji jako překladatel audiovizuálních děl. Neexistuje organizace, nebo entita, která by garantovala důstojný příjem, která by dokázala spravedlivě rozdělit příjmy mezi zadavatele a ty, kteří na audiovizuálních dílech pracují. Společnosti jako Netflix, HBO, Disney a filmové společnosti realizují na území ČR obrovské zisky, ale nejsou ochotni zaplatit lidi, kteří pro ně pracují. V zahraničí existují oborové organizace, které umí stanovit minimální ceny za normostranu dabingového překladu a za minutu překladu titulového a ty sazby umožňují všem důstojný život. U nás taková věc vůbec nikoho nezajímá, zejména ministerstvo kultury, které tu nechává zahraniční zábavní průmysl řídit, aniž by zajistila těm, kdo pro něj pracují, důstojné podmínky. OSVČ činné se tak vzájemně cenově podhazují a končí tím, že přes den chodí do práce a v noci pracují na audiovizuálních dílech, na které pak po večerech kouká celý národ z pohovky. 1) Stanovit minimální důstojné ceny za normostranu dabingového překladu (např 300 CZK) 2) Stanovit minimální důstojné ceny za minutu titulování (např 10 USD) 3) Stanovit pravidelné odměny autorům/umělcům za opakovaná uvádění audiovizuálních děl zejména na streamovacích službách dle počtu přehrání. 4) Zmnožnit zahraničním společnostem vykoupit veškerá autorská práva. 5) Zmnožnit zahraničním společnostem používat strojový překlad, například necertifikovaný ministerstvem kultury. 6) Inspirovat se třeba ve Spojeném království, nebo v zemích EU. Pro příklad, ve spojeném království se za stránku překladu platí 45 GBP a za minutu titulování 19 GBP a nikdo o ničem zbytečně nediskutuje.
Podporou v nouzi
překlenovacím grantem?
Mohli by autorům a tvůrcům pomoci při vývoji scénářů, námětů a synopsí všech žánrových audiovizuálních projektů bez ohledu na jejich distribuci v kině, či televizi. Díky tomu by se tak dařilo projekty poctivěji a důstojněji vyvíjet a tvůrci by nemuseli po nocích pracovat na jiných zakázkách, často i nedůstojných zakázkách, které jim dávají vedlejší příjmy v době vývoje většího projektu, který spíše odpovídá jejich profesním zkušenostem a uměleckých výsledků.
pomoc při hledání příležitostí, nabídky na zaškolení pro práci v jiných oborech
nevím
Nadační rezervní fondy
Nastavením honorarových limitů
Platem srovnatelným se státními zaměstnanci.
Pomoc při hledání práce.
Nevím
Renta odvíjejí se dle vykonaného díla a příjmů z dřívějších let.
pracovní nabídka vytváření nových prac.míst, odproštění placení záloh na zdravotním a sociálním pojištění v případě absence prac.činnosti, právní poradenství v mé profesi
Zaplacením zdravotního a sociálního pojištění a vyplácením nějaké dočasné finanční podpory.
Poradenství
netuším
nevím
Finanční pomoc
vzájemnou péčí o členy vlastní profese (mapř. Fond Boženy Němcové) pro Literární fond, který poskytuje příspěvky nemocným či jinak znevýhodněným autorům

Finanční podpora, odpuštěno plateb záloh na sociální a zdravotní pojištění
Nevím...myslím, že člověk všechno zneužije...
osvetou v legalních otázkách autorských práv
nevím
Spolu-financováním dlouhodobých projektů
Nevím
Nastavení minimálních honorářů, právní pomoc, nastavení hranic pro hegemony na trhu (ČT, NOVA ...)
formou finančního příspěvku
pomocí strukturálních grantů, rozšiřování kvalifikace a specializace, vzdělávání
Formou dotací a grantů
neuvažoval jsem o tom
Odbory - z hlediska vaší otázky na podporu, když jste součástí odborů Ministerstvo - tak jako během covid Úřad práce - nepodmíněný příjem by byla nejvhodnější varianta - tak o tom mluví i zástupci v odborech úřadů práce taky
Formou právního servisu, který nastaví standart umělce a jeho činnosti. Tento pak bude koordinovat s dalšími subjekty jako je např. státní fond. a další profesní asociace. Vytvoření standartních /neopominutelných/ smluv o dílu, které garantuje umělci důstojné podmínky tvorby.
nabídka možností projektů
Poradenství, pomoc se zprístupněním peněz z Evropských fondů, možnost bezplatných konzultací, vytvoření databáze nabízených projektů na Evropské úrovni, psychologická podpora, atd.
Formou dotací či příspěvku v nouzi/poklesu příjmu/v nemoci
Přispívat ze státního rozpočtu. Ale kultura jde vždy jako první do háje...
to není na mě, mělo by to být rozhodnutí té instituce
Existoval by nějaký oficiální status umělce, který by byl doložen předchozí prací. Takto zaregistrovaný člověk by mohl v případě výpadku příjmu požádat o jakousi dotaci... Nevím. Myslím, že podobný systém funguje ve Francii.
Nevím
Například nějaký systém inspirovaný Francií, kde existuje možnost nasbírat si svou profesi určité "body", které zajistí umělci stálý příjem od státu v rozsahu definovaným tím, na kolik "bodů dosahuje" a to bez ohledu na to, zda v dané chvíli práci má nebo nemá. Také by mohl například fond kinematografie? Nebo odbory? více kontrolovat, jaké podmínky pro scenáristy a dramaturgy vytváří producenti.
Finančně
Možná by nebyl špatný nějaký i když snížený, ale zajištěný příjem, který by umožňoval pokrýt náklady na sociální a zdravotní a bydlení, aby se člověk mohl případně dva/tři měsíce věnovat vlastní tvůrčí činnosti.
Mne osobně se to již netýká (starobní důchodce), a nechci rozvíjet teorie...

Poskytnutím pomoci na pokrytí nezbytných životních nákladů a vyhledáním pracovní příležitosti odpovídající pracovním schopnostem
Poskytovat více grantů na tvůrčí činnost, mezinárodních a tuzemských workshopů pro propojení umelců
profesní sebevzdělávání, grant..
Trvalými příspěvky
Ve chvílích nedostatku by tyto organizace mohly pomáhat získání správných informací, pomáhat s přípravou grantů apod. Nejde o to čekat s nataženou rukou na peníze, ale o to, aby jakákoli organizace, které je k dispozici tvůrčím lidem, byla nějak schopná je vzdělávat, nebo odlehčit procesním úkonům na cestě k získání peněz na/za práci.
Jako koproducenti, případně pomocí bezúročných půjček v případě nejistého výsledku.
Přijetím zákona o nepřevoditelnosti autorských práv a licencí na třetí osobu, ochrana autorských práv, výplata reprízního, základní tabulkové minimální ocenění autorské práce v dílčích i finálních úrovních, možná právní ochrana námětů a scénářů před zcizením,
víc zakázek v kultuře = více práce pro umělecké profese, možnost podpory při velkém výpadku, nabídka jiné dočasné práce
Snadno přístupné granty, nabídky mezioborové spolupráce, dotované "rekvalifikační" a rozvíjející umělecké kurzy...
podle zákona
Penězně. Nevím, co k tomu dodat.
Platbou za projekty, náměty a scénáře, příp. za hotové dílo, které bych vyprodukoval svépomocí.
Vyplácením podpory, stejně jako u nezaměstnaných.
nabídkou zakázek.
grantem na projekt
Vytvořit organizaci, která by umožňovala nezaměstnaným umělcům nebo umělcům bez práce, aby se dostali k potřebným zakázkám a informacím o nich.
Nemám promyšleno, je to poměrně složitá otázka.
Nikdy jsem se do takové situace nedostal, takže nevím konkrétně jak, ale i obyčejná půjčka bezúročná by mohla pomoci.
Teď nad tím nemám čas přemýšlet
Nevim
Investice do projektů, propagace a komunikace, úleva na zálohách na pojištění (sociální, zdravotní).
databází dalších profesních kontaktů
finanční pomoc
V případě, že nemají příjem - pomoci jim se získávání zakázek/projektů; nabízet ho institucím (televizím, producentům), že je tento člověk k dispozici a má zase „tyto“ a „tyto zkušenosti“ V případě, že tvoří „do šuplíku“ - podpořit je alespoň minimálním příjmem, který tvůrce existenčně zajistí (na základě předchozích příjmů), klidně pod podmínkou, že se s daným projektem pak musí pokusit získat finance na jeho realizaci (fondy, televize, soukromé produkce), ale není nutností, že musí být realizován
finanční podporou, rekvalifikací
Na základě doložených dokumentů o probíhající tvůrčí činnosti a profesní kredibilitě žadatele podpořit tvůrce minimální mzdou nebo jednorázovým stipendiem.

Nejsem schopna toto dohlédnout
Doporučit kontakty a jiné projekty.
Záloha
Speciální dávkou či půjčkou.
Efektivní podporou, která by limitovala nevýhodné smlouvy a chování produkcí.
Možná propojením s potenciálním zaměstnavatelem, poskytnutím kontaktů, možností získat grant na nějaký konkrétní projekt, účastnit se nějaké soutěže, která umělce zviditelní a dá mu další příležitosti
Překlenovací půjčka, dotace
finančně, napr. štátní zakázky, umělecké projekty ai
Nepodmíněným základním příjmem, a to tak, že všichni budeme dělat trochu co chceme a trochu co nechceme, protože odpadky taky někdo vyvázet musí. Ve zbývajícím čase pak budeme moci dělat vědu nebo umění.
jde o přiměřené honoráře
především ohlídání jisté kvality, která je nezbytná k vykonávání práce a ochrana českých tvůrců
Finančně
Např. podobně, jako funguje ČLF či vývojové granty SFK - stipendia na vývoj či jiný typ tvorby, případně variace na umělecké rezidence.
Poslat peníze na účet
Nevím, králových věcech neuvažují, snažím si pomoci sám.
Nabídnou náhradní práci, finanční pomoc
obecně mám pocit, že grantů, kterými by se dali financovat kreativní projekty pro menší tvůrce je málo, velké známé programy vyžadují větší týmy a dokonale propracované projekty.
Poskytováním prostředků v době, kdy umělec nevydělává. Potažmo výhodnou bezúročnou půjčkou.
Např francouzský systém umožňující freelancům po pravidelných příspěvcích a odpracovaných hodinách pobírat podporu, pokud z nějakého důvodu pracovat nemohou - znám vícero lidí, kteří díky tomu přežili COVID
Mohli by sa rozšíriť štipendiá, ktoré by pomáhali scenáristom zaistiť si živobytie v dobe, kedy ešte nie je podpísaná zmluva na scenár. Taká výzva síce na filmovom fonde existuje, ale je vyhlasovaná len dva krát za rok a nemá šancu podporiť väčšinu scenáristov. Ak by také výzvy boli vyhlasované priebežne a napríklad by sa týkali nielen filmov, ale aj vývoja seriálov, určite by to pomohlo veľa scenáristom. Okrem toho ako som už spomenula, najdôležitejšie by bolo dosiahnuť aby sa zmenili výšky našich honorárov a to môžu podľa mňa zabezpečiť len odbory, alebo agentúry ktoré by nás zastupovali a bojovali za naše ohodnotenie. Nemám pocit, že by tomu teraz tak naozaj bolo.
Poskytováním nevratných záloh
nevím
Výplata částečné mzdy na přežití, popř. okamžitá právní pomoc při vymáhání peněz, Příklad. Natáčení se zrušilo nebo posunulo, ale příprava již zabrala dva měsíce práce. Znamená to tedy, že tato práce byla neplacená???

Myslím, že pracovní trh ve filmovém průmyslu je obecně velmi neprůhledný - chybí příležitosti k profesnímu networkingu a volný trh s pracovními nabídkami, kde by se lidé mohli ucházet o konkrétní pozicie; nic takového vlastně neexistuje. To by myslím částečně pomohlo..
nevím
Nabídka - stránky profesí, umelcu - kde je cv, informace sdílejí např. napsano, že je ten dany zrovna volny
Příspěvek na činnost.
Granty
spoluprací např ve školství, účastí na workshopech pro studenty; tvorbou audiovizuálních/multimediálních děl pro státní instituce, pro jejich propagaci, případně pro jejich zaměstnance v rámci edukace; rozšiřování povědomí o historii evropy/čr prostřednictvím audiovizuálních/multimediálních děl
Je obtížné podat konkrétní návrhy bez celkové koncepce. Byla bych pro zavedení Statusu umělce-autora (nevztahuje se na umělce-interprety, kteří bývají zaměstnaní), jehož dosažení by vyžadovalo vykázat za rok určitý počet uměleckých aktivit (např. projekce filmu, performance, master class, workshop apod.) Na základě vykázané činnosti by umělec-autor získal svého druhu rentu (fixní měsíční finanční ohodnocení) základní zdrav./soc. pojištění. Každý rok by musel dokládat svoje aktivity. O podobný statut bych stála, neboť by nejlépe odpovídal druhu mé práce coby experimentální filmařky, dramaturgyně, teoretičky. Ve Francii mají několik statusů pro osoby činné v oblasti (performativního) audiovizuálního umění. Např. zde umělec-autor: https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F22388 nebo zde občasná technická profese https://www.entreintermittent.com/le-statut-dintermittent-du-spectacle/
Nepřemýšlel jsem nad tím.
Klasická podpora na ÚP, podpora v rodině
Konkrétně netuším. To je asi případ od případu.
Finanční podpora z pojištění
Minimálně vytvořením soupisu profesionálů pracujících v různých odvětvích umění a jejich zařazení do systému.
Snadnější dostupnost grantů. častější vyhlašování grantů na podporu autorské tvorby
Finanční podporou
činnosti podpora alespoň 10% z předpokládané finální částky projektu
Mohly by honorovat náměty/scénáře/vývoj filmu/vzdělávání ve filmové oblasti atp., při nedostatku příjmů by mohly vyplácet povinné daňové balíčky daň zdravotní sociální pojištění
Pomocí grantů pro rozvíjení talentů se zpětným splacením v případě finančního úspěchu projektu. Počet grantů pro jednu osobu by musel být limitován.
Ve formě měsíčního příspěvku na vykonávání dané profese.
přímou dotací
Zajistit alespoň minimální příjem možný pro přežití pokud člověk na projektu, který má smysl, opravdu pracuje.
Nevím
nevím
finanční podporou

Nevím, ale bylo by to potřeba
bezúročná půjčka
Záleželo by od typu "krizové" situace umělce... Např. při absenci zakázek by mohl pomoci nějaký centralizovaný mechanismus (portál) nabídek ze strany státních nebo i soukromých institucí (jakýsi bazar středně i méně atraktivních zakázek) kde by i pro umělce v krizi šlo najít zakázku "na přežití" a institucím nabídnout bohatší výběr zájemců... Součástí portálu by byla samozřejmě zpětná vazba, rating umělců i spolehlivost zadavatelů a jiné uživatelské a bezpečnostní opatření... Mohlo by se to hodit jak pro performativní umělce (herce, zpěváky), výtvarné umělce (malíře, grafiky, ilustrátory), hudební, filmové, televizní... Provoz portálu by byl hrazený formou provize nebo ideálně z rozpočtu Úřadu práce. Je to možná trochu naivní představa a možná i trochu komplikovaná, ale snad by to mohlo být pro krizové situace nápomocné a bylo by to bez užití sociálních dávek :-)
Projekty podporující vývoj projektů bez ohledu na její následnou realizaci
Inspiroval bych se ve Francii. Po splnění přiměřených podmínek nárok na finanční podporu za každý den, kdy umělec nezkouší/nemá večer představení/nenatáčí. Tak aby systém umožnil zkvalitnění celého prostředí a umělec nebyl nucen brát každou podhodnocenou zakázku nebo zakázku, která odporuje jeho morálnímu nebo estetickému cítění.
Nedovedu si zatím představit
Formou stipendií na žádost, či formou možnosti vybrat si po nějaké době, kdy práci vykonávám jistý čas na onu práci pro sebe - sebevzdělání či tvorbu něčeho do zmiňované "šuplíku". První cesta by mohla být formou soutěže, druhá po splnění podmínek automaticky a třeba vypočítána jako měsíční příjem na jistou dobu vycházející z průměru příjmu z poslední doby nebo něco podobného.
Nevím
nevím
snížením nebo zrušením plateb pojistných, snížením odvodových daní
Organizace by tlačili na správné ohodnocení autorských prací - zpravidla jsou autorské honoráře snad nejmenší položkou v procesu například oproti výši měsíčního platu řadového úředníka v televizi, případně i v grantech se jedná o položku, která často nelze být proplacena protože se nedá vyčíslit (oproti propálení benzínu třeba) - autorská práce je práce
pomoc s distribucí filmů.
Viac možností do roka získat štipendium/grant od viacerých inštitúcií
nevím
Vytvořením poptávky na tyto "šuplíkové" aktivity. Vytvořením odběru těchto děl. Nabídnutí kontaktů k případné realizaci, vývoji a dalšímu posunu. Být připraveni na alternativní přístupy uměleckého rozvoje a případně je podporovat (jako režisér jsem nemohl točit, nikdo nevěděl, jak to bude, tak nikdo nechtěl ani scénáře, tak jsem se pustil do objevování a učení se programování počítačových her, jakožto rozšíření svého audiovizuálního záběru).
Povinné nemocenské pojištění (nízké) pro případ pracovního úrazu nebo nemoci.
nějakým centrálním fondem kultury, který by nás zastřešoval a kterému bychom jako tvůrci přímo platili daně
Podporou umělců.
Vyhlášením grantů na tvorbu

Stipendia
Finanční podporou či veřejným vyhlášením pracovních nabídek. V případě střihače lze málokdy sehnat pracovní zakázku samostatně, vždy je třeba mít kontakty a jméno. Stejnou problematiku řeší většina začínajících střihačů.
Jsem podporovatelkou myšlenky základního nepodmíněného příjmu. Dokáží si představit "umělecký" nepodmíněný příjem, který si člověk může vybrat během přípravy projektů, které nejsou čistě "ziskového" charakteru. Ministerstvo kultury s profesními organizacemi by mohlo mít vyjednanou možnost žádosti o žádost v případě výpadku či tvorby, která není podmíněná žádostmi s vlastní produkcí atd.
to bohužel nevím
Třeba najít tomu člověku práci, aby nedostávalo práci furt těch pět scenáristů dokola.
Zajistit alespoň finanční minimum, aby nemuseli měnit obor.
Třeba převzít naši pohledávku a tu pak následně vymáhat od dlužníka. Poskytnout podporu v době dlouhého výpadku z vážných důvodů.
Dotace, sprostředkování práce, propojení profesí
Pravidelný měsíční příspěvek
Formou tvůrčích/uměleckých stipendií.
pravidelným příspěvkem
formou grantu
pomoci v jednání se zaměstnavatelem (zadavatelem), který odmítá s OSVČ vézt dialog
zájmem
finanční podpora formou paušálu
Nevím.
Finanční podporou, jasnými pravidly.
v podobě krizových fondů a možnosti propojování, tzn. dodat kontakty, zprostředkovat řešení jednotlivé situace, poradenství
Finanční dar, bezúročná půjčka.
Netuším, kam míří tato otázka. Zřejmě finanční podporou.
Finanční podporou
Pravděpodobně formou nějakého grantu, příspěvku na bydlení..
Finančně, možnosti tvorby....
Např. bezúročnou půjčkou.
nevím
Dočasnou finanční podporou.
Ochotou vynakládat finanční prostředky do oblasti kultury a školství.

Granty, půjčky, podpora.
Formou placené "tvůrčí dovolené" (určitý počet dní v roce)
Podporou smysluplných projektů a jejich prezentaci (např) v médiích. To by ovšem chtělo vyselektovat značnou část (prolobovaných) dramaturgů a nahradit je novými. Ale snad se na obzoru objevují lepší časy. Pár velmi schopných jsem nedávno potkal.
Penězi!
OBTÍŽNĚ, ALE NADAČNÍ NEBO GRANTOVOU POMOCÍ DOKONČENÍ PROJEKTU A JEHO NÁSLEDNÉ VYUŽITÍ PRO BUDOUCÍ PŘÍJEM
Před každým uměleckým dílem je potřeba "SBĚR MATERIÁLU" jako základ pro scénářistickou tvorbu. Mohlo by "SBĚR MATERIÁLU" vyhlašovat Ministerstvo kultury s přihlédnutím na nosnost námětu.
Finančně
Finanční podpora při prokazatelné a neplacené činnosti autora (psaní do šuplíku).
Netuším.
Po splnění přiměřených podmínek, vyplácet umělci subvenci za každý den, kdy nehraje představení/nezkouší/nenatáčí. Aby se tak časem i zvedla kvalita uměleckého prostředí a umělec nemusel brát zakázky, které jsou podhodnocené nebo odporují jeho morálnímu či estetickému vkusu.
darem, bezúročnou půjčkou ...
finančním příspěvkem
Obecně si myslím, že by stát měl hrát mnohem větší úlohu v životě umělců, poskytovat jim lepší ochranu a uměleckou činnost v podobných krizových momentech podporovat.
financováním
Např. zařazením do "databáze" adeptů na dočasnou práci v oboru či příbuzné oblasti, příspěvek na povinné odvody v kritickém období.
Ideálně pracovní příležitosti s možností výdělku
Na základě žádosti - s odvoláním na tvůrčí historii a tvůrčí záměr - na omezenou dobu - s kontrolou výsledku práce. V zásadě forma grantu.
finančně, hledáním alternativních zakázek / práce - přesné stanovisko k tomu nemám
Zlepšení komunikace a vyjednávání napříč obory.
Granty na uměleckou činnost, kde ještě není jistota, že bude honorována (projekty)
Asi formou příspěvku, dle výše vkladů
Nevím
Granty
nevím
Jednoznačně pomocí s uplatněním v profesi
Formou podpory/stipendia na konkrétny projekt, ktorý napr. nie je ziskový ale autor z neho môže na niekoľko mesiacov/týždňov tvorby vyžiť.

prostřednictvím grantů
podporou při strátě většího počtu zakázek či pracovního poměru
Podpora tvůrčí práce formou grantů, podpora v nezaměstnanosti
Na základě krizových programů
Nejlépe jak je možné.
Ošetřením smluv a tedy adekvátní výše příjmu za danou profesi. Pomoc s dodržováním pracovních podmínek včetně pracovní doby apod. Pomoc s alespoň nějakou jistotou v době výpadku příjmu.
Grantové / dotační programy, 1. zaměřené nejen na nejrozšířenější formáty (hraný/dokumentární/animovaný film/seriál), ale i na stále se rozšiřující paletu speciálních a hraničních formátů (v mém případě záznamy hudby/opery/divadla, původní hudební formáty apod.) 2. lokačně vymezené nejen klasicky městem / krajem / státem (např. metropolitní oblast).
odborná poradna, právní pomoc, podpora v nouzi
zprostředkovávat nové kontakty, podpořit danou práci paušálním příspěvkem, snaha o posunutí projektu do fáze realizace apod.
pobídkami, granty a vytvářením příležitostí k realizaci
Netuším. Bylo by to hodně komplikované, ne-li legislativně nemožné. Ale víru mám.
Pravidelný příjem pro aktivní umělce vykazující trvalou aktivitu
Nabídkou práce, granty, půjčky.
Příslib realizace
- profesní organizace - zprostředkování zakázky, síťování mezi dalšími kolegy z audiovizí - fondy - výzvy na vývoj projektu častěji a s vyšším rozpočtem Ministerstvo kultury - poskytnutí dotace ve zrychleném režimu
Možnost zažádat si o příspěvek na živobytí v době, kdy příjmy klesnou např. pod úroveň minimální mzdy.
Finančně
Mohly by za určitých okolností vyjednat lepší cenu práce.
kvalitním zastoupením a vyjednáváním na úrovni zákonů, ev. navrhováním změny zákonů
netuším
Finanční výpomocí
nevím
recipročně - za spolupodílení se na projektech (samozřejmě veřejně prospěšných) finanční podporou autora a na druhou stranu zviditelnění se jako partner a klidně i případnými procenty z případného následného zisku
ideální systém je podle mě nepodmíněný příjem - nejen pro umělce, obecně. ale to jsme asi jinde...podle mě by bylo dobře vyčlenit více peněz na granty a dotace a spravedlivěji je rozdělovat. dale granty a dotace schvalovat rychleji - pokud se grant podává na kalendářní rok, ale schvaluje se až v březnu, je to opravdu pozdě...
Nevím.

podpora v čase příprav, kompenzace při nezrealizovaných projektech, burza pracovních příležitostí
Příspěvky na další činnost
V období mezi dvěma projekty by tyto organizace mohly vyplácet příjmy, které odpovídají výši příjmu na předchozím projektu, dokud nezačne práce na novém projektu.
např. nevratnou půjčkou
formou grantů
Například dočasným pokrytím záloh na zdravotní pojištění
Finančně. Dorovnájí průměrného příjmu.
Finanční podpora, sprostředkování práce
formou grantů, stipendií - když umělec prokáže, že tvoří - rozumím, že je těžké to kontrolovat a je to zneužitelné, ale právě ti, kteří to potřebují nejvíc, si často o pomoc neumí říct
konkrétně jak co? Hajit moje zajmy v pripade krize? Idealne financni vypomoc, vypomoc s vymahanim pohledavek, ktere jsou v Cechach de facto nevyimahatelne, jelikoz nikdo se nebude soudit o male castky.
udržitelný příjem
Formou renty a případných grantů.
Vypsáním podpurných grantů (například na některé konkrétní téma)
Nevím
Zabezpečení pravidelného příjmu, ochrana před nevýhodnými smlouvami
agentáží, hledáním zakázek
Napada me institut umelce, jako maji ve Francii. Pokud pracujete pravidelne po urcitou dobu (napr. dva roky), mate posleze narok na statni podporu (neco jako tvurci stipendium), na max. pul roku.
Nalezení možností, popřípadě můžou působit jako garant za danou osobu
Naprosto netuším
bezúročná půjčka
Finanční podpora v nezaměstnanosti, pomoc při hledání práce a zakázek, poradenství
Při neuskutečnění projektu by nám zafinancovali náklady.
když výrazně poklesne průměrný příjem, tak ho dorovnat
Nad tím jsem nepřemýšlela
To musí být předmětem detailního jednání.
Finančně.
Granty na vývoj projektů

Nějaký místo, na které se mohu obrátit s probou a žádostí, ale bez zbytečné byrokracie.
Nevím
nejsem odborník, to je vaše práce
Na báze každému daňově přiznané melo se určit částka pro nevhodné situace. Umožnit příspěvek z OSSC pro problematicky situace bez ohledu na to jestli mas životní pojištění nebo ne.
základní nepodmíněný příjem, hrazení pojistného...
Profesionalizace
Stáže, rezidence
Nevím
pracovní nabídky, finanční pomoc
Penězi
Nevím
Nevím
Nevím
Fond Ochranné organizace autorské
Vytváření pracovních příležitostí
Při splnění adekvátních kritérií (v případě divadelní režie např. odpremiérování smysluplného množství inscenací = např. 2x za rok) 1) výrazný příspěvek na důchod, 2) pokrytí sociálního a zdravotního pojištění na několik měsíců, 3) příspěvek na období bez práce ...
Mapování otevřených pozic na trhu práce v daném oboru. Tzv. portál práce v audiovizi s ověřenými společnostmi.
Spolupráce a vyjednání honorářů, směn, přesčasů a pravidelné zvyšování a reagování dle míry inflace - každý leden
finanční podporou zajímavých projektů
e/ a f/ - obě instituce by mohly podporovat projekty, vycházející ze soukromé iniciativy autorů. h/ obce by mohly využít zkušeností pro sebepropagaci pomocí audiovizuální prezentace
Jak, to vám asi nepovím, každopádně to, že několik let pracuji pro českou televizi jako osvč, (námět, výtvarník a režie 30 dílného animovaného seriálu) jsem placena natolik nuzně, že peníze obratem utopím v nutných výdajích a po dokončení projektu jsem v podstatě "na dlažbě" bez nějaké finanční rezervy a perspektivy další práce, protože čt "šetří" a animace je "drahá" je velmi frustrující a nespravedlivé.
Finanční podporou.
Možnost profesionálně pracovat na zakázkách odpovídající mé profesionální úrovni a zkušenostem.
Podpora umělkyně a umělců v krizové situaci je neoddělitelnou součástí celkové kulturní politiky. Neboli je třeba vytvořit transparentní koncepci toho, co kultura pro stát znamená a v jaké struktuře z hlediska jednotlivých druhů umění - divadlo, hudba, film, literatura, tanec, výtvarné umění, živé umění atd. V rámci této koncepce by měl existovat sociální fond pro umělkyně a umělce v krizové situaci, jehož výše a distribuce prostředků by se měla odvíjet od určitých kritérií - společenský dosah (návštěvnost),

mediální a odborný dosah (reflexe, festivaly, ocenění), umělecký význam (odborné komise či posudky odborníků reflektující umění menšinové, které je významné z hlediska vývoje nových tendencí, které jsou často v dané době marginalizované, tzv. neviditelné, ale přitom ovlivňují podobu daného druhu umění svojí inovativností či jinakostí. Jde o jev obecně známý z dějin umění, kdy určité umělkyně a určití umělci byli v jistou dobu mimo kontext či na jeho hranici, ale z nadčasového hlediska sehráli principiální roli ve vývoji umění či jeho tendencí).
Funkční odbory jako v západních zemích.
Vyplácením alespoň min.mzdy a povinných odvodů za ZP a SP.
To netuším.
Ministerstvo kultury by mohlo podporovat umělce napřímo, například tvořením více státních uměleckých soutěží, zakázek apod. Podpora od státních galerií, které by mohly vypisovat stáže příp. kupovat díla umělců do svých sbírek. Třeba i těch méně zavedených a tím je tak podporovat v další činnosti a rozvíjení jejich umění.
možná školením, vzděláním, mezinárodní projekty - možnost zapojit se do projektů, výběrka
Nabídky projektů, finanční příspěvky ke konkrétním projektům
podpora a zprostředkování
Představuji si, že bych dostal jednou nebo párkrát za život šanci vyvíjet projekt prozatím bez návaznosti na filmový průmysl. Jako už jsem dostal od Fondu peníze na první verzi scénáře - psal jsem ho shodou okolností zrovna v době Covidu a bylo to fajn. Dvakrát jsem od Fondu dostal Vývoj - doku i hraný. Nikde není psaný, že ten film se pak musí realizovat - to je vlastně supr svoboda. Ale člověk při snaze získat tuhle podporu pořád prochází výběrkem. Pokud by existovala šance dostat peníze jen tak, jen na základě toho, že mám tvůrčí krizi, zdravotní omezení, nebo ten můj nápad je dopředu těžko napasovatelný na současnej filmovej průmysl - to by bylo krásný vědomí a člověk by to nakonec ani nemusel využít. Jen vědět, že ta možnost je. Např. 150 000 - tři měsíce placenýho sabatiklu. Bomba!
Adresná pomoc a fondy
nevím
Jako obvykle
poradenství
Prostory pro tvorbu, finančními prostředky, zadáváním vlastních projektů
nevím
konkrétně ted nevím
Různorodými grantovými možnostmi, podporou v době, kdy není dostatek poptávek po jeho práci apod.
Paušální částka 20000 měsíčně
finanční podpora
Asistence při uzavírání smluv a dohled nad jejich dodržováním
Nevím. Finanční podporou? Školeními?
po doložení treatmentu nebo scénáře dát alespoň minimální odměnu
stejným způsobem, jako v jiných oborech

Francouzský model - vychází z dosažených příjmů za minulé období a podle něj vyplácí umělcům granty na další období, které mohou využít pro tvůrčí přípravu
Finanční měsíční výpomoc
Poskytovaly by umelcům prokazatelně pracujícím na umeleckém projektu elementární formu finanční podpory, bezúročně půjčky, pomoc s hledáním grantů a podpory ze stran nadací a soukromých osob nebo filantropu, pomoc s hledáním tvůrčích workshopů apod.
nevím
grantem na zamýšlené dílo, které bude posouzeno jako zajímavé, kvalitní
APA
Finančně podpořit, kdyby bylo možné např. rozvíjet se v oboru díky studiím které tezí z rekvalifikace, nebo dopomoci ke kontaktům. Určitě by bylo skvělé, kdyby byl prostor kde se člověk dostane ke všem informacím.
Finanční podpora
příspěvku, hledáním zakázek, příp. nabídkou jiného přivýdělku
1) Mohli by pomoci například nákupem autorské práce umělce. 2) podporou tvorivými programy v přírodě, meditaci, seberozvoji 3) sponsoringem osobních projektů se zaměřením na duševní zdraví, pohodu a blahobyt lidstva.
nevím
Formou grantu na konkrétní dílo
Úřad by měl sehnat zakázky podobně, jako se to děje u jakékoliv jiné profese.
formou pojištění
Formou grantů, nebo callů na různá témata, workshopy atd.
vytvořením fondu, sbírky, uvolněním prostředků z rezerv...
Vyšším oceněním umělecké činnosti
Platí se často projekt až po kompletaci díla. Ale základ je v přípravách, které trvají měsíce i roky, během nichž mě nikdo neplatí. Potřeboval bych peníze (granty) na přípravnou činnost. Jen tak může být ČR v audiovizuálním průmyslu konkurenceschopná. Měli bychom fungovat po vzoru Německa nebo Švýcarska.
Grant na tvorbu, rezidence apod.
Formou bezúročné půjčky
vubec nevím :)
Kultivaci společnosti hrou či zábavou (chození do kina koukání na AVDPřes VoD) nemůžou dotovat umělci za svého. Je to společný zájem nás všech (ministerstev i výkonných umělců). Civilizované země dávají důstojné procento HDP na kulturu, kéž bychom se jim alespoň trochu blížili!! Devastující výrok V. Klause o "neviditelné ruce trhu, která zachrání kulturu" je kolosální blbost, které, bohužel, náš národ už třicet pět let věří. Takže nejen zřízení podpůrných stipendijních možností, ale i usilovná práce na změně myšlení je nutná pro rehabilitaci statutu umělce... Další hloupost z úst ovčáka prezidenta o tom, že umělec má hladovět, je urážlivým a znevažujícím aktem tupením a disrespektem - proč se za výrok nemusel omluvit? Země s Klausem by mohli dotovat nadační fond na podporu potřebných umělců, aby odčinili, co napáchali tímto neblahým ovlivněním smýšlení spoluobčanů. A další nástroj, který bych osobně uvítala, by byla možnost určit, kam se mají moje daně investovat (tuším, že v Německu mohou lidé až 15% svých daní svým rozhodnutím poslat třeba do umění).

Projekty... Granty...
Urcit minimalni hodinovku jako maj v Americe
Pojistkou
Třeba na základě předložení vypracovaného projektu.
Nevím
Jednak by se měl změnit grantový systém. Umělci dnes musí chrlit jeden projekt za druhým, což je velmi vyčerpávající. Je totiž snadnější získat finance na nový projekt než na reprízování starého. Zároveň většinou získají tak polovinu peněz než reálně potřebují, což vede k podfinancování všech zúčastněných i k snížené kvalitě projektu (například se režisér kvůli nedostatku financí rozhodne vyškrtnout z týmu profesionála scénografa a raději si scénografii udělá sám, aby nemusel platit dalšího člověka). Dále by bylo dobré zavést něco jako statut umělce, inspiraci lze najít ve Francii. Vedlo by to k tomu, že by herec nemusel vstupovat do velké spousty projektů či kombinovat svou práci s brigádou za barem, ale mohl by se kvalitně věnovat přípravě bez existenciálního ohrožení. Pak mě napadá něco jako "kvóty příležitosti". Aby každý herec, co vyjde školu, měl garantovanou aspoň jednu malou (epizodní) roli ve filmu. Děje se totiž to, že většinou se k filmu dostanou pouze pražští herci, herci z oblastí nikoliv. A v tomto začarovaném kruhu točí jen ten, kdo už točí. Možná by pomohlo napojení se na filmový průmysl již při studiích (řeč je hlavně o brněnské JAMU, ostravské konzervatoři a dalších hereckých oborech, které jsou mimo Prahu).
Z příspěvků získaných od výdělečně činných kolegů na základě jejich činnosti (dobrovolně odváděné prostředky)
zajištění aspoň minimálního příjmu v době krize. Hledání práce.
odbory tlakem na fond, aby vytvořil větší podporu pro práci "do šuplíku", fond vytvořením více programů pro vývoj i jiných různých formátů
Zázemím
Nemám čas elaborovat.
jistá forma dávek by nebyla od věci
V oboru hudební tvorba (vážná hudba) v současnosti vím o tvůrčím stipendiu MKČR, které má limit svých možností. Všechny ostatní granty jsou spíše na pořádání a provozování profesionálního hudebního umění, než na tvorbu jako takovou. Z pohledu pořadatele je naopak nadměrně nákladné uhradit skladateli skutečně strávený čas. Myslím, že v případě koncertní tvorby by byl užitečný fond na vznik premiér, který by byl rovnoměrně distribuován autorům skrze zakázky relevantních symfonických orchestrů nebo jiných pořadatelů. (Pokud již něco takového existuje, je mezi autory nejasné, podle jakých pravidel to funguje.) Také lepší export českých skladatelů do zahraničí, aby hlavní úspěchy české současné vážné hudby zazněly živě i za hranicemi. Práci v takto úzkém oboru by mohl pozvednout vyšší zájem a objem zakázek z EU. V oboru hudební tvorba (hudba pro média) také např. lepší propojení s mezinárodním trhem, který je nepochybně širší a lépe financovaný. Jistě by se hodila např. agentura, která by aktivně nabízela profily tuzemských skladatelů, popř. sound designerů a zaštiťovala je v mezinárodní spolupráci. Vnímám, že podobná shana vzniká u společnosti Soundsgate.
Nenapadá mě
Nabídky projektu, usnadnění orientace nabídek, jejich koncentrace ("trh" s poptávkami), právní pomoc, dohled...
V případě fondů dodatečné výzvy na podporu (literárního) vývoje projektů, u ministerstva možnost čerpání financí podobně, jako v době covidu.
finanční podpora, pomoc při hledání práce
Kapitálově

Např. při výpadku příjmu a finančních prostředků snížením nákladů na živobytí a rodinu (odpuštění soc. a zdrav. pojištění, snížení záloh na pojištění, příspěvek od státu nebo ministerstva, lepší přístup k veřejným zakázkám..)
Garancí alespoň minimálního příjmu v případě pracovního výpadku, aktivním hledáním výtěžku.
Sdílením pobídek a různorodých příležitostí
třeba paušál na přípravu zakázky